

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

"KESKİN BİR ZEKÂNIN ÜRÜNÜ. ALIŞILMADIK VE ÖZGÜN."

-LOS ANGELES TIMES

CLAIRE-LOUISE BENNETT

GÖLET

Çeviren: Begüm Kovulmaz

CLAIRE-LOUISE BENNETT: Wiltshire'da büyüdü, Galway'ye yerleşmeden önce Roehampton Üniversitesi'nde edebiyat ve tiyatro eğitimi aldı. Kısa öyküleri ve denemeleri *The Stinging Fly*, *The Penny Dreadful*, *The Moth*, *Colony*, *The Irish Times*, *The White Review* ve *Gorse* dergilerinde yayımlanmaktadır. 2013 yılında *White Review* Kısa Hikâye Ödülü'ne layık görülmüş, Sanat Konseyi ve Galway Şehir Konseyi'nden pek çok burs kazanmıştır. *Gölet* yayımlanan ilk kitabıdır.

BEGÜM KOVULMAZ: İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı mezunu. 2000 yılından beri çeviri ve editörlük yapıyor. Salman Rushdie, George Orwell, Eimar McBride, Colson Whitehead, Jonathan Safran Foer gibi yazarların kitaplarını Türkçeye çevirmiştir. İstanbul'da yaşamaktadır.

GÖLET | CLAIRE-LOUISE BENNETT | ÖYKÜ

Pond

© Claire-Louise Bennett, 2015.

Birinci Baskı: Ekim, 2021

Şef Editör: Cem Tunçer

Yayın Koordinatörü: Erdem Öztop

Yayına Hazırlayan: Pervin Salman

Çeviren: Begüm Kovulmaz

Kapak ve Sayfa Tasarımı: Gülay Tunç

ISBN: 978-605-70631-8-2

BASKI-CİLT

Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.

Güzeltepe Mah. Mareşal Fevzi Çakmak Cad

B Blok No: 29/1/1-Eyüpsultan/İst.

T: +90 212 354 30 00

Sertifika No: 46403

Bu kitabın hakları Turkuvaz Medya Grubu na aittir. Kaynak gösterilerek yapılacak alıntılar haricinde yayıncının izni olmaksızın hiçbir surette kullanılamaz.

© Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Claire-Louise Bennett

Gölet

İngilizce aslından çeviren:

Begüm Kovulmaz

SAHIL KİTAP

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Şimdi her taşkın coşkuda alttan alta bir dehşet fısıltısı
veya telafi edilemez bir kaybın hüznünlü matemi duyulur.
Sanki... doğanın hassas bir niteliği parçalanışının,
ayrı tekilliklere ayrışımının ağrısını yakmaktadır.

Friedrich Nietzsche, *Tragedyanın Doğuşu*

Her apartman dairesi, herhangi biri, sonunda bir ine
dönüşebilir mi? Her yer nihayetinde beni loş,
sıcak, teskin eden, müşfik ışıyla kucaklar mı?

Natalia Ginzburg, *A Place to Live*

Kabukları içindeki kurtlar daha zalimdir
başboş kurtlardan.

Gaston Bachelard, *Mekânın Poetikası*

Karanlıkta Yolculuk

Öncelikle, bize çok yakışıklı geliyordun. Evinin ön cephesindeki pencere camları mükemmel konumlarıyla gün batımını yansıtarak alev alev yanıyor gibi görünürdü. Bir akşam yürüyerek tarlalardan dönerken bu yansıma öyle dramatik bir hal aldı ki odalarında yangın çıktı sandık. Evinin ön kapısına ulaşan garaj yolundaki şingirdayan çakılları tırmıkla düzelttikten sonra geçiş yolundaki kusursuz ağaca tırmanıp beklemekten fazla sevdiğimiz hiçbir şey yoktu. Aracının vadide yankılanan motor gürültüsünü duyar, takip eden heyecanlı sessizlikte çizmelerimizi sallayarak direksiyonu sıkıca kavrayan, sağa sola çeviren ellerini hayal ederdik. Ah, küçük kızlardık işte, bireyselleşmenin eşiğinde, uzun süre küçük kızlar olarak kalmayacak küçük kızlardık. Diğer ikisi sopaların ucundaki kaplarıyla dere kıyısında vakit geçirirken ben duvarı aşır senin süs bahçene girer, olanaksız çimenlerine uzanır leylak rengi bir deniz kabuğuna sarılarak uyurdum ve tabii sahip olduğum en kıymetli şeydi bu.

Sabah, Öğle & Akşam

Kahvenin yanında bir muz bazen iyi gider. Fazla olgun olmamalıdır muz, hatta sapında belirgin bir yeşillik kalmış olmalıdır, aksi takdirde unutulmuş gibisin. Söylemesi yapmasından kolay gerçi. Elmaları unutabilirsiniz fakat muzlar unutulmaya gelmez. Unutulmayı hiç hoş karşılamazlar. Pörsür, ekşir, kararır.

Yulaf kurabiyesi de yakışabilir kahveyle muzun yanına, sert olanlardan. Sert yulaf kurabiyesi özellikle iyi gider muzla – bu arada muz hafiften soğumuş da olabilir. Kişinin sabah yiyecekleri konusunda ne kadar sebatlı ve öngörülü olduğuna bağlı olarak bir gece buzdolabında bekletilebilir veya tercihen özellikle meyve koymakta kullanılan bir kâse içinde, serin bir pencere pervazına yerleştirilebilir.

Ahşap kaplanmamış, derin ve enli, sıvalı taştan harika bir pervaz, hoşluğu ve serinliğiyle kâseyi yerleştirmek için kusursuz bir yerdir. Hatta birkaç tane birden, birkaç kâse bile konabilir buraya. Bu genişlikte bir pervaz hiç kalabalık görünmeden epeyce büyük üç kâseyi alabilir. Bisiklet çantalarını açıp içlerindeki pervaza dizilmiş kâselere özenle yerleştirmek pek keyiflidir o zaman. Patlıcan, kabak, kuşkonmaz ve salkım doma-

tes bir arada müthiş havalı görünür ve insanın içinden günün herhangi bir saatinde aniden oturup hoş ve serin pervazdaki bu zapt edilemez şanlı sebzeler meclisinin egzotik görüntüsünü bir palet ve fırça yardımıyla aksettirmeye çalışmanın gelmesi hiç de şaşılabilecek şey değildir.

Armutlar karışmayı sevmez. Armutlar küçük olmalı, yan yatırılarak kendilerine ait bir kâseye birinin tepesi diğerinin altına gelecek şekilde dizilmelidir; nadiren en tazesinden bir dal frenk üzümü eklenebilir yanlarına fakat o da en üstteki armudun çilli karnına örtü gibi yayılmamalı, biraz daha aşağı yerleştirilmeli, kıpkırmızı taneler yavaşça değişen boşluklara yayılıp uzanacak şekilde dağıtılmalıdır.

Bu arada muz ve yulaf kurabiyeleri yulaf lapası saatinin aniden geçiverdiği sabahlarda epey tatmin edici bir ikamedir. Komşulardan birinin sesi duyulursa veya havlular katlandıysa gün fazla ilerlemiş demektir ve o zaman yulaf lapası kasvetli bir yeraltı öğünü gibi tepeden inme ve bunaltıcı gelecektir. Böyle olunca da ilk lokmada canlanan gizli bir güceniklik kalıntısı büyük olasılıkla tüm güne sessizce hükmedecektir. Ta ki, sonunda, öğleden sonra dört sularında, haksız yere fakat kaçınılmaz biçimde yakınlardaki biriyle, hatta o kişinin tavırlarının belli bir veçhesiyle ilişkilendirilinceye dek; o zaman bu daimi sinir bozucu özellik anında tecrit edilip büyütülebilir ve ilk yulaf lokmasından itibaren gün boyunca açıklanamaz biçimde giderek kuvvetlenerek kötü bir şey olacağı hissi veren gücenikliğin birincil nedeni ilan edilebilir derhal.

Yulaf lapasının ortasına konan koyu renkli reçel çok hoş, hatta epey çarpıcı görünür. Arkasından bir tutam file badem serpiştirilir. Fakat dikkatli olmalı, file badem konusunda ihtiyatlı davranmalı; huysuz ve pısrık tiplere göre değildir file badem, ayrıca konfeti gibi avuç avuç atılmamalıdır zira bademler hiç mi hiç benzerlikleri yoktur. Aksine file badem parçaları birbirini

ne temas etmeyecek, pavlova pastasının kenarındaki gibi basit desenler oluşturacak biçimde düzenlenmelidir, işte o zaman oldukça güzel ve tamamıyla masum görünürler. Oysa gelişigüzel boca edilmiş bir avuç file badem kısa süre öncesine dek gün ışığı görmemiş bir elin sökülmiş tırnaklarını andırır.

Yulaf lapası bataklığına ağır ağır gömülen koyu renkli reçel ve beyazlatılmış tırnaklar! Son zamanlarda sabahları tekrar tekrar çalınan Ravel de epey tatlı bir biçimde eşlik ediyor bunlara. Ve şimdilik, ufak tefek çeşitlemelerle, işte böyle başlıyor gün.

Doğrusu benim tırnaklarım çok iyi durumda, daha önce bundan iyi görünmüşler miydi emin değilim. Bilmeniz gerekiyorsa geçen hafta çarşamba günü mutfakta boyadım onları ve oracıkta tırnaklarımı boyamakta kullandığım rengin adı Dağ Sisi'ydi. Ki bunun çok iyi, çok uygun bir ad olduğu anlaşıldı sonradan. Çünkü tırnağımın kendi rengi, hem beyaz kısmı hem pembe kısmı cilanın altından hâlâ görünüyordu, tamamen görünmez olmamıştı anlayacağınız. Üstelik zaman geçtikçe cila parça parça dökülmedi, onun yerine kenarları biraz eriyip incelendi ve böylelikle beyaz ve pembe kısımlarıyla birlikte tırnaklarımın altındaki kir de görünür hale geldi. Tabii ki süpürgeotu renginde olan sisin arkasında kalan tırnaklarımın altında biriken kömür tozunu görebiliyorum. Tırnaklar cilasız olduğunda bunun tek etkisi kirli ve bakımsız bir görüntü vermektir fakat Dağ Sisi'nin incelen perdahı altında ellerime baktığım zaman bir şey daha oluyor bana. Aslında düşmemeleri gereken ıslak ve pis bir yeri kazıyarak çıkmak zorunda kalan alımlı ve zarif birinin ellerini andırıyor ellerim. İşte bu eğlendiriyor beni, gerçekten eğlendiriyor.

Aslında, genele bakıldığında bir şeyler yetiştiren birine benziyor olabileceğimi ve bazen öyle birinin hali tavrını sergilediğimi söylemek tümüyle mesnetsiz olmaz. Demek istediğim, zaman zaman en doğasından en iyisi toprakla mesgul biri sanılmamın

mümkün olduğu. Fakat gerçekte bahçıvanlıkla ilgili uğraşlara nadiren iştirak ettim ve bu konudaki ilgim kibar bir meraktan öteye gitmez. Kapımın önündeki saksıda parlak yeşil maydanozların büyüdüğü doğru fakat tohumdan yetiştirmedim onları, asla olmadı öyle bir şey – yakınlardaki bir marketten yetişmiş halde aldım, plastik kutusunu ters çevirdim ve sıkıştırılmış köklerden ağı toprakla birlikte kapımın önündeki saksıya tıktım.

Daha öncesinde, birkaç yıl evvel, kanal yakınlarında yaşarken peş peşe uzanan sokakların arka bahçeleriyle kuşatılmış, dolayısıyla karayla çevrilerek büyüleyici bir hal almış cennet gibi bir toprak parçasını yatak odamın penceresinden net bir biçimde görebiliyordum. O bahçeye ulaşmak olanaksız görünüyordu fakat bir gün sabahın erken saatlerinde peşinden koştuğum bir kedi beni doğruca oraya götürdükten sonra aniden sıvıştı ve eziyet ettiği çalikuşunu, sakınarak bağrıma basmam için geride bıraktı. Mektuplarımı yazdığım sabah saatlerinde haftalar boyu güneş ışığında başımın üstünde şakıyan çalikuşunu sakatlanmış ve dilsiz halde kurtbağrı çitinin altındaki yosunlukta bulunca feryat etmem doğaldı. Öyle sinirlenmişim ki o kediyi kızgın bir tavaya atıp pis sırtını fokurdayan yağda dağlamak istemişim. Tıslamak neymiş gösteririm sana küçük pislik. Neyse boş verin. Kimsenin sahiplenmediği, kimsenin sömürmediği bahçeye ulaşmışım ve bir kez buraya geldiğime göre yeniden gelebilirdim kuşkusuz. En azından ben çocukken işler böyleydi ve bu tür şeyler fazla değişmiyordur tahminimce.

Konuyu tıpkı bir çocuk gibi sinsice soruşturdum ama ne yazık ki bir çocuğun aksine ilgiyle dinlendim ve bu yüzden bahçenin kime ait olduğunu, arada bir ziyaret edip edemeyeceğimi öğrenmek isteyişime hemen ikna edici bir kılıf uydurmam gerekti. Bir şeyler yetiştirmek için harika bir yer olduğuna eminim, dediğimde daha önce bahçeciliğe hiç heves etmemiş olmama, üstelik ilgimi muğlak bir biçimde ifade etmemin yanı sıra, teklifim ciddiye

alındı ve bahçenin Katolik Kilisesi'ne ait olduğu anlaşılınca kilise papazının oturduğu köşedeki büyük eve yönlendirildim. Öngörebildiğim bir gelişme değildi bu, doğrusunu söylemek gerekirse belli bir amaca yönelik bir maksadım da yoktu. Arada bir kuytu bir yerde öylece durma fikri hoşuma gitmişti, gizli bir bahçede vakit geçirmek de diyebilirsiniz isterseniz. Aslında bu konuda ağzımı açmamalıyım çünkü konuştuğum anda genelde olduğu üzere işler çığırından çıkıp zihnimdekinden farklı bir hal aldı, aynı zamanda olaylar öyle yabancı ve tuhaf bir biçimde gelişti ki gidişata ayak uydurmaktan başka bir şey gelmedi elimden.

Nazik bir baştan savar tavırla konuştu papaz benimle, Tanrı'dan hiç söz etmediyse de ihsan sözcüğünü imalı bir şekilde telaffuz etti fakat geri adım atmadım. Nerede oturuyor-sun, diye sordu. Şurada, şu evde, deyip camdan sokağın karşısındaki evlerden birini işaret ettim. Parmağımla gösterdiğim yöne bakmadı bile, durduğum yerden evimi işaret edebilmem ona yetmişti, konu böylece halloldu. Papazın evinin içini hatırlamıyorum. Holün duvar kâğıdı adaçayı yeşiliydi sanki. Belki de holden daha ileri gitmemişimdir. Belki de sokak kapısında durup hole bakmışımdır sadece. Sonra da aşağı, plastik basamağa. Evet, hatta spor ayakkabı vardı papazın ayağında.

Makul büyüklükte bir alanı temizleyip patates ekimine hazır hale getirmek zorlu ve monoton bir işti, buna ek olarak genelde oldukça nemli geçen ilkbahar ayları o yıl özellikle öyleydi. Kalın ve dolaşık yabancı otları vaktinden evvel bastıran sıcakta her gün kökünden sökmeye beni iten neydi tam olarak bilmiyorum. Sık sık durup sessizce bekler, o anda zihnimin hangi umutlarla meşgul olduğunu anlamaya çalışır fakat nadiren anımsayabiliyordim. Kafamdaki tüm karışıklığa rağmen başka insanlar yetişkinliğe ulaştığımdan beri ilk kez tam olarak ne yaptığımı biliyor görünüyorlardı. Onlara göre gün gibi aşikârdı. Bahçecilik aletlerimle eve döndüğündü, papazın evine girer girmez ellerimi

yıkamak için içeri girdiğimi gören herkes o gün ne yaptığımı hemen anlardı. Sanırım o dönemde, iki-üç belli olay haricinde insanlar fark edilebilir ölçüde daha iyiydi bana karşı.

Hayatın ölçülebilir alanlarının çoğunda alışkanlığım olduğu üzere bahçecilik konusunda da hiç hırs sergilemedim, sadece asgari bakım gerektiren ürünler ekmeyi tercih ettim. Patates, ıspanak ve kuru bakla. Hepsi buydu. Yeterliydi zaten. İnsanlar bana sakız kabağı, dolmalık kabak, kara kabak ve havuç yetiştirmenin çocuk oyuncağı olduğunu anlatıp dursa da aslında hiçbir şey değişmemişti; birden bahçivana dönüşmüş değildim ve benimle öyleymişim gibi konuşmalarına içerliyordum. Bitkilerin güzelce yetismeye başladığı dönemde deniz aşırı, seçkin bir üniversitede gerçekten yakından ilgilendiğim bir konuda konuşma daveti aldım – ilgimin ehliyetli olduğu söylenemezdi aslında. Yani fazlasıyla kişiseldi ilgim, sıkı sıkıya akademik değildi ve dolayısıyla yöntembilimim nostaljik, bakış açım nispeten naif geldi dinleyenlere çünkü bana zaten epey anlaşılmaz gelen alışılmış eleştirel çerçeveleri yok saymıştım ve bunun yerine savımı güçlendirmek için Batı edebiyatı tarihinin tamamından gelişigüzel malzeme aşırımtım, gerçi savımı da anımsayamıyorum şimdi. Aşkla ilgili bir şeydi. Aşkın özündeki gaddarlıkla ilgiliydi. Kendini tamamen yakıp kurban etmenin başlıca yöntemi olarak aşkın kasten peşine düşen arızı ruhlar hakkındaydı. Evet, öyleydi işte. Aşkın girdap gibi içine çeken esrik bir ıstırap hali olarak, sonunda merhamete gelip bizi yok eden ve nisyana teslim eden bir süreç biçiminde betimlenmesinin edebiyat tarihinin tamamında epey olağan olduğunu gösterme denemesiydi. Uzunlarına ayırıp paketleyen ve postalayan bir süreç. Öyle bir şeyler. Bu minvalde bir şeyler. Senin için çıldırıyorum. Aklımı yitiriyorum. Ruhum tutuşuyor senin için. Yanıyorum. Hiçbir şey, senden başka hiçbir şey yok artık. Bittim, tükendim. Böyle şeyler. Ama peki ne yapacağımı bilmiyorum. www.ghostwriting.com/ghostwriting-antey.org

Hatta daha ziyade epey inceliksiz olduğu düşünülürdü sanırım, giydiğim çiçekli yeni elbiseye rağmen kendimi birden asık suratlı ve neredeyse gotik hissetmeye başladığımı anımsıyorum. Aslında, şimdi düşünüyorum da, basitçe aşkın gerçekten de benliğin kötücül ve kutsal bir biçimde parçalanışı anlamına geldiğini, bu yöndeki sanatsal temsillerinin olağandışı veya tuhaf olmadığı gibi hedef kitleyi şoke etme amacı da taşımadığını anlatıyordu tezim. Konferansın yeniden değerlendirme iddiasında olduğu oyun yazarının eserleri yüksek dozda şiddet içeriyordu ve genel görüş söz konusu şiddetin büyük ölçüde şoke etme amacı güden dramatik bir stratejiden ibaret olduğu yönündeydi fakat ben bunu bir türlü tam anlamıyla kabullenemiyordum çünkü şiddetin şoke edici bir yanı kaldı mı ki? Her neyse, itiraf etmeliyim ki başkasını arzulamanın getirisi olan menfur özgürleşmeyi kanıtlayan kalıcı bir aşk dilinin varlığını tesis etmek amacıyla Sapfo, Seneca, Novalis, Roland Barthes, Denis de Rougement ve Hollandalı tarihçi Johan Huizinga'yı kaynak göstermekle kalmadım, bunun sonu gelmez bir süreç olduğunu örneklerle açıklama yönündeki bir nebze isabetsiz niyetim doğrultusunda PJ Harvey ile Nick Cave'in şarkı sözlerine de yer verdim. Geri dönülmez biçimde dağılma arzusunun daima ondan güçlü olmasa da kendini kabul ettirme arzusu kadar güçlü olduğunu anlatmaya çalıştım. *Mürekkep gibi derin ve siyah, en derin denizlerin dibi kadar siyah.*

Sonrasında, insanlar salonda boş boş dolanır, küçük gruplar halinde toplanıp başlarını sallarken, hemen çıkıp gitmek için hangi çıkış kapısını kullanacağım konusunda kararsızlık yaşıyordum ki akademinin ağır toplarından biri yanıma gelip makalem hakkında görüşünü bildirdi. Bu arada, bunların hepsi uzun yıllar önce oldu –ve beni iyi gösteren bir yanı da olmadığına göre burada neden yeniden anlattığımdan tam anlamıyla emin değilim –fakat neyse kitap bana tam olarak ne dediğini anımsa-

masam da fazlasıyla küçümseyici bir yorum yaptığını ve neden yere devrilmiyorsun diye düşündüğümü gayet net hatırlıyorum. Yürürken ayağın neden öndeki ekrandan çıkan kablolarla takılmıyor ve yere devrilmiyorsun, başını neden az önce oturup o pek sevimli yazımı okuduğum masanın sipsivri köşesine çarpıyorsun ve kafanı birazcık kanayacak kadar yarmıyorsun. Kan azıcık sızsın ki fena halde yaralanmış görünme, yalnızca ahmak ve biraz kuşkulu biri gibi görün. Çok teşekkür ederim, dedim ona. Ve sırtıma birden soğuk çarpınca dışarısının tam arkamda olduğu çıkarımını yaptım; dönüp ona doğru yürüdüm ve çok geçmeden zemin değişti gerçekten de. Yerler ıslaktı, otopark neredeyse boşalmıştı, etraf bulaşık bezi kokuyordu.

Önceki yıl Londra'da tanıştığım bir kızın yanında kaldığımı da ilave edebilirim bunlara. Çok yetenekli bir akademisyen olan bu kızın az önce başına gelen veya söylenen bir şey karşısında heyecan verici bir fikir formüle etme becerisi beni hep etkiler, şaşırtırdı. Bir insanın iyice biçimlendirilmiş ve duruma uygun düşüncelerini bu kadar kısa sürede ve her durumda hiç şaşmadan ortaya atabilmesini aklım almıyordu. Başka yüksek lisans öğrencileriyle birlikte bir teras katında yaşıyordu, hatta bunlardan biri erkekti ve ilerleyen saatlerde, arkadaşım yatmaya gittikten sonra kucağıma yayılan kocaman bir kitapla oturduğum salona gelerek ayak parmaklarımin altına bir sıcak su şişesi koydu. O zaman öpüşmedik; daha sonra, birkaç hafta sonra öpüştük. Önce uçakla eve döndüm, sonra birbirimize yazdık, derken gerçekten görüşmeye ihtiyaç duyduk. Böylece oraya geri döndüm ve işte o zaman öpüştük.

Bunların hiçbirinin bugünle ilgisi yok, bu arada. Adam ve sıcak su şişesiyle rastlaşmamı gelecek vaat ediyor gibi aktarmama rağmen gerçekte talihsiz bir ilişkiydi ve belki daha az şaşırtıcı olansa akademik kariyerimin yaşama becerisi yoksunluğunun sinsice baskı yapmasıyla ilgili bir gün bir

paket sigarayı açarak bir dükkândan çıktım ve yaklaşık yarım saat boyunca hiçbir yere gidemeden öylece kaldım. Mevcut kaynaklarım tükenmişti anlayacağınız, onları öyle uzun zamandır hakir görüyordum ki sonunda tamamen kurumuşlardı ve bu yüzden paydos etmişim, sola mı dönsem sağa mı gitsem onu bile bilmiyordum. Yaklaşık yarım saat sonra kımıldayabilmemin asıl nedeni sürekli yanıma yaklaşp otobüsün gelip gelmediğini soran insanlardı. Bilmiyorum, dedim. Bilmiyorum, dedim yeniden. Bilmiyorum. O zaman sanki geri çekilip tamamen yok oluyorlardı ve ben de tamamen ve amaçsızca yalnız kalıyordum – o ölçüde kökten bir gereksizlik hissini bir daha deneyimlediğimi sanmıyorum. Kendimi meşgul etmeye çalıştığım her şeyin umutsuzluğu nihayet gün gibi karşımda belirmişti.

Fakat patates fideleri hâlâ büyüyordu! Neşeli erkek arkadaşımı pek çok kez ziyaret ettim ama patatesler, ıspanaklar ve baklalar bunu hiç umursamadı ve bazen onlardan uzaktayken erkek arkadaşımın yanına uzanıp bir türlü uyuyamadığımda karanlıkta bekleyen patatesleri, ıspanakları ve baklaları düşünüp parmaklarımı açarak tavana doğru uzatır ve öyle özlem duyardım ki! Toprağı çok net hatırlardım, ne kadar siyah olduğunu ve kokusunu ezbere bilirdim – daha önce hiç kazılmamış gibiydi ve kanal da yakındaydı, ay hep başımızın üstündeydi ve örümcekler bir süreliğine ağlarından inip çekinerek bir şeylerin kıpırtısız kenarlarına tereddütle temas ederdi. Çok da iyi anlaştığımız söylenemezdi fakat bu cinsel uyumumuzu hiç etkilemiyordu çünkü geçirimsiz ve ikna edici cinsel hayatımız, ilişkimizin giderek sönen diğer tüm yönlerini bir süreliğine hükümsüz kıldı. Birbirimize yüzlerce şehvetli e-posta yazdık, şehvetli derken hepsinin açık saçık ve müstehcen olduğunu kastediyorum. Harikaydı. Bunu daha önce hiç yapmamıştım, daha önce ağza alınmaz şeyler yazmamıştım, benim için tümüyle yeni bir deneyimdi. Ama izlenimim çok olumsuzdu. Belirtmeden

geçemeyeceğim. Keşke onları saklasaydım, tamamen doyumsuz cinsellik üzerine kurulu bir ilişkinin on sekiz aydan daha uzun sürmesini bekleyemeyeceğimizi sonunda kabullendiğimizde dengem o kadar sarsılmasaydı ve o dönemde sayısı yaklaşık iki bini bulan yazışmalarımızın tümünü silip yok etmekte o kadar aceleci davranmasaydım keşke. Bir daha öyle e-postalar yazamayacağım, görüyorsunuz ya – daha doğrusu bir daha ilk kez yazamayacağım öyle e-postaları. Gerçekte onları bu kadar heyecan verici yapan da buydu – dili daha önce hiç kullanmadığım biçimde kullanmak, varlığımın dili kullanarak açığa çıkarmayı daha önce hiç denemediğim oldukça mahrem bir bölümünü yazıya dökmek. Az çok aynı temaları konu alan bir başka cafcıllı akademik özet uydurmaya ara verip haşat edilene kadar nasıl ve nerede becerilmek istediğimi ayrıntısıyla yazmak pek hoştu, doğrusunu söylemek gerekirse.

Her şey tek yönlü ilerlemedi elbette. O da beni görmeye geldi, hatta yetiştirdiğim sebzelerden yedi ve enfes olduklarını söyledi ki öyleydiler. Birlikte sık sık portakal da yedik – hatta İspanya portakalı yemek, âdet edindiğimiz bile söylenebilir. Çok hoştur portakal yemek, uzun uzun seviştikten sonra yani. Boğucu havayı dağıtır, çok düzenli kokarlar ve böylece bir tür yapı yeniden varlığını gösterir, plan yapmak, örneğin akşam yemeği için hoş bir yere gitmek mümkün hale gelir.

Yine de, dediğim gibi, bunların şimdiyle hiçbir ilgisi yok. Neyle ilgisi var bilmiyorum, aslına bakarsanız şimdinin neyle ilgisi var ondan da emin değilim. Bu yılın başlarında Fransa'dan aldığım iki Japon duvar halısının teslimatını beklediğimi söyleyebilirim fakat bu da konu dışı bir ayrıntı ve hakkımda yanıltıcı, epey azametli bir izlenim uyandırabilir; belli etmesem de halim vaktim fevkalade yerindeymiş sanılabilir, egzotik ıvır zıvırlar ve aranan sanat eserleriyle doldurduğum kuytu bir mağazayı yönettiğim zannedilebilir. Hiç ilgisi yok konuları, gerçek şu ki

bunlara duvar halısı bile denemez aslında – çerçevenilmiş iki parça siyah kumaştan ibaretler ve yüzeylerinde kalan birkaç parça pembe altın yaldız taneciği, birinde bir çift el, diğerinde oldukça meysus bir profil meydana getiriyor. Anımsadığım kadarıyla yakından bakınca başlangıçta çok daha fazla sayıda dikiş, dolayısıyla daha eksiksiz ve ayrıntılı resimler olduğu anlaşılıyordu fakat anlayamadığım bir nedenden ötürü dikişlerin çoğu sökülmüştü. Bir zamanlar dikişlerin olduğu yerlerde kalan izler biraz çabayla ayırt edilebiliyordu zira bunlar büyük olasılıkla ipeksi bir ipliğin kumaşa ustaca girip çıktığı yerlerde kalan minicik deliklerdi. Özellikle burada çerçevenilmiş iki siyah kumaş parçasından başka bir şeye benzemeyecekler sanırım. Tabii getirilip teslim edildikleri takdirde – onları getirecek adamın saat yedide burada olması gerekiyordu ama buçuk oldu şimdiden.

O dönemin ardından paylaşımlı bir evde yaşadım fakat bana özel bir banyom vardı. Oda içi banyo da değildi, bu arada. Oda içi banyolar konusundaki hevesli yaygarayı anlamıyorum zaten. Hemen her zaman kasvetli yerlerdir bunlar ve bir odaya girmeden önce diğerinden tamamen çıkmak çoğunlukla daha hoş geliyor bana. Buna ek olarak yatak odamda çıplak olmaya da tahammül edemiyordum, hatta yatak odamı görebileceğim bir yerde çıplak olma düşüncesi bile yeterince kötüydü fakat aynı zamanda giyinmiş olmaya da tahammülüm yoktu – giyinmek bana sıkıntı veriyor, acınası ve yersiz geliyordu, tabii düğmeleri iliklere sokan parmakların daha sonra onları ilikten çıkaran parmaklar olacağını daima biliyordum. Koridorun sonunda uzun uzun duş almak giderek tek soluklanma vesilesine dönüştü benim için – banyo odanın bitişiğinde olsaydı neler gelirdi başıma emin değilim. Sonunda orada gereğinden uzun zaman geçirmeye başladım. Hatta saatler boyunca çıkmaz oldum banyodan. Başka nereye gideceğimi bilmiyordum anlayacağınız. Arada bir çalışırken masanın kapısını açıyordum/ama artık bitmişti o iş.

Evet doğru, sonunda pes etmiştim. Olmamıştı. Gerçekte yapmadığım şeyi yapmayı bırakıp bir bisiklet tamircisinde iş bulmuştum ve tesadüfe bakın ki orada çalışmaya başladıktan kısa süre sonra acilen yeni bir bisiklete ihtiyaç duydum. Bisikletim vardı ama yeni bir bisiklet gerekiyordu bana, farklı bir bisiklet, vitesli, yokuş tırmanabilen, yokuş tırmanıp alışveriş torbalarını taşıyabilen, geceleri ışısız yollarda güvenle kullanabileceğim, yokuş çıkabilen bir bisiklet.

Onu ilk kez çalı çitlerin arasından gördüm. Yazdı, çalılar sıklaşmıştı, aralarından bir şey görmek aslında olanaksızdı ama yaprakları özenle birazcık ayırınca çalının arkasını engelsiz görebiliyordunuz – fakat dalların her yerinden parmak uçlarında yükselen dansçılar gibi uzanan parlak çiçekler yüzünden dikkatli olmanız gerekiyordu. Olamaz, dedim arkadaşşıma. Sence olabilir mi? Geri çekildim, yolda öylece durup yokuş aşağı, sonra yokuş yukarı baktım. Öyle olmalı, dedim. Başka hiçbir şey yok. Kusursuz, dedi arkadaşşım. İnanamıyorum, dedim. Sonra birlikte sessizce çalılardan diğer tarafına baktık ve elbette oydu, biliyordum.

Açıkçası servis altlığı kullanmak tarzım değildir fakat pencere kenarındaki kâselerin altına koymak için birkaç tane almam gerekecek anlaşılan. Pervaz taşı biraz fazla soğudu ve muhtemelen rutubetlendi çünkü geçenlerde portakallardan biri çabucak çürüdü, bugün de görüyorum ki patlıcanın yüzeyinde istiridye şeklinde ve renginde nemli bir hav belirmiş. Kompost bidonuna gitmem lazım, görünen o ki ihmal etmişim bunu. Aslında artık ilgimi çekmiyor sanırım, sıkıcı bir hal aldı. Geçenlerde birisi kompost bidonundan solucanlar çıktığını anlattı ve bu epey ciddi bir konu gibi geldi bana. Solucanları severim, onları yerden almak benim için sorun değildir ki bu alışılmadık bir şey ve belli durumlarda bana önemli bir üstünlük sağlıyor çünkü canım isterse onları alıp insanlara atabileceğim/arkama geliyor, beni

her zaman neşelendirir bu. Mutfak tezgâhının üstünde kompost bidonuna eklemek için kırıntıları, kabukları, çay poşetlerini, meyve kabuklarını, sapları, terleyen yaprakları, koçanları vb. koyduğum mavi bir plastik kâse var ve başta sık sık, hatta her gün boşaltayım diye küçük bir kâse kullanmayı planlamıştım ama öyle olmadı. Gerekeni yapmadığım için kâse sürekli doluyor, dolup taşıyor ve bazen, nadiren de olsa içindekileri daha büyük bir kâseye boşaltıp işime bakıyorum.

Hangi işime mi? Bilginiz olsun diye belirtiyorum, yapılacak şeylerin arkası gelmiyor – önce ateşi yakmak gerekir elbette. Yılın bu zamanında kuşların günde en az bir kez beslenmesi gerekir. Bir süre sonra da yatağı yaparım. Merdivenlerden çıkıp posta kutusuna bakarım. İlk iş kahve içmeyi severim. Bazen yanında bir muz yerim. Kimi zaman bundan fazlası gerekmez bana. Mavi kâse de kompost bidonuna boşaltılır veya boşaltılmaz. Sektirmeden kır evinin yan tarafına götürülen emaye kovaya tekrar tekrar kömür doldurulur. Eve düzayak girildiğinden her şey içeri dolar ve yerlerin güzelce süpürülmesinin gerekmediği bir an yok gibidir. Tabii katlanacak çamaşır da vardır her zaman.

Ayrı yaşadığı karısı çok sevdiğim bir arkadaşım olan adama mesaj atıp uyuyor mu diye sordum – gecikmesi için başka sebep hayal edemedim. Mesajıma hemen karşılık verip yolda olduğunu yazdı. Kendi bahçesindeki ağaçlardan kesilmiş bir çuval odun ve ayrı yaşadığı karısının –arkadaşımın– şimdi yaşadığı ülkeden gelmiş bir şişe şarap getirdi. Aşına olduğum bir şaraptı ve onu burada, bu saatte yanımda arkadaşım olmadan içmek rahatsız etti beni. Çerçevesi Japon duvar halıları soyulmuş yüzeyleriyle büyük bir bez torbanın içindeydi, torbayı aynanın altındaki küçük sedire yaslamıştı adam. Torbanın yanına gitmediğimden içindekilerle gerçekten ilgilenmediğimi sanmış olabilir ama aslında çerçevelere onun yanında bakmak istemiyordum, yalnız olmak istiyordum. Çünkü yalnız olmak benim için çok önemliydi. Bu konuda söy-

leyecek bir şey bulmam gerekmeyecekti. Bu tür durumlarda, sırf yakında dikilen biri var diye dile getirilen izlenimler nadiren çağrışımıcıdır, söylendiği anda içkin bir şey engellenmiş olur ve bir daha yeniden yakalanamaz. Neyse, beklemeyi umursamıyordum, hatta aksine beklemek bir zevkti. Beklemem gerektiğinde genellikle canlanır ve coşkulu olurum, sanki duyularımı beklenen nesne için tazeliyor, biliyordumdur; evet, yarı anımsanan bir gizem erişebileceğiniz yere eğildiğinde dünya ışıldayan, büyüleyici bir yerdir gerçekten. Adam bir saat kadar kaldı, üç oğlundan, yurt dışında apartman dairesi kiralamaktan, ortak bir arkadaşın yeni başarısından söz ettik ve arada bir beni gıcık etmek için bilerek despotça fikirler dile getirdi ama aslında boşa uğraşıyordu çünkü beni gücendiremedi – aksine, söylediklerinin çoğu beni eğlendirdi ve hatta saygısız tavrım onu şaşırtmış olabilir; bazı insanlar diğer insanları sinir etmekten haz alıyor anlaşılan. Noel'den söz etmiş olabiliriz, anımsamıyorum. O gittikten sonra bile hemen yaklaşmadım bez torbanın yanına –adamın kadehini ve şarap soğutma kovalarını mutfaka götürdüm, nezaket gösterip bana getirdiği odunları düzenledim, bir paltoyu astım–, şarap kanımda fink atıyordu, anlarsınız ya, resimlere gerçekdışı beklentilerle dolu sersemlemiş bir kafayla bakmak istemiyordum. Böylece biraz daha, daha dingin bir ruh haline kavuşana dek bekledim ve sonra torbaya gidip ağır çerçeveleri çıkardım; odaklanmış ve soğukkanlıydım – gerçek bir eksper gibi.

Altı buçuk tane küçük çiçek dikkati çekiyor. Taçyaprakları minik, yürek biçiminde. Aralarına tek tek taçyapraklar serpiştirilmiş, bunlar yürek biçiminde değil ve sanki giderek düşüyor, uzaklaşıyormuş gibi biraz daha koyu renkliler. Çiçeklere uzanan bir çift el var, bir çift elin yalnızca ana hatları, bir kimononun da yeni. Bir de yüz görülüyor, yukarı, ellere bakmıyor bu yüz, ellerin ne yaptığıyla hiç ilgilenmiyor; alın, yarı aralık gözkapakları, büzülmüş dudaklar, bu küçük kumaşın küçük,

verev bir bölgesinde, geri kalan karanlıklar içinde. İkinci çerçevede de aynı yüz var, daha da az dikiş. Yere bakan bu profile ve yine bir kimononun ağır kumaşını anlatan birkaç düşey çizgiye bakarken yanıldığımı fark ediyorum. Sökülmüş dikişler falan yok; bundan fazlası hiç olmamış. Gördüğüm, hatta yeterince yakından bakınca hâlâ görebildiğim şey fikirmiş –planmış– elbette! Bunları yapan kişi başta sandığım gibi yeniden başlama niyetiyle dikişleri sökmemiş; yaptığı şeyi yarım bırakmış yalnızca. Planı tamamlama gereği duymamış, dolayısıyla tamamlamamış. Bu bile, bu birkaç ayrıntı bile yeterince şey anlatıyordu. Yapan kişi de öyle düşünmüş ve sonuçtan memnun olmuştu, yoksa neden bu iki karanlık parçayı böyle güzel çerçevelere yerleştirsin?

Onları şömine rafına koydum – başköşeye yerleştirdiğimi de söyleyebilirsiniz. Birbirlerine yakınlar ama yan yana oldukları söylenemez tam olarak; bağlantılılar ama bir çift değiller. Bazı insanlar onları fark etmiyor bile, başkaları da hemen büyüyor onlardan, o durumda mutfığa gidiyorum ki onları tüm dikkatleriyle, bir şey söylemek zorunda hissetmeden inceleyebilsinler, konuşmak her şeyi mahvediyor sonuçta. Evet, belki mutfakta durup içeride olanlara oradan göz attığım sırada bir gün birinin ilgisinin arttığını fark ederim ve heyecanla, şaşkınlıkla şöyle seslendikleri zaman yüreğim ağzıma gelir: Şuna bak-sana, başından beri bir güneş şemsiyesi varmış elinde meğer!

Eve taşındığımda çiçeklerin çoğu çoktan açmıştı; mor salkımlar, küpeçiçekleri, sarı salkımlar ve adlarını bilmediğim pek çok çiçek açan ağaç ve çalı –çoğu yabaniydi– öbek öbek açmıştı. Güneş sık sık parladığından günlerimin çoğunu burada, dışarıda geçiriyordum; tüm gün bir içeri giriyor bir dışarı çıkıyordum ve gökyüzü çeşit çeşit arılar, yaban arıları, kelebekler, yusufçuklar ve kuşlarla, bin bir çeşit kuşla doluydu, hepsi de öyle meşguldü ki. Her şey; her bitki, her çiçek, her kuş, her böcek işine bakıyordu. Sabahları kapı aralığına girer ve dört dönüyor,

tabak rafından aldığım çanak çömleği sık yığınlar halinde pencere pervazına diziıyor, şeftali dilimliyor, fındık kırıyor, yorganı katlıyor, örtüyü düzeltiyor, çiçekleri suluyor, aynaları siliyor, yerleri süpürüyor, camları parlatıyor, giysileri katlıyor, pencere kanatlarını siliyor, domates kesiyor, yeşil soğan doğruyordum. Sonra, öğle yemeğinin ardından bir battaniye alıp yukarıdaki bahçeye gidiyor, yukarıdaki bahçede ağaçların altına uzanıp çevreyi dinliyordum.

Alnımda, saçlarımın dibinde yürüyen minik bir böceği dinlerdim. Çimenlerin üstünden battaniyeye yaklaşan örümceği dinlerdim. Arkamda uçuşan bir çift mavi baştankaranın didişmesini dinlerdim. Tahtalı kuşunun sarmaşık kaplı bir kayın ağacının orta dallarında çırpıtığı kanatlarını, başımın üstündeki tellere dizilen sığırcıkları, daha da yukarıdaki martıları ve kırlangıçları dinlerdim. Her ses beni daha da yukarılara çıkaran bir kademeydi, bu sayede gerçekten yükselebiliyordum, bulutların ötesine tırmanabiliyordum, kuşlarınkini andıran bir coşkunluğa, kesintisiz ışık ve mavi dönümlerden başka bir şey olmayan yere ulaşabiliyordum. Daha sonra, akşam yaklaşırken ve hava soğurken kendime biraz daha sokulur, giderek daha az dinler ve böylece yavaş yavaş alacakaranlığa, toprağa dönerdim. Çok geçmeden iyice acıktığımı hisseder, battaniyeyi omzuma atıp akşam yemeği hazırlamak üzere kulübeme giderdim. Akşam yemeğinde sık sık bakla, limon, belki biraz ıspanak, bol bol doğranmış fındık içi ve beyaz peynir yerdim.

Doğramak.

Sabah, öğle, akşam tekrarladığım şey.

Doğramayı nasıl da severim.

Bu kalın taş duvarların arasında kesme tahtasına çarpan büyük bir bıçağın sesi genellikle tatlı ve ahenklidir; teskin edici bir ilahi gibi cezbeder. Kesme taşın bir benliği vardır. Başka zamanlarda, özellikle

le akşamın geç saatlerinde bıçağın keskin yankısı daha düzensiz ve ısrarlı olduğundan bakışlarımı kaldırmamak ve ellerimin titremesine engel olmak için ciddi çaba göstermek zorunda kalırım. Giyotinimi indirmeyi sürdürür, gösterişli patlıcanların zinde meclisini renklerini yitirene dek azaltırım. Doğramak, büzülmüş bir sersemlik hali içinde sabah, öğlen ve akşam hepsini dilim dilim etmek; bunu yaparken aynadaki yansımama aldırış etmemeye çalışmak. Buna tahammül edemiyorum –hepsinden çok da bileğimin yansımaları görmeye dayanamıyorum, orada, biraz sağımdaki aynada bir inip bir kalkan bileğimi– uçup gidecekmiş gibi görünüyor oysa bunu yapamayacağını bal gibi biliyorum.

İlk Şey

Sıçan avcısı uyandırdı beni, geleceğini biliyordum ama önceki gece bardaktan taşan üç bira içmiştim ve sıçan boyunca uyumuştum ve uyumaya devam etmek istiyordum.

Uyanan kuşlar boyunca uyumaya devam etmek istiyordum, tepeyi tırmanan atlar boyunca, yer değiştiren dört inek boyunca, tepeden aşağı inmeye başlayan atları takip eden köpek ve çat burada çat kapı arkasında kedi boyunca, araba yolunda bir durup bir ilerleyen tilki boyunca ve öylece duran eşek boyunca uyumaya devam etmek fakat sıçan avcısı beni uyandırdı ve merdivenlerden aşağı indim

ve ikimize de kahve yaptım hemen. Gerçekten burada olmadığımdan neyi nasıl sevdiğimi henüz bilmiyordum böylece kahveme iki şeker atıp süt ekledim çünkü sıçan avcısı kahvesini öyle içiyordu.

Büyük Gün

Bir gün ak am st ne doğru,  u anda aklıma gelmeyi azimle reddeden bir nedenden ötürü üstümde montumla tek başıma kom sumun mutfağı ile salonu arasındaki odada otuyordum. Kom sunun, kapıyı açan kadının nerede olduğunu bilmiyordum, bahçede bir yerde tabelalardan birini düzeltiyor olmalıydı sanırım çünkü büyük günün hazırlıkları ba lamı tı. Onlara flama kuma ı vermiştim çoktan, kom sumun evinde olmamın nedeni bu değildi yani. Flama kuma ı yanında birinin doğum g n m için bir baharda hediye ettiği bir kutu pipeti de kom suma verdiğim doğrudur –aslında kendimi özellikle yüce gönüllü ve zarif hissettiğim güzel bir günün öğleden sonra saatlerinde pipet kutusunu kom ların bahçe kapısının duvarına bıraktığımı gayet net hatırlıyorum– böylece giderek artan endişemin üstesinden gelme yeterliğimi ortaya koymuş ve büyük güne lavabonun altındaki dolaptan çıkardığım bir şeyle katkıda bulunmu tum. Aslında tahminimden birazcık daha can sıkıcı bir girişim olmuştu çünkü pipet kutusu duvarın üstünde bir türlü dik durmuyordu. Yatırdığım zaman da önceki kadar iyi görünmüyordu, yatay bir pipetin i e yaramaz bir pipet olduğunu d   nd ğ n zde anlaşılır bir şeydi bu, dolayısıyla bir

süre duvarın başında takılıp kalmış, ağırkanlı biri gibi uğraşıp durmuş, nihai konumunun yaptığım jestin içtenliğini kuşkuya düşürmesini veya eşyanın havalı çekiciliğini azaltmasını istemediğimden kutuyu dik yerleştirmenin yolunu bulmaya çalışmıştım. Pembe pipetler, maviler, sarılar ve galiba yeşiller de vardı. En hoşu pembelerdi çünkü parlak renkleriyle şaşırtıcı ölçüde sofistike görünüyorlardı, oysa diğer renkler aynı ölçüde çarpıcı değildi ve bu yüzden çocukların özellikle denize kıyısı olmayan ülkelerdeki su parklarında içinden fırladığı kaydırakları andırıyorlardı. Bavyera'daki açık hava yüzme havuzunu gayet net hatırlıyorum, gün boyu ahşap şezlongların çevresinde parmak uçlarında dolaşan, hedefe kilitlenmiş çocukların topladıkları şişeleri her dem yeşil ağaçların arkasındaki karanlık pencereye götürüp karşılığında birkaç fenik aldığını da, o zamanlar para birimleri fenikti çünkü. O da irkiltici denebilecek kadar dingin bir gündü ve o gün de yalnızdım, yüzmeme rağmen havuzun diğer ucuna gidebilecek kadar cesur hissetmedim çünkü yalnız başımayken mesafe ölçmek neredeyse olanaksız benim için.

Hem montum üstümdeydi hem de sırt çantam hâlâ omuzlarıma asılıydı ve çantanın içimi rahatlatıldığını söylemekte haklıyım bence, belki bel kayışını bile takmışımdır hatta. Eski tarz bir mutfak sandalyesinde oturuyordum ve o sırada epey bitkindim, herhalde kasabada dört dönüp bazı işlerimi halletmiştim ve bunu yapmak boynumla omuzlarımı bana düşman eder hep. Ona gelen bir şeyi posta kutusundan alıp getirmiş de olabilirim, sık sık olur bu; hiçbiri posta kutusunu benim kadar sık kontrol etmez ki hepsine sık sık ilginç şeyler geldiğini göz önünde bulundurunca epey olağandışı bir şey bu. Bazen ben alırım o küçük el yapımı kutuları ve şişkin zarfları, sonra da onları termosifonun üstüne koyarım ve bazen asıl sahibine ulaştırmayı başarmamdan önce bir hafta beklerler orada. Posta kutusu rutubetleniyor, Editsin P2, Bk Kitapları - mktvpln ve benzeri şeyler

ıslanıp buruşuyor, bundan ötürü arada bir sabırla boşaltıyorum onu, bazı zamanlarda da başkalarına gelen postaya ne olduğunu umursayamayacak bir ruh halinde oluyorum. Evin içinde, sağda solda büyük günün yaklaştığını gösteren şeyler göze çarpıyordu elbette, oturmamın tek nedeni ev sahibimiz olan hanımdan aldıkları bazı görsel malzeme ve tarihi bilgiye bakmaktı. Öncelikle iptidai bir harita vardı ortada, söz konusu araştırma yapıldığında, yani yaklaşık yüz yıl önce farklı insanların yaşadığı kır evlerini simgeleyen dikdörtgenlerin içlerine veya yanlarına isimler yazılmıştı. İnsanları belirtmek gerekiyordu çünkü aslında binalar her zaman insan barınağı değildi, örneğin benim kulübem bir süre saman deposu olarak kullanılmıştı ve zaman zaman gebe bir inek de kalmıştı orada muhtemelen. Haritaya bir de bu iki bacaklı mukimlerle ilgili ayrıntıları ve mülkiyet tarihlerinin başlangıç ve sonunu belirten bir nüfus sayımı belgesi tutturulmuştu fakat ne kadar uğraşsam da ilgimi çekmiyordu bu. Adlar, her zamanki adlar; her yerde, eczane ve bar tabelalarında, plastik pastırma paketlerinde gördüğünüz türde adlar. Belki de sık sık yaptığım gibi o gün de anahtarlarımı bulamamıştım ve yıkanmış çamaşırlarımı makineden alıp sepete koyduktan sonra ipe götürüp kurutmak üzere asmak için çamaşır odasına giremiyordum.

Neden komşunun evinde olduğumun ne önemi var ki? Bu konuyu neden uzatıyorum, hatırlayamamak neden bu kadar sinirime dokunuyor bilmiyorum. Sonunda neden oraya gittiğimi bulursam nasıl bir anlamı olacak ki bunun? Belki flama kumaşı, belki pipetler için gitmişim veya çamaşır makinesine ve yıkanmış çamaşırlarıma ulaşmak istemişim, belki de posta kutusundan çıkanları götürmüş, ödünç aldığım kaşığı vermek istemiş, reçel ödünç almaya niyetlenmiş, usturuplu bir şekilde yerleştirdiğim kurutma makinesinin arkasında iki ay durduktan sonra ortadan kaybolmuş ve bulamamışım, belki de her

sabah garaj yolundan evimin önüne gelip kulübem ile müşterilat arasına umursamazca pisleyen rezil çoban köpeği hakkında söylenmek istemiştım ya da beni merdivenlerden inerken gördükleri için yaklaşan büyük gün hakkında konuşmuştuk ve evet, içeri gelmek ve ev sahibesinin gönderdiği belgeleri nihayet görmek isterim elbette, demiştım.

Bana bir fincan çay yapmış olmalıydı her halükârda, yani göletin yanına bir uyarı tabelası koymaya gitmeden önce – bu arada bu gölet derinlikten tamamen yoksundu. Bana kalsa göletin yanına üzerinde gölet yazan bir tabela koymazdım; ya başka bir şey, örneğin Domuz Yemi Çukuru yazardım veya hiç uğraşmazdım bu işle. Amacını anlıyorum, çocukların hızla gölet kıyısına yaklaşıp suya düşmesini engellemek istiyorlar ama yine de hak veremiyorum. Çocukların gölete düşmesini istediğim yok aslında, gerçi bunun onlara ne zararı olacağını da bilemiyorum; asıl sorun durumu bir çocuğun bakış açısından değerlendirmekten kendimi alamamam. Doğrusu eylül sonunda bir öğleden sonra sihirli olduğu söylenen bir yere götürülsem ve orada büyük olasılıkla yalnız başıma koşarak göletin kıyısına insem ve oraya uyduruk ve nemli bir kontrplak parçasının üstüne gölet sözcüğünün yazılmış olduğunu görsem derhal intikam almak isteyecek kadar tiksiniirdim doğrusu. Ah, öfkeden kudururdum hatta. O türde moronca işgüzarlıklar çocukluk boyunca sinirlendirici bir sıklıkla karşısına çıkıyor insanın, her seferinde de canını sıkıyor üstelik. Kişi araştırma niyetiyle yola çıkıyor, görüyorsunuz ya, çevresindekileri gerçekten fark etmek istiyor ki zaman içinde ve yeterince deneyim kazanınca dünyanın içine yerleştirilmiş logos'a alıhsın ve şeylerle derinden ve doğrudan uyum içinde hareket etmenin zenginleştirici sevincini deneyimleyebilsin. Fakat yaşamsal önemdeki bu süreç her seferinde düz anlamlı simgeler ve budalaca ikazlardan bir katman tarafından ansızın engellenir ve tümtenin bu kaşar seviyesiz zanaatna

şip ulaşılmaz bir hal alır. Dünya muazzam ve karmaşık bir ölüm tuzağıymış gibi. Gittiğim her yerde karşıma bu işgüzar, korku tellalı tabelalar çıkıp dururken kendimi evimdeymiş gibi hissetmeyi nasıl başarabilirim ki.

Kadın bahçedeydi, ben de sırtımda çantam ve fermuarı çeneme kadar çekilmiş montumla mutfak sandalyesindeydim ve önümde bir fincan çay da vardı kuşkusuz, yoksa orada uzun süre kalmazdım ki aslında epey uzun kaldım. Sanırım orada oturmaktan hoşlanmıştım, bir perşembe günü okuldan eve dönmüşüm gibi gelmişti. Kimse benimle ilgilenmiyordu fakat bir yerde benim faydama olacak bir şeyler yapıldığına dair pek hoş ve rahatlatıcı bir his vardı içimde. En sevdiğim insani deneyimlerden biri de budur sanırım.

Şöyle bir şey yapmışlardı: Farklı kâğıtların üzerine farklı fotoğraflardan kolajlar yapmışlardı ve niyetleri bu kâğıtları bir şekilde aşağıdaki bahçe katı odasına asmaktı, bahçe katı odası da büyük gün için planlanan aktivitelerin merkezinde yer alacaktı sanırım. Fotoğrafların hepsi aynı dönemde, yani 90'ların, 1990'ların başında çekilmişti zira ev sahibem ve kız kardeşi araziye bu dönemde satın almış, içindeki bakımsız binaların ve işlenmemiş bahçelerin hepsini kurtarıp canlandırma çalışmalarına aynı dönemde başlamışlardı. Fotoğraflardan bazıları belli bir günde, başkaları birkaç ay sonra, diğerleri birkaç yıl sonra çekilmiş olmalıydı, bu belliydi çünkü değişiklikler, kayda değer değişiklikler olmuştu ve bölgenin eski halini ve sonradan neye dönüştüğünü fotoğraflardan görmek mümkündü. Bu arada sonradan dönüştüğü şey şu anda olduğu şey değildi, şu andaki hali de ilk haline benzemiyordu. Fotoğrafta ev sahibem her yeri kapladığını söylemeye gerek olmayan çamurların ortasında duruyor yine de çamurdan söz etmeden geçemiyorum çünkü böylesini hiç görmemiştim – feodal ve yoğun, nerdeyse volkanik püskürtüyü andıran bir çamur, hapisten yarılacak ve ortaya

alevlerden bir canavar çıkacak veya koyu renk parlayan sudan, erimiş bir girdap gibi kendi içine kapanacak gibi görünüyordu. Epey büyüleyiciydi, her gün o çamurların üstünden geçmenin nasıl bir şey olduğunu merak ettim. Harika hissetmişti eminim, gerçekten harika hissetmiş olmalıydı ve bu da her zaman her şeyi kolaylaştırmaz tabii. Doğal olarak çizme giymişti ve çevresindeki çamura bulanmış şeyler arasında sarı saçları hacimli ve parlak görünüyordu, arkasında da yaşadığım binanın liken ve yosun kaplı arka duvarı vardı.

Bir yerlerde birinin benim için bir parça balık paneyi önceden ısıtılmış fanlı fırının tepsisine koymak gibi hoş bir şeyler yapmakta olduğu hissi güneş odayı terk eder etmez geçti; şeylerin sıradan düzeni insafsız bir haşinlikle yeniden ağırlığını koydu ve yakın çevremdeki hiçbir şey bana ait olmadığından işe yaramaz ve yavan hissettim. Yalnız olmama rağmen misafirliğin tadını kaçırmayı başarmıştım. Ayağa kalktım, artık hava kararıyordu belki, dışarı çıkarken merdivenlerde komşumla karşılaşp ona iyi geceler dilemiş olabilirim. Şimdi anahtarlarımı bulmam gerekiyordu. Anahtarlarımı bulup ön kapıyı açmalıyım. Ön kapıyı açacak ve doğruca içeri girecek, mutfığa gidecek ve orada seçmece erzak dolu sırt çantamı tezgâhın serin, yeşil seramiklerine bırakacaktım; çantanın içindekiler birden zemine çökecek ve yeniden yerlerini bulacak, çok geçmeden çantadan çıkarılıp ayrılacaktı ama önce jambon paketleri arasında kalan peyniri bulacak ve iki dilim katkısız peyniri hemen yiyecek, bu sayede baskısını hissettiğim diğer tüm görevlerimden kısa süreliğine azade kalacak ve bir süre pencereden dışarıyı seyrederek hiçbir şeye, dışarıdaki kutsanmış şeylerden hiçbirine bulaşmaya tenezzül etmeyecektim. Hayatta olmazdı bu. Peynir iyi geldi, düzenime dönme ve alışveriş fişini tezgâhın serin yeşil seramiklerine serip çevreme yığıdığım çok sayıdaki ürünle hiçbir ilgisi yokmuş gibi içime emzirmeyi başardım. Çukuryarıya girdim. Sonuçta

iyi iş çıkarmışım. Alkışlar. Tebrikler. Arada ağzıma canlandırıcı peynir lokmaları da atacaktım; yüzeyler, kenarlar, saplar ve kapaklar sonunda tümünden sessizliğe gömülene dek böyle devam edecekti.

Büyük günün birkaç gün öncesinde kulübenin solunda, mutfak penceresinden mutfağından görebildiğim yerde portatif bir tuvalet belirdi. Çok geçmeden üzerine tuvalet yazan bir levha asıldığını söylememe gerek bile yok herhalde. Gelişini görmemiştım, yani teslim edildiği zaman burada değildim fakat gerekli olduğu bana söylenmişti bu yüzden bir sabah mutfak penceresinden dışarı bakıp kulübenin yanındaki portatif tuvaleti gördüğüm zaman pek şaşırmadım. Büyük günün yaklaşmakta olduğunu gösteren daha sıhhi işaretlerden biri herkes–tabii geldikleri zaman– görsün diye evin mutfak penceresinin yanına yerleştirilmiş bir yazı tahtasının üstüne farklı renklerle yazılmış kısıtlı fakat sağlıklı yemek menüsüydü. Tabii bol bol git gel yaptıkları için özellikle tuvalette ve yatağımdayken sabahın erken saatlerinden akşama dek çakılların üzerinde yürüyenlerin adım seslerini duyabiliyordum, günlerce sürdü bu böyle. Büyük güne karşı tavrım değişmez bir şekilde tutarsız olduğundan süren hazırlıklara katkıda bulunmam için ısrar edilmedi ve böylesi herkes için daha iyiydi çünkü heveslenmediğim bir proje konusunda her zaman çok mantıklı davranırım ve büyük olasılıkla her şeyin nasıl olması gerektiği konusunda kesin görüşlere sahip tüm işleri üstlenirdim. Portatif tuvaletin getirilmesinden önceki günlerde zihnim sürekli bocalıyordu, büyük gün geldiğinde orada olup olmayacağıma bir türlü karar veremiyordum. Portatif tuvaletin kurulması tüm kararsızlığımı sona erdirdi, ondan sonra ne zaman ona baksam bir müttetik görüyordum, konuyu kestirip atmamı sağlayan bir müttetik, tuvaletin kalıplaşmış sabahlıküslesine baksam minnettarlıktan

başka bir şey duymuyordum. Harika bir portatif tuvalet, diye seslendim çömelmiş oturan komşularımdan birine, çöp kutusuna giderken. Zaten yokluğum göze çarpmayacaktı çünkü o gün pek çok yerde büyük gündü, her türlü insan bölgenin kültürel hayatını keşfedip katılabilsin diye ülkenin her yerinde kutlama etkinlikleri düzenlenecekti. Hal böyleyken, ben de fena halde kültür odaklı bir insana benzediğimden, daha uzaktaki kayda değer girişimleri müzakere etme baskısı altında olmam son derece inanılır bir şeydi.

Bu arada, bu benim anadilim değil, aslını söylemek gerekirse. Anadilimin ne olduğunu henüz keşfedemediğimden şimdilik bir şeyler söylemek için bu dili kullanıyorum. Sanırım her zaman böyle yapmam gerekecek; ne yazık ki anadilimin yazıya dökülebileceğini bile sanmıyorum. Dışsallaştırılabileceğinden emin değilim anlayacağınız. Sanırım olduğu yerde kalması gerekiyor; titreyen organlarımdan arasındaki elastik loşlukta ağır ağır kaynar halde.

Fotoğraflara bakılırsa bir ucu açılmış arazinin. Diğer ucu da açıktı belki ama fotoğrafların hepsi aşağı yukarı aynı yerden çekilmiş ve bu yüzden yalnızca bir tarafın başlangıçtaki durumunu belirlemek mümkün, hatta karanlık alanın ne olduğunu anlamak buna rağmen mümkün değil ve dönüp fotoğraflara yeniden bakmak da hiçbir şeyi netleştirmiyor. Pek de önemi yok zaten. Fotoğrafların tekrar tekrar gösterdiği şey belli – buraya geldiklerinde benim kır evim yalnızca bir taş yığını ve bel vermiş teneke bir çatıdan ibaretmiş. Aslına bakarsanız fotoğraflar ve diğer şeylerden başından beri –buraya taşındığımdan beri– haberdardım ve sanırım başlangıçta evet, fotoğrafları görmeyi, bu yerin tarihi hakkında bir şeyler okumayı çok isterim demiştim ve içtenlikle söylemiştim bunu; başlangıçta, buraya taşındığımda fotoğrafları görmeye, bölgenin tarihini öğrenmeye hevesliydim gerçekten. Ama kitaplarımı okuyup dinledim; arada bir

gerçekten niyetlendim buna ama her seferinde unuttum. Bazen uzun uzun konuşurduk, ev sahibem ve ben yani, bu bölgeyle ilgili her türlü şeyden söz ederdik ve sonrasında fotoğraflar ve tarihi kayıtları görmek istediğimi unuttuğumu fark ederdim. Derken, bu aylarca böyle devam ettikten sonra fotoğraflarla tarihi kayıtları sormayı unutup durmamın nedeniyle yüzleşmek zorunda kaldım: Onları görmek falan istemiyordum. Onları görme zamanı her nasılsa geçmişti, hatta hızlıca geçip gitmişti. Sonra, büyük günün ve o gün yapılacakların haberini aldığımda huzursuz oldum, hatta biraz da öfkelen dim. Neden gündeme getiriyorlar bunların hepsini, diye düşündüğümü hatırlıyorum, sinirlenmiş tim. Çok sinirlenmiş tim gerçekten. Neden gündeme getiriyorlar bunları? Geçmiş i anlamıyorum – geçmiş in neden düşün üldüğünü anlamıyorum, nedenini bilmiyorum ama geçmiş in düşün ü lme ve ş imdiki zamana dön ü ş tür ü lme biçimleri öfkeden çı ldırmama yol açıyor. Mecburi anma fena halde gereksiz bir şey bence. Diğ er yandan, zaten belirttiğ im üzere genellikle yalnızım ve yalnızken yol almak benim için çok zor ve belki de bu yüzden belirgin bir geçmiş ş uuru edinemedim. Bilmeniz gerekiyorsa, bunlara nasıl tepki vereceğ im hakkında hiçbir fikrim yoktu çünkü her halükârda hâlâ var olan bir ş eye yaklaşmanın tuhaf bir yoluymuş gibi geldi bana. Bunların ışığında, büyük güne karşı tavrımın huzursuz ve bir nebze öfkeli olması epey anlaşılır bir şey bana kalırsa.

Bir sabah, bunların hepsi henüz başlangıç aşamasındayken elastik kordonları bisikletimin arka rafına sıkı sıkı bağladığı m sırada diğ eri geldi ve gamsız bir tavırla kulübemin tepenin yamacından çekilip çıkarılmış olduğunu söyledi. Bunu biliyor muydun, diye sordu. Biliyordum sayılmaz aslında, dedim. Doğ ru ydu da çünkü gerçekten bilmesem de aslında biliyordum. Kendinden memnun, pıtır pıtır arabasına gitti, aracına binip uzaklaşmasını görsünceye kadar bekledim. Bisikletimin arka rafındaki elas-

tik kordonlar düzenli ve sağlam görüldüğünden evime girdim, musluğu açıp temiz bir süngerini sıcak suyun altına tuttum ve onu orada gereğinden fazla beklettim çünkü hızla akan sıcak su girintili parmaklarımı rahatlatmıştı. Süngerini hafifçe sıkıp yatak örtüme damlayan reçeli silmek için yukarı çıkardım. Bunu reçeli damlattıktan hemen sonra yapsam lekeyi çıkarabilirdim belki ama o saatten sonra çıkmadı leke. Sıcak sünger yapışkanlığı çözmekte çok etkili oldu yine de, dolayısıyla geriye koyu renkli lekeden başka bir şey kalmadı ve o da beni rahatsız etmedi aslında, hatta lekeye baktıkça kuş boklarının aslında içine biraz beyaz karışmış reçel olduğunu düşünmeye başladım. Özellikle ikna edici veya önemli bir fikir olduğu söylenemezdi ama solgun profesörlerin ince tost ekmeği dilimleri üstüne ağdalı kuş boku şeritleri yaydığını hayal etmek moralimi düzeltti, balmumundan yapılmış benzeyen ince parmaklarının kısıkaçları arasında gereğinden biraz daha yüksekte tutacaklardı dilimleri ve benim de moralimin düzelmesine ihtiyacım vardı doğrusu çünkü aslında bilmeme rağmen kulübemin tepenin yamacından çekilip çıkarıldığını duymak istememiştım gerçekten. İnanılmaz münasebetsiz bir anlatım biçimiydi bu ve her duyuşumda annesinin şaşkın ve sarsılan arka tarafından çekilip çıkarılan ıslak ve uzun bacaklı bir buzağı canlanıyordu gözümde ne yazık ki.

Büyük ölçekli değişiklikler gerçekten hiç ilgimi çekmiyordu; sürekliliği olan ve bir şekilde ilgimi çeken hep küçük şeylerdi. Örneğin kulübemin inşasında kullanılan taşların hemen hepsi eşit büyüklükte ve benzer biçimliydi; birbirinin aynısı değillerdi elbette ama genel olarak bir eşitlik ve devamlılık etkisi uyandırıyorlardı. Fakat kulübenin arka cephesinin sol üst tarafında çok daha küçük taşlardan yapılmış uyumsuz ve sıkışık bir bölüm vardı. Bu yapısal anomali tam anlamıyla bir kusur gibi görünmese de aykırı bir yanı vardı kesinlikle ve bir haziran sabahı çamaşır asmak için döner kenarını ilk gördüğümde de olduğum yer-

de kalakaldığımı hatırlıyorum. Diğer taşların hepsi sessizce sorumluluklarını yerine getirirken bu dikkat çekici küme bir şey söyler gibiydi – tam olarak anlayamadığım bir şeyi anlatıyordu fakat katıksız keskinliğiyle beni her nasılsa yerime mıhlamayı başarmıştı. Doksanlardan kalma fotoğraflara baktığımda orada olduğunu gördüm elbette, belki biraz daha karanlıktı ama evet, oradaydı işte, fotoğrafta apaçık görünüyordu ve söylemesi tuhaf ama beni rahatsız ediyordu. Bunu beklemiyordum anlaşılan, bir fotoğrafta böyle karşıma çıkmasını beklemiyordum. Tuhaf ve korkutucu görünüyordu, sanki bir şekilde aktifti. Esir edilmiş yüzler bir araya gelmişti adeta.

Derken, büyük günden iki gün önce kasabada komşularımdan birinin erkek arkadaşı olan adama rastladım. Konuşma yapacak birini bulamıyorlar, dedi. Kim bulamıyor, dedim. Kızlar bulamıyor, dedi. Ya, dedim, ev sahibesinin kız kardeşi konuşma yapacak sanıyordum. Öyleydi, dedi, ama fikrini değiştirdi ve konuşmayı kendileri yapmak istemiyorlar. Yazık olmuş, dedim. Sen çok iyi yapardın bunu, dedi. Öyle bir niyetim yok, dedim. Çok iyi becerirdin ama, dedi. Peki, neden söz edeceğim, dedim. Yeterince uzun zamandır burada yaşıyorsun, dedi. Öyle denemez, dedim, düşününce öyle olmadığını anlarsın. Neyse, fark etmez, konuşma yapmak ilgimi çekmiyor. Ah, dedi, o gün orada olmayacak mısın yani? Sanmıyorum, dedim, yapacak çok şey var ve o gün başka bir yerde olmam gerekiyor aslında.

Almancayı çok severim bu arada, gerçekten severim –sesini– sesiyle her şeyin üstesinden gelebilirim. Her şeyin iç yüzünü anlayabilir, her şeyin hakkından gelebilirim. İçimi dökmeye de ihtiyacım yok, derinlemesine araştırmaya da – hem de hiç. Söylemeye bile gerek yok bunları. Evet doğru, Almanca konuşulmasını dinlerken mahremimi koruyabiliyor, derinden sessiz kalabiliyorum; Almanca konuşulmasını dinlerken sırlarımın her birini hissedebiliyorum, gerçekten hissedebiliyorum. Per-

dahlanmış aile yadigârları; zümrütler, opaller, Japon tatlı su incileri gibiler! Berlin insanın işini kolaylaştırmıyor, anlarsınız ya. Berlin'de bir yerlere ulaşmak istiyorsanız uğraşmanız lazım; birkaç kez duvarlarından kayıp düşmeniz lazım. Birine bakıp aniden ve hiçbir nedeni yokken ona bir süre soğuk davranmaya karar vermenin ne kadar seksi ve güzel bir şey olduğunu hatırlıyorum aniden. Elbette anlamlı bir şey bu – açıklanamaz hor görüden daha uyarıcı ne olabilir ki, Tanrım.

Taşlar tek biçimli değil elbette, aralarda daha küçük taşlardan yapılma, aysız ve berrak gecelerde gökyüzünde beliren daha soluk takımyıldızları andıran, birbirine kenetlenmiş düzenlemeler de var. Böyle başlardım söze. Gerçekten de, derdim, bu küçük taş kümeleri yıldızları seyreden birinin dikkatini çeken minör takımyıldızlar gibi celp ediyor dikkatleri, belki de aynı nedenden ötürü – sahip olmasalar da sakince temsil ettikleri kışkırtıcı güç yüzünden. Bu eşdüzey geleğenler diğer taşlarla yıldızların arasında ama onlardan sayılmazlar, diye devam ederdim, tehditkâr temama ısınarak. Evrensel gökyüzünde böyle bir sapıncın neden meydana geldiği, işte bu dört dörtlük bir gizem ve neticesinde kişinin bu cafcıflı entrika karşısında hissettiği hayret de soyut ve dayanaksız. Dolayısıyla kişinin son derece hoşnut bir şekilde kapıdan dönmesi ve kaldığı yerden devam etmesi doğal – insanı bir öğleden sonra zarfında bir çift çıplak el tarafından bir araya getirilmiş, etrafı çevrilmiş granit kargaşası gibi huzursuz etmiyor. İnsanın bakışları yeniden, yeniden dönüyor bu taşlara; iri ve sabit anakayanın içindeki bu tuhaf dişlere, bu melankolik tutsaklara, bu uyumsuz putkıranlara, bu kuşatılmış acuzelere. Ve insan önsezi seviyesinde anlıyor kozmik kargaşanın gelişme aşamasındaki çarpıtmayı yansıtmadan bir şey yapmanın olanaksızlığını. Diğer yandan her eserin nihayetinde onu alaşağı edecek unsuru pekiştirdiğini gözlemlemek de oldukça sıradan. Ve ya hepimizde başkalaşım biçimleri yalnızca

benim zihnimde bir yerde nihayetinde; fışkıran muhalif toprak yığınının düzenli aralıklarla beton astar ve badana ile örtülüp gizlenmesi gibi örtbas edilen bir yer. Duraksama. Tabii açıklıklar da vardır elbette. Sağda solda. Tek tük aralıklar da mevcuttur elbette. Bir şeylerin içeri sızmasını engellemek epey olanaksız sonuçta.

İçimden fışkıracığı kesin olan coşkuyu ikiye katlamak için yerlere kadar eğilir ve doğrulur, oldukça ikna edici ve ciddi görünür, muazzam adımlarla yıldırım gibi aniden çekilir ve kulübeme dönüş yolunda gözucuyla kadife ceketli hırpani bir berduşun gizlice portatif tuvaletin yanına işediğini görürdüm kuşkusuz. Böyle bir şey görmedim elbette; büyük gün geldiğinde başka bir yerde kaldım ve ertesi sabah döndüm. Çevrede kimse yoktu, hatta kızlar gitmişti ve ağaçlara bağladıkları balonlar oldukları yerde giderek küçüldü, soğudu ve portatif tuvalet de neredeyse bir hafta boyunca kaldı konduğu yerde. Tuvalet kaldırılınca makasımı alıp büzülmüş, soğuk balonları kestim. Flamaya dokunmadım çünkü arada bir hâlâ tatlı tatlı dalgalanıyordu ve göletin yanındaki tabelayı da uzun süre olduğu yerde bıraktım çünkü döndükleri zaman onunla başka bir şey yaparlar belki diye düşündüm. Tam olarak ne yapabilirlerdi bilmiyordum, belki boyayıp başka bir yerde kullanırlardı ama döndükleri zaman böyle bir şey yapmadılar ve tabela uzun süre göletin yanında kaldı ve derken bir öğleden sonra, kompost bidonuna giderken elimdeki patates kabuğu tabağını bir kayanın üstüne bıraktım ve tabelanın yanına gittim. Kenarlarında salyangozlar dolaşıyordu, tahta biti de vardı. Tamamen ıslanmıştı, kontrplak dağılmaya başlamıştı. Gölet. Tabelayı dikkatle aldım, sarmaşıkların döne döne büyüdüğü yere götürdüm ve bir ağacın sarmaşık kaplı gövdesinin arkasına sokuşturdum. Her halükârda göletten daha uzun süre dayanacaktı. Ne de olsa gölet pek derin sayılmaz. Dipsiz kuyular gibi deliklerine inip çıkmadan böyle göletlerin,

eskiden. Ama bir gün hızlıca kurtulmam gereken, kırık, kıymetli bir şeyi oraya götürüp suya attığımda batıp derinlere gömülmemişti. Yüzeye takılıp kalmış, korkunç bir şekilde görünmeye devam etmişti. Birkaç saniye içinde bazıları canlı yaratıklar olan minicik şeyler toplanıp yavaş yavaş salınmaya başlamıştı çevresinde, kırık kıymetli parçalarının pürüzsüz yarıkları boyunca dolaşmışlardı.

Hüsnüzan

Pıtır pıtır üst kata çıkıyor, eğilip sedirin altını araştırıyor, yeşil tokyoyu buluyor. Doğruluyor, yatağı gözden geçiriyor. Hmm, pek şık, diye düşünüyor. Foxford battaniyesi, flam kumaş kaplı kırlentler, zarif sırt yastığı, nakışlı pamuklu kumaş, vb. Sonra; kahvaltı yapmış mıydım? Tırabzanın üstünden hızlıca göz atıyor. Masanın kenarındaki boş kâseyi ve kirli kaşığı görüyor. Hawaiian Tropic marka güneş kreminin yanında. 15 faktörlü. Düşünüyor,

belki de başka bir günden kalma bunlar.

Yediden Az Önce

İlk iş şömine ızgarasını temizliyordum ve tepsiyi yan çevirip külleri yerdeki kovaya boşaltırken ana hatlarıyla komik fakat derinden kaygılandırıcı bir gözlem dikkatimi dağıttı: Sarhoş değilken karşı cinse nadiren ilgi duyuyorum. Bu gözlemin tasassız bir kendini aşağılama ânı olmadığı çok geçmeden anlaşıldı ve zihnimde giderek güçlendiği sırada bu tür havadislerin onca zaman zihnimden uzak kalabilmesine inanmadım; biraz da canımı sıktı bu çünkü bana öyle geliyordu ki bu çıkarıma temel oluşturan durumlar kuşkusuz alışılmadık, münferit dönemlerlardı. Diğer yandan yakın zamanlara dek sürekli az çok sarhoş olduğumu da teslim etmem gerekirdi. Bu da, öncelikle, şu anki gibi açıklayıcı bir dönüm noktasının gerçekleşmesinin şimdiye dek mümkün olamayacağını göstermenin yanında, büyük olasılıkla bu zamana dek ilgi çekici fakat nihayetinde bomboş bir dizi çekime kapılıp aldandığımı işaret ediyordu. Bu düşünce öyle tuhaf ve kaçınılmazdı ki ona bir süre sırt çevirip yeri süpürdüm, az sonra dönüp yeniden baktığımda bana birden yavan ve tamamen zararsız göründü; tropik yeşil tonlarında parlak kumaştan bol paça pantolon giyen küstah ev kadınlarını gösteren

teknikolor kartpostallara yazılan iddialı ve esprili laflardan biri gibi geldi. Bir anlamı yok, diye düşündüm, birkaç işini hallediyor, bir yandan kendini oyalyorsun, bir daha düşünmene bile değmez. Davranışlarımı değiştirmiş olsam duruma uygun ve mantıklı bir özet olduğu –ayrıca uygulanabilir de olduğu– söylenebilirdi fakat gerçekte orijinal gözlemin temelindeki davranış biçimi hâlâ az çok varlığını sürdürüyordu ve vicdanım bu konuya sırt çevirmeme izin vermiyordu.

Fakat bu konuyu yeniden ele alana kadar haftalar geçti. Hatta bu haftalar boyunca kimi zaman sarhoş bir halde, kimi zaman ayık olarak bir adamla zaman geçirdim ve bu dönemi düşündüğüm zaman, söz konusu erkekle ilişkimin biraz içki içtikten sonra genel olarak daha iyi gittiğini teslim etmekten başka pek şansım yoktu. Aniden zihnimde beliren bu düşüncenin yakışık almaz örtülü anlamlarını hafifsemek bir an için bile mümkün olmayacaktı besbelli, dolayısıyla ben de biraz zaman ayırıp özellikle soğuk bir öğleden sonra daha temkinli ve sakin bir şekilde uzun uzun üzerine düşünmeye zaman ayırdım fakat bu akılcı yaklaşım merakımı dümdüz ettiği gibi onu canlandıracak yeni bir şey de getirmedi aklıma. Söz konusu önerme ürkütücü fakat ruhsuz bir tanı gibi zihnimde tekrarlanıp durmayı sürdürdü ve çok geçmeden ateşin başındaki tayin edilmiş yerimden kalkarak sarma sigara içmek için evin önüne çıktım, oradaki güzel şeylerin zihnimi daha barışçıl bir dizi izlenimle doldurmasına izin verdim. Derken, şansıma, esintide sallanan kayın ağacı dallarını, dallardan arada bir fırlayan küçük kuşları seyrederken bir kehanet öyle yakıcı ve spontan bir canlılıkla zihnime doldu ki az kalsın aklım yerinden çıkacaktı. Gerçi bu son düşüncenin gün ışığına çıkma biçiminin şaşkınlık vericiliği aslında hiç de baş döndürücü veya doğaçlama değildi, daha ziyade sürüncemeli ve gönlüsüz bir kurala göre süren ve beziğin bir bilinçaltı-

nın üstün himayesini kışkırtmasının uzun vadeli sonucuydu. Sonuç olarak, ortaya çıkan düşüncenin aydınlatıcı parlaklığı çok geçmeden yumuşayarak ağaçlara bakmayı sürdürebilmemi sağlarken aynı zamanda bu son gelişmenin içeriğinin zihnimde ayrıcalıklı fakat üstesinden gelinebilir bir yer almasını sağladı. Böylelikle birinden birine veya ikisine de kapılmaya hakkım olduğu halde paniğe veya sıkıntıya kapılmadan sorunun özüne inebildim ve onca zaman boyunca o kadar çok içmemin sebebinin erkekler hakkında hevesli hissetmekten hoşlanmam olduğu yönündeki mide bulandırıcı olasılıkla sakince yüzleştim; büyük keyif aldığım bu hevesi başka şekillerde uyandıramadığım için zamanımın büyük bölümünü sarhoş olarak geçirmekten başka seçeneğim yoktu.

Bu öfkeli bakış açısı, kaynağındaki hasis ifadeye kıyasla pek çok yönden daha can sıkıcı görünüyordu ve onunla ilgili eğlendirici bir şeyler bulma çabamda başarılı olamamıştım. Durumun ciddiyetini tam olarak iletebilmek için açıklığa kavuşturmam gereken bir konu var, belki de daha önceki bir aralıkta yapmalıydım bu açıklamayı: Kişinin eğlence bağlamında erkeklerin yanında rahat etmesini ve arkadaşlığından keyif almasını olanaksız kılabilen yüzeysel tutuklukların dağılmasından söz etmiyorum. Genel olarak bu tür tutukluklarım yok zaten. Hatta zaman zaman farklı ölçülerde meşruiyet ve nezaketle bana işaret edildiği üzere, biraz daha fazla sosyal suskunluk geliştirmek ayıkken de sarhoşken de daha iyi olurdu benim için. Gerçekten de, içeriden ne kadar yüceltici gelirse gelsin, içki kişinin kamusal cephaneliğinin en cazibeli veçhesini güvenilir bir şekilde artırmaz –dolayısıyla, açıklığa kavuşturmak için– bu ustalıklı işret seansları sırasında aranan salt özgüven ve eğlence değil, daha sofistike bir donanım parçasının uyarımıdır. Kişinin söylenen her şeyi ince eleyip sık dokumasını ve dikkatle incelemesini engelleyen bir şeysizlik, utançsızlık ve tökezleyen kandır-

macaların yolunu kesen bir şey; her sözcüğü bir şey yapmadan beklememi sağlayan bir şey. İnsan boyunda, ısmarlama bir filtre örneğinin veya bir dizi kusursuz biçimde döşenmiş kör nokta veya kulaklarda ısrarcı ve hoş bir çınlama ya da mutlu eden muammaların bezgin kreşendosu. Bilemiyorum – eleştirel kayıtsızlığın epey fiyakalı bir şekilde akılsız büyülenmeye dönüşmesini ve kişinin her zamanki gerginliğinin muhteşem ölçüde uygun-suz ve aptallaştırıcı bir hoşlanma hissine dönüşmesini sağlayan tarif etmesi zor bir donanımdan bol bol bulunmalı insanda.

Bu zorluk salt tesadüfi, söz konusu ikinci kişiyle bağıntılı görünebilir, öyle ki, çoğunlukla yumuşak huylu ve cazip tabiatlı erkeklerle vakit geçirmeyi tercih etsem düpedüz önlenebilir bir sorun gibi gelebilir. Suçu paylaştırmak ne kadar çekici gelse de şimdiye dek böyle erkeklerle karşılaşmadığımı ileri sürmek karşılaşmalarımı kabul edilemez ölçüde çarpıtılmış bir genel bakışla ortaya koymak anlamına gelecekti. Nazik, özgün ve heyecan verici erkeklerle hiç tanışmamış gibi yaparak kendimi veya başka birini yanlış yönlendirmeyeceğim. Hatta aksine, türümüzün en tuhaf erkeklerinden bazılarıyla karşılaşma şansım oldu. Peki, böylesi talihli ve cesaretlendirici bir geçmişi önceki iddiamla, bu olağandışı erkeklerin yakınlaşma denemelerine belli bir sarhoşluk seviyesine ulaşmadan tahammül edemediğim yönündeki savımla nasıl uzlaştırabilirim?

Buna benzer düşünceler soğuk hava ve çırpınan dallarla dolu pek çok öğleden sonra boyunca zihnimi sarstı ve sonra hafifledi. Sabahları başka şeyler yapıyordum, akşamları da bazen bir adamla oturup içki içiyor, ona yaklaşıyor veya yaklaşmıyor ve tedirgin oluyordum. Böyle devam edip duruyordu. Özünde onlar için kendimle ilişkilendirebileceğim bir amaç bulup benimseyemiyordum. Nihai görüşüm buydu ve hatta zaman zaman farklı ölçüde özgürlük ve çaresizlikte bulunarak geleneksel yö-

nelimli bir dizi ihtiyaç geliştirmemin iyi olacağı söylenmişti. Bu da beni biraz üzmüştü doğrusu çünkü arada bir de olsa sevgiden aklımı yitirecek gibi olmuştum ve anlaşılan ikisi aynı şey değildi. Fakat söyleyin o zaman tam olarak ne yapmak gerektiğini. Samimi olmak mı? Samimiyet, belki? Samimi olun! İşte orada duruyorlar, görüyorsunuz ya, bu korkunç ve aşına varlıklar. Yediye az kala kapıda duruyorlar, çantalarında kim bilir ne var. Biraz şarap. Biraz çiçek. Öyle şeyler. Ve duyacağım geldiklerini. Çakıllardaki ayak seslerini duyduğumda başka bir odaya, mutfaka, banyoya geçeceğim, hatta bazen üst kata çıkacağım. Çakılların tıkırtısını, kancanın çıkarıldığını, kapının alt tarafının açıldığını işiteceğim ve ufalanan bir sessizlikten sonra taş zeminde ayak sesleri, birkaç adımlık. Bu berbat ve mutat varlık içeri girerken duyulan.

Hayır, orada değilim, geldiği zaman onu karşılamak için beklemiyorum asla. Öylece durup beklerken neye bakıyor merak ediyorum, zihninden hangi düşünceler geçiyor? Bana hemen seslenmiyor ve o sırada bir şeylere baktığını düşünmeden edemiyorum, bir şeylere baktığı düşüncesi genellikle öyle rahatsız edici bir hal alıyor ki sonunda parmak uçlarımda, yan yan çıkıyorum saklandığım yerden. Merdivenlerden iniyorum veya yan odaların birinden çıkıyorum, elimde mutlaka bir şey taşıyorum, örneğin bir havlu. Bir havlu, okumadığım bir gazete, bir çamaşır, bir bardak. İadesi istenip başka bir dünyadan geri getirilmiş bir şey gibi. Durmuyorum da. Yanından geçip gidiyor, evin başka bir bölümüne girip gözden kayboluyorum. Elimdeki nesnenin kutsal bir ivedilikle başka bir yere sunulması gerekiyormuş gibi.

Bu tür evcil koşuşturmalar her zaman bir işaret olarak yorumlanır, içeri birkaç adım daha atıp birtakım şeylerle dolu çantalarını bir sandalyenin üstüne bırakırlar. Mutfaktan hepsini işitebiliyorum; hemen her seferinde mutfakta buluyorum kendimi. Bulaşıklıkta tabaklara ve bıçaklara, sonra tezgâha bakarak dinliyorum. Dinliyorum. Mutfakta lavabonun yakınında

dururken bir yanıma küçülüyor, nedenini tam olarak bilemesem de. Kendimi tamamen güçsüz hissediyorum fakat aynaya bakmıyorum, öyle bir şey değil; bir an için sırtımı kapıya verip, uca doğru incelen ellerimi yan yana tezgâha koyup bastırarak duruyorum öylece. Yoğunlaşabilme çabasıyla konsantre olup bastırıyorum ellerimi. Kapıya gidiyorum. Pencereye gidiyorum. Giriş kapısına gidip kapının üst kanadını iterek kapıyorum. Ve sonra şöminenin yanına geçiyorum; kimi zaman iki elimi dümdüz meşe ağacından kirişe yashıyorum ve sonra arkamı dönüyorum, ve sonra nihayet dönüyorum.

Ama hayır, öyle değil. Dönmüş gibi görünüyorum ama aslında büküldüm yalnızca; birazım döndü, birazım hâlâ diğer yöne dönük. Fakat yeterli bu kadarı, tamamen dönmüşüm ve arada hiçbir engel olmadan ilgileniyormuşum, hatta belki sohbetten de hoşlanıyormuşum etkisi yaratmaya yetiyor. Risk alacak cesareten yoksunum. Tamamen dönüp çok sıradan bir şeyle yüz yüze gelme riskinden çekiniyorum. Buna dayanamayacağım için büküldüm öyle. Sonra da bardağıma uzanıp içiyorum. İçmemin nedeni –nedir?– bükülmeden durmayı sağlamak mı? Kusursuz ölçüde sıradan bir şey değil mi bu? Çözölmek, gevşemek için içildiğı herkesin bildiğı bir şey değil mi? Ama hayır, mesele bu değil. Bu da değil. Sorun mekân aslında –belli bir yerde bulunur görünmek daha doğrusu– itiraz ettiğim, bir şekilde yok etmek istediğim şey bu. Duvarları itip uzaklaştırmak, taş zeminin kuma döndüğünü görmek istiyorum. Dört duvar arasında böyle aptalca, acımasız şeyler söylüyorum; duvarlar, zemin ve tavan içimden öyle çok asidik saçmalık çıkarıyor ki savunmaya geçiyorum, eleştirel, inatçı ve mesafeli biri oluyorum. Olanaksız! Hayır, öyle zamanlar var ki o anlarda erkeklerle kadınlar odaların içinde olmamalı.

Sessizce üst üste yatsak daha iyi olurdu; bir nehrin kıyısında, bulutların altında sessizce oturup cisimlerin arasından; bir yerlerde,

neresi olursa olsun, bir şeylerin kımıldadığı yerlerde. Doğru değil mi bu? Bir şeylerin kımıldadığı bir yerde olmamız gerekmez mi? Asıl tahammül edemediğim şey o tehlikeli dinginlik. Onca şey risk altındayken görünürde hiçbir şeyin kımıldamadığı bir yerde olmanın mantığı nedir? Müzik var tabii fakat hangi müziği dinleyeceğini seçmek öyle müthiş bir endişe kaynağı ki... Çoğu kez yanlış seçim yapılıyor ve zehir gibi her şeyi çarpıtıyor, beni boyuttan yoksun ve gergin biri rolü yapmak zorunda bırakıyor, sonsuza dek reddedilen bir hayalete dönüştürüyor hatta. Gerçekten abes ama pek şaşırtıcı sayılmaz. Öylece oturuyorlar, anlayacağınız, bu meşum ve mutat varlıklar, bihaberler, ne olursa olsun bihaber görünüyorlar müzikten, birbirine bastırılmış ellerden, kısa kısa alınan soluklardan, uzayan gölgelerden. Gayet soğukkanlı tavırlarla doğru ânı kolluyorlar. Bir şekilde her şeyin kararlaştırıldığı anlamına gelen o öpücüğü bekliyorlar. Yakarır gibi, toy bir şey söylememek için var gücümle çabalamam gerekiyor, şöyle bir şey örneğin: Tenimin altında beş dakika geçirmenin nasıl bir şey olduğunu anlamayı öyle isterdim ki. İçimde kaynayan yabanıl büyüğü hissetmeni. Fakat böyle bir davet hiçbir işe yaramaz, işe yaramaması bir yana, bir tehdit gibi gelir onlara. Mekânın sakın konforu hakkında eskimiş iltifatlar kekeleyerek uzak tutmaya çalıştıkları bir tehdit. Bir şeyleri alıp yerine koyarak evinizde dolaşırlar, bu sırada yaptıkları son derece kabul edilebilir bir şeymiş gibi sıradan sesler çıkarırlar. Bu tür silahlara öfkelenmek, bunların huzurunuzu kaçırmasına izin vermek saçma ve epey savunulamaz bir şeydir yine de sakinleşemem bu yüzden içerim. Sana içerim; kendime içerim. Sabit fikirli bir zihni tarla gibi sürmek ve berkitmek için içerim ve birdenbire, kısa süreliğine kan teslim olur, eski kanallarda sürüklenmeye başlar ve yanlış hamle diye bir şey kalmaz artık.

Bilinmeyen Bir Tanrıya

Banyo küvetinde oturmuş dışarı bakarken pencereden içeri giren bir yapak doğruca dizlerimin arasında suya düştü. Kare pencereyi tamamen açmış, duvara kadar itmiştim. Dışarıdaki ağaç banyo küvetinin kenarıyla aynı seviyedeydi, uzanmam veya eğilmem gerekmiyordu, sanki yukarı yükselen, upuzun, kozalaklı ağacın içindeydim. Fırtına vardı, yaşlı bir fırtına dağın çevresinde dönüp duruyor, kim bilir ne kadar zaman sonra yeniden dağları ziyaret ediyor, bir yerlere ulaşmaya çalışıyor, hiçbir yere varamıyordu.

En başta bir şey değildi, yalnızca fırtınaydı, orijinal bir yanı yoktu, daha önce duymadığım türde bir şey değildi. Bir süre işime gücüme baktıktan sonra elektrik şalterini indirmem gerektiği aklıma geldi, böylece ışıklar sönererek ilgilenmeyi düşündüğüm ufak tefek işleri karanlıkta bıraktı ve buna pek aldırmadım çünkü zaten basit işlerdi bunlar, ne oldukları belliydi ama aynı zamanda o anda elimden gelmeyeceklerdi. Önemli bir sonucu olmayacaktı gerçekten. Bir süredir bekleyen suya girdim, soğumaya başlamıştı ve sonra aklıma pencereyi sonuna kadar açmak geldi, bunu da menteşenin kaskatı görüntüsüne rağmen zorlanmadan yaptım.

Ve sonra, o andan itibaren, dönüp dolaşan fırtınanın sesini işitmek mümkün hale geldi, hatta kaçınılmaz oldu ve eski bir fırtınanın geri döndüğünü anladım – tam olarak nerede olduğunu hatasız biliyor gibiydi, hareketlerinde ve dönüp dururken çıkardığı seste öyle tanıdık bir şeyler vardı ki. Evet, diye düşündüm, bu dağları tanıyorsun, dağlar da sana aşına. Hayır, öfkeli bir fırtına değildi, basitçe öfkeli değildi, hatta sesinde öfkeden hiç iz yoktu. Ne kadar yüksek sesli ve ne kadar narindi, uzun süre bir durdu bir başladı; nereden başlayacağını bilmiyordu ama zıvanadan çıkmış bir hali de yoktu, hem de hiç yoktu. Saçlarımın dibindeki köpükleri karıştırdım ve fırtınanın bedenine gömüldüm; yapısını biliyordum, gözlerini görüyordum, geçişini hissediyordum ve yakarışını anlayışla karşılıyordum. Bir tarzı vardı, deneyimliydi ve geri geliyordu, dönüp tekrar geliyordu.

Dönüp dolaşıyor, bir yerlere ulaşmaya çalışıyor, hiçbir yere varamıyordu. Dağ da bir şey yapmamasına rağmen fırtınaya kayıtsız değildi ve hatta onun geri çekilmesinden korkuyor, sürekli geri gelmesinin, geri dönmesinin özlemini çekiyordu. Sonra fırtına iyice yaklaştı ve yağmur eğimli damlalar halinde sonuna kadar açık pencereden içeri doldu ve ben de süte benzeyen bulanık suyun derinlerine dalıp kitabımı iyice kaldırdım. Çok uzaktaki insanlara özlem duymama yol açan bir kitaptı. Fırtına akşam karanlığında da devam etti ve bornozumla büyük pencerenin önünde durup fincanı ve altlığını iki elimle tuttum. Ne olduğunu harfiyen biliyordum. Işıkları yeniden yaktım, sonunda Japon paravanına asılmış giyimeye hazır bir sıra elbiseyle yüzleştim.

İki Haftadan Beri

Arka yoldan tırmanıyor, şapkasını tutuyor, hasır panama dediği şapkayı, önce atlardan birini görüyor sonra diğerini. Yürümeye devam ediyor. Kapıya tırmanıyor, atlıyor, dengesizce yere iniyor. Kalbi kocaman. Göl gevşeyen bir yağmur bulutunu çekiyor.

Alacakaranlığı, kurtbağrı çalisından çitleri, öne doğru devrilen bir kitaplığı düşünüyor. Bir şeyler diliyor. Elbisesinin eteğini çamura değmesin diye kaldırıyor. Yıpranmış astarı düşüyor, bir dikene takılıyor, yırtılıyor. Yağmur bulutu göle boşalıyor.

Arka yoldan iniyor, şapkasını tutuyor, kanotiye dediği şapkayı, önce ikinci atı görüyor. Beyaz. Beyaz bir at ayakta duruyor, ondan yana bakıyor, dönüyor. O arada doğum yapmış. Arka bacaklarından taze kan akıyor, kordonu sarkıyor. Siyah bir tay yanında paytak paytak ilerliyor, minik alnında sıcak, solgun bir yıldız. Kalbi uzuyor, kordon sallanıyor.

Şapkasını çıkarıp bir şeyler fısıldıyor. Yeniden fısıldıyor. Arkasına bakıyor, şiddetli yağmura imreniyor, uzun çimenlerin arasına giriyor. Bir kamyonetin geçip gitmesine izin veriyor.

Karışık Kızartma

Az önce akşam yemeğini çöpe attım. Yemeği yaparken atacağımı biliyordum, bu yüzden bir daha asla görmek istemediğim şeyleri koydum içine.

Son Rötuşlar

Sanırım küçük bir parti vereceğim. Kusursuz bir şekilde düzenlenmiş ama sade bir gece toplantısı. Onca bardağım var ne de olsa. Ve burası çok hoş sonuçta. Hem sediri satın aldığımдан beri evde oturacak yer de bol –hatta bir parti için buraya gelsem oturmak isteyeceğim yer bu sedir olurdu kesin– ben oraya, sedirin üstüne oturmak isterdim. Ama diyelim ki biraz geç geldim ve başka biri rahatça sedirin üstüne yayılmış, muhtemelen elinde bir kadehle ayakta duran biriyle konuşuyor, elinde bir kadeh şarap olan biriyle; o zaman ben de parmak uçlarımı masaya yaslayıp ayakta dururdum ve pek de fena olmazdı böylesi, hem zaten insanlar yer değiştirir ama yine de buraya, sedirin üstüne oturmayı ne kadar istediğimi açık etmezdim –doğruca sedirin başına gitmezdim kesinlikle!– hayır, onun yanına yaklaşmaya cesaret etmeden önce biraz ağırdan alır, başka yerlere şöyle bir oturur kalkardım ki sonunda sedire oturduğum zaman tamamen doğal görünsün, hiç çaba göstermeden, tasarlamadan gelip oturuvermişim gibi olsun.

Her halükârda, burada misafir değilim, asla olamam, gerçi halıları kaldırıp her şeyin yerini değiştirdince ve bardakları yeni yerine koyunca –iki ayrı yere aslında çünkü sayıları öyle fazla

ki– her şey gözüme yepyeni görünüyor ve burada böylece dikilip tüm bu değişikliklerin ne anlamı olduğunu merak ediyorum ve çok kararlı olmalıymışım gibi geliyor bana, kimi davet edeceğim, kimi etmeyeceğim konusunda. Her şey değişmişken, yeni yerlere konmuşken kendi kendime buraya hiç kimse gelmedi henüz diyebilirim, tek bir kişi bile –ve şimdi, en baştan seçim yapma şansına sahibim– gerçekten çok kararlı olmalıyım demek ki, yeni bir başlangıç yapmak ve bu kez gardımı almak konusunda. Evet, yeniden seçim yapma şansım var, o zaman böyle bir fırsatı neden tatlı bir şekilde kullanmıyor ve küçük bir davet vermiyorum çünkü artık kimi davet edeceğimi ve kimin bu konudan hiç haberi olmayacağını açık ve net bir biçimde biliyorum – gerçi sonrasında davet edilmeyenlerden bazıları bir-iki şey öğrenebilir yine de.

Ama bana göre hava hoş, benim için hiç sorun değil öyle. Sonuçta bir partiyi harika bir şey yapan yalnızca orada olan insanlar değil de orada olmadığı halde olması gerektiğini düşünenler değil mi? Hiç kuşku yok ki öyle bir an gelecek, büyük olasılıkla tuvalette –öncesinde bahçeden topladığım çiçekler sayesinde tuvalet keskin olmayan, canlı bir koku yayacak–, insanı iyice incelemek isteyen kişilerin çevrenizde istemeyeceğiniz türde kişiler olduğunu en sonunda anladığım bir an gelecek. Burası benim evim – perdeleri yok ve kapısı günün yarısında açık, bu doğru. Komşunun köpeği bazen içeri geliyor, bu da doğru, sinekler ve arılar da öyle, hatta kuşlar bile giriyor içeri bazen –ama kimse yanlış fikirlere kapılmamalı– kimse davet edilmeden gelip burnunu kapımdan içeri sokmamalı! Acaba çılgın bir parti mi olacak yoksa insanlar ertesi günü düşünüp gece yarısına doğru birden çekip gidecek mi merak ediyorum. Partinin amacını soran olacak mı merak ediyorum. Yaz için diyeceğim. Yaz mevsimi yüzünden –bu ev yazları çok hoştur– ve soran herkes görecektir besbelli öyle olduğunu. Evet! Yaz için, diyeceğim ve konu kapanacak böylece.

Tabii martiniler, Campari, şampanya ve şişe şişe harika Vin-sobres şarapları da olacak. Kocaman, güzel kâseler içinde nefis salata dağları. Rezene, greyfurt, ceviz, beyaz peynir ve her türlü yeşil yaprak iyice yayılmış, yağ ve sirke içinde uzanıyor olacak. Yaz için! Göremiyor musunuz? Kuşkusuz bazı insanlar merak edecek ve üst kata bir göz atmak isteyecek –belki hiç rahatsız olmayacağım bundan ama onlarla birlikte yukarı da çıkmayacağım, meğer ki– hayır, kim olurlarsa olsunlar çıkmayacağım onlarla birlikte yukarı. Elbette, diyeceğim omzumun üstünden, yukarı çıkıp bakın istiyorsanız. Rahatınıza bakın. Derken, onlar aşağı indikten ve şu veya bu yorumu yaptıktan kısa süre sonra bir bahane bulup ben de çıkacağım yukarı –kendime engel olamadığım için– ve onların gördüğünü görmeye çalışmak isteyeceğim sanırım.

Acaba hangi davetli oturacak sedire? Peki, bilmeniz gerekiyorsa hazırlıksız yakalandığım bir merak değil bu, hem gerçekten merak da etmiyorum aslında çünkü sedire kimin oturacağı konusunda belli bir fikir –aslında net bir resim– var zihnimde. Ah evet, olabildiğince net, güzel bir resim. Hatta bu rüyetin burada misafir olma ve safça bir yolunu bulup aynanın altındaki sedire oturma yönündeki fantezilerimde öncelikli olduğu söylenebilir – daha da ileri gidip sedire kimin oturacağını açık eden bu rüyetin, veya isterseniz önsezinin deyin, aynı şeyi yapma fantezimi fena halde kışkırtmış olduğunu söylemek de mümkün. Aklımdaki kişi sedire oturmak yerine, örneğin kapı boşluğuna yaslansa nasıl bir felaket olurdu bu şimdi? Kapı çerçevesine yaslansa ve orada öylece dursa? Sedirin oturmak için çok hoş bir yer olduğunu söylesem tuhaf kaçır mıydı? Tabii ki öyle olurdu, çok tuhaf kaçırdı ve arkadaşım, ki bu kadının telefon numarası bile yok bende, onu bu şekilde, böyle tuhaf bir samimiyet gösterisiyle diğerlerinden ayrı tuttuğum için anlaşılır biçimde biraz huzursuz hissedirdi kendini. Tabii herkesi dahil eden bir tür oyun icat edebilir, odadaki herkes için belli bir yer tayin edebi-

lirdim–işe yarayabilirdi bu–hatta işe yarardı–ama aptalca olurdu, onlar bir şekilde sevimli ve gülünç bulsalar da ben durumun kesinlikle düzmece ve aptalca olduğunu bilirdim ve ondan sonra gecenin geri kalanında kendime nasıl tahammül edebilirdim? Yine de, bunların hepsine rağmen, durum rahatsız edici bir hal alabilecek olsa da oldukça soğukkanlı hissediyorum – kararlıyım, görüyorsunuz ya, epey sade ama kusursuz biçimde düzenlenmiş bir akşam daveti vermeye kararlıyım.

Bu arada insanlardan bir şeyler getirmelerini istemenin mahsuru yok bence – hem ne isteyeceğim konusunda netim. Kendime iş çıkardığım günler geride kaldı – sizi şaşırtabilir bu, beni de şaşırtıyor zaten. Bu konuda açık sözlüyüm ve insanlar da bundan pek memnun kalıyor çünkü doğal olarak herkesin zamanı kısıtlı ve başkalarının partisine ne götürmek gerektiği gibi şeyleri düşünmeye ayıracak vakitleri yok, bir mayın tarlası bu konu, hem böyle şeyleri düşünüp bulacak zamanınız olsa bile nihayetinde yaptığınız seçimin gerçek bir fiyasko olabileceğinin yarattığı endişe de var. Tabii asla bir fiyasko değildir gerçekte ama kim kucağında metal folyoya sarılmış bir kapla taksinin arka koltuğunda oturup kabın içindekilerin tatlı bir küçümsemeyle karşılanıp karşılanmayacağını merak etmek ister ki? İnsanlardan belli bir şey talep ettiğinizde kendilerini becerikli hissederek, sabırsızlıkla gelirler. Talepler gelişigüzel yapılmaz elbette – örneğin peyniri kimin getirmesini isteyeceğimi, ekmeği kime ısmarlayacağımı net bir şekilde bilirim. İnsanların yemekten hoşlandığı şeyleri fark etmek kolaydır ve ondan sonra özellikle hoşlandıkları yiyeceklerin en iyi örneklerini temin etmeye çalışacakları konusunda güvenebilirsiniz onlara. Doğal olarak, zevk sahibi oldukları halde yediklerine ayırt edici bir ilgi göstermedikleri için kendi haline bırakıp bir şey talep etmeyeceğiniz birkaç kişi de olacaktır. Patates ezmesi ve galetayla, muhtemelen kokteyl zeytini içeren bulanık bir kavanozla çıkıp geleceklerdir ve geç saatlere kadar kalan insanlar galetaları

tıkınacaktır ve ertesi gün yerler galeta kırıntısı dolacak, insanların genellikle konuşmadıkları kişilerle konuşurken, hatta belki dans ederken üzerine bastığı daha büyük kırıntılar ezilip toza dönecektir. Ertesi gün hep hoşuma gitmiştir aslında. Her şey düzenine kavuşana dek yavaş yavaş önceki geceden kalanların üstünden geçmek. Her şey yerli yerindedir; ayık, başarılı ve zindesinizdir.

Sonuçta adam geldi ama kadın gelemedi. Bebek bakıcısı bulamamışlardı, görüyorsunuz ya. Adam bisikletiyle geldi, yüzü inanılmaz kızarmıştı ve bundan pek keyif alır görünüyordu. İnsanın yüzünün kızarıp ısınması nasıl olursa olsun hoştur gerçekten de. Yanında ne getirmişti hatırlamıyorum ve beni şaşırtıyor bu – düz tutulması gereken bir şeydi gibime geliyor çünkü kapıdan içeri girer girmez endişeyle sırt çantasına baktığını anımsıyor gibiyim. Bir turta getirmişti, şimdi hatırladım. Doğru ya, sırt çantasından kusursuz durumda bir Normandiya tartı çıkarmıştı –bir şişe de beyaz Avusturya şarabı vardı, karakteristik bir boynu olan şişeyi hemen buzdolabına koymuştum ve ilerleyen saatlere dek açmamıştım – şişenin boynu kendine özgüydü anlayacağınız, geç saatlerde elimi yeniden şişeye attığımı ve gerçekten soğuk olduğunu anımsıyorum, hatta biraz fazla soğuktuk sanki. Bol bol şarap vardı, ihtiyaçtan fazlası gelmişti ve bundan memnundum, kadrolu bir işi olan arkadaşım ek olarak bira ve en sevdiğim cinden de getirmişti ve hem beklenmedik hem nazik bir davranıştı bu, zira o cin aşırı pahalıdır. Herkes düşünceli davranıp bir şeyler getirmişti zaten, ben de arada bir mutfağa girip tavuk kanadı veya tabanı incecik olduğundan insanların ev yapımı sandığı pizzalardan getiriyordum ve herkes birbirini az çok tanıdığından ne istersem yapabiliyordum, şu veya bu kişi iyi vakit geçiriyor mu diye endişelenmek zorunda kalmıyordum çünkü çevreme baktığımda dışlanmış hisseder görünen kimse yoktu ama burası öyle küçük ki birinin öyle hissetse bile dışlanmış görünmesi de epey zor olurdu.

Sedirde uzun süre bir adam oturdu, hangi adam olduğunu anımsamıyorum, belki de dönüşümlü oturmuşlardı. Yalnızca denim kumaştan pantolonunu ve çizmelerini anımsıyorum ve hayalimdeki görüntü bu değildi elbette. Olayların gidişatı beni sıklıkla hayal kırıklığına uğratar zaten ama bu da genellikle benim suçumdur çünkü gidişatın nihai sonuna ulaştığını düşünürüm hemen, oysa gerçekte gidişat süregitmektedir ve tamamen sonlanması için hâlâ zaman vardır. Yakınlarda oturan arkadaşımın bana sık sık hatırlattığı üzere, bir bölümü hâlâ açığa çıkmamıştır olayların. Büyülenmem kısa ömürlü olmuştu zaten, belki iki hafta kadar sürmüştü belki daha kısa, ortaya çıkmasının nedeni de bir gün kadının üstünde gördüğüm bluzdu – daha doğrusu bluzun yakası. Başının yakanın hemen üstünde yana yatışı, aslında. Böylece ayrılıp arkadan toplanmış saçlarının diplerini görebiliyordum. Kalın bir moda dergisinin sayfalarını çeviriyordu. Bir eliyle dergiyi karıştırıyordu, diğer eli yüzünün –çenesinin– yakınındaydı. Orada öylece durup bir moda dergisinin sayfalarını çevirmek nasıl bir şeydir acaba, diye düşünmüştüm. Bu da her şeyi gözden geçirmek konusunda, kendimi her şeyin mümkün olduğuna ikna etmek konusunda ne kadar kararlı, tamamen kararlı olduğumu gösterir size – besbelli harika hissettirdiğini düşünmüşüm orada öylece durup dikkat çekmeyen küpeler ve ince dokuma kumaştan bir yakayla moda dergisinin sayfalarını çevirmenin.

Aslına bakarsanız fena kaptırıyorum kendimi.

Ertesi gün acele etmeden her şeyi eski haline getirdim. Bol bol kraker ve üzüm artmıştı, biraz da hoş bir biçimde gevşemiş peynir. Aslında sağda solda türlü türlü şey buldum. Pencere kenarında küçük bir paket dolusu bebek jelibon bile vardı. Bu arada sedirin altında çarşaf ve yastık kılıfları var, bazılarını yıllardır kullanmadım.

Kontrol Düğmeleri

Buraya taşındığımda fırının üç düğmesi de yerli yerinde, çalışır haldeydi. Bir fırının üstündeki üç düğme çoğu insana pek önemli gelmeyecektir çünkü şimdilerde, hemen hiç kimse- nin şimdilerde dememesi bir yana, pek az insanın evinde mini-mutfak denen yerlerden var ve mini mutfacı olan insanlar da şimdilerde ifadesini kullananlar büyük olasılıkla. Söz konusu ev içi atavizm, birinci ve ikinci düğmeler tarafından yönetilen iki adet elektrikli ocak gözü ve en sondaki kontrol düğmesiyle açılıp kapanan bir fırın ızgarası ihtiva ediyor. Kullanması çocuk oyuncağı. Kır evine girip etrafa ilk bakışında, bu cihazın ufak boyutlarının aşçılıkla ilgili emellerime hiçbir şekilde engel oluşturmayacağı konusunda temin edilmiş, müstakbel ev sahibem fırında on bir kişilik kuzu budu pişirdiğini söylediğinde doğal olarak ona inanmıştım – gerçi nereye oturmuşlardı bunu bilmek istiyorum şimdi. Tepsiler dolusu doyurucu yemek hazırlayıp bunları bahçeye götürülmek üzere pencereden uzattığı izlenimine kapıldım – açık havada ziyafet çekmek bir süre burada sık sık yapılan bir şeymiş sanırım. Fırının performansından şikâyetim yok doğrusu; gerçi vat gücü çıkışı öyle mütevazı ki fırın veya ızgarası çalışırken ocağın büyük gözünü açmak tek-

nik olarak olanaksız yine de düzenli ısı veriyor ve eti yumuşacık yapıyor hep. Aslına bakarsanız hakkını yememek gerek, kuş, incik, patates, kabak, ne koysanız gayet güzel pişiriyor ve elbette çalıştırması ucuz, ekonomik. Akla ucuz pansiyonları getiren demode görüntüsü de rahatsız etmiyor beni artık; arkasına diklemesine bir ayna koydum ve artık onun da herkesin set üstü ocağı gibi dört gözü varmış gibi görünüyor. İnsanlar aynanın ısınacağını ve çatlayacağını söyledi ve ayna tabii ki ısınıp çatladı ama yüzeyinde beliren üç çatlaktan sonra bir daha çatlamadı. Belki de içindeki, kurtulması gereken gerilimin hepsi o kadardı çünkü o üç çatlak ta en başta peş peşe belirdi ve söylediğim üzere, o zamandan beri incecik bir çatlak bile belirmedi yüzeyinde.

Hiç fırın satın almadım ve bir fırının yenilenmeye ihtiyaç duymadan önce ne kadar süre çalışmasını beklemek gerektiğini bilmiyorum ama benimkinin çok eski olduğundan, sayılı günü kaldığından kuşkulanmaya başlıyorum. Bir sorunu olduğundan değil –hatta hâlâ gayet verimli çalışıyor–, asıl zorluk çalışmaya başlamasını sağlamakta; yalnızca kontrol düğmeleri bozulmaya başladı anlayacağınız. İlkinin bozulması çok önemli değil, fırının kullanılmayan bölümlerinden birine bağlı olan diğer iki düğmeden birini çıkarıp bozulan düğmenin yerine takmak kolaydı ama ikincisi bozulduğunda işler zorlaştı. Buna ek olarak, kalan düğme eskiden yaptığı işin üç katını yapıyor ve dolayısıyla hatırı sayılır baskı altında ve o da her an çatlayabilir gibime geliyor. Zaten kalan tek düğmeyi üç metal çıkıntı arasında dolastırıp durmak sıkıntı veriyor fakat ne kadar kullanışsız görünse de düğmeleri çevirmenin başka yolu yok. Metal çıkıntıları çıplak elle çevirmeyi denedim elbette fakat bir milimetre bile kımıldamadılar.

Bir süredir, sanırım birkaç aydır, kalan son fırın düğmesini kullanıyorum ve aldatıcı ölçüde önemsiz görünen bu kusurun aslında hiç de öyle olmadığını ancak son zamanlarda fark etme-

ye başladım. Sonunda kırıldığında sonuçlarının ne kadar ciddi olacağına dair gerçekleri yakın zamanda okuduğum kitap sayesinde, anlatıcının yalnızca bin kibrit çöpü kaldığını anladığı sahnede tam olarak görmeye başladım. Aslında kibritlerin sayısı bundan fazlaydı sanırım, toplam sayı da yuvarlak bir tahmin değil, kesin bir rakamdı çünkü anlatıcı masaya oturup kibrit çöplerini dikkatle tek tek saymıştı. Bu büyük bir felaket senaryosu gibi görünmeyebilir ama kibritleri yavaşça sayan kadın aslında dünyada kalan tek insan haline gelmesiyle sonuçlanan çok daha büyük ve tamamıyla sessiz bir felaketi müzakere etmekteydi. Dahası, iki arkadaşının akşam yemeği için bir restorana gittiği ve kendisinin avcı kulübesinde kaldığı bir akşam geç saatlerde ortaya çıkan görünmez bir duvar yüzünden ihtiyaç duyduklarını tedarik etmek için nereye isterse gitmesi de mümkün değildi. Görünmez duvarın diğer yanındaki her şeyin tamamıyla kısıpırsız olduğunu fark etmişti; kuşlar, kediler, insanlar, iki arkadaşı, herkes – fakat onun bulunduğu küçük alan her nasılsa ıskalanmıştı. Böylece bu nüfuz edilemez felakette hayatta kalan tek kişiye dönüşmüştü ve ömrünün geri kalanını kısıtlı bir alanda geçirmek zorundaydı.

Tamamen yalnız değildi – hatta en başta, açıkça köpek olduğu belirtilene dek uzun süre kedi sandığım bir hayvanla karşılaşılıyordu. Yanlış anlamayı uzun süre, hatta sayfalar boyunca sürdürmem bir yana, daha en başta böyle temel bir hatayı nasıl yaptım bilmiyorum çünkü hatamı anladıktan sonra dönüp önceki sayfalara baktığım zaman hayvanın davranışlarının, hal, tavır ve hareketlerinin somut bir envanterini sunduklarını gördüm; verilen karakteristik ayrıntılar insanın normalde bir kediyle ilişkilendireceği türde şeyler değildi. Kitaba en baştan çok kaptırmıştım kendimi, dolayısıyla bu şekilde yanılmak beni şaşırttı ve yapabildiğim tek açıklama hayvanın adının Vaşak olmasıydı, zira herkesin bildiği üzere vaşak orta boy bir yaban

kedisi türüdür. Tevekkeli değil, diye düşündüm, böyle bir isimle hayvanı kedi sanmama şaşmamalı! Fakat gerçekte ne kadar mantıklı olursa olsun bu açıklama utanmamı engellemedi zira muzip bir adlandırma oyunu sayfalar dolusu ayrıntılı ve canlı betimlemeyi hükümsüz kılmayı, onu böyle affedilmez bir yanlış anlamaya sevk etmeyi başardığına göre zihnim gerçekten epey zayıf ve durağan olmalıydı. Aynı zamanda, kişi adlar konusunda da dikkatli olmalıdır. Kitaplardaki isimler hemen her zaman gerçek hayattan alınır ve bu durumda okurun örneğin Miriam gibi belli bir isim hakkında belli bir izlenim edinmiş olacağı kesindir ve okurun sağlam, koşullara uyumlanabilen bir zihni olsa bile, gerçek hayattaki Miriam ile ilgili bazı ufak tefek şeyler kitaptaki Miriam'a sızacaktır, böylece kulak memesi metinde kaç kere zarif ve diri sözcükleriyle betimlenirse betimlensin, okurun zihninde Miriam'ın kulak kepçeleri sonsuza dek kırmızı ve sarkık kalacaktır. Bir insan icat etmenin ve herkesin onu zihninde araya hiçbir şey girmeden tam niyet edildiği gibi oluşturmalarını sağlamanın çok zor olduğu görüşündeyim ve bazen, kitap okurken, vurgulanan karakter anlatımı ve kurgulanan insan faaliyetlerinin baskısı boğucu bir hale geliyor ve her şeyi tümünden yanlış anladığım veya oldukça anlaşılabilir ve çok derin bir şeyden kesinlikle bihaber kaldığım yönünde korkunç bir his sızıyor içime.

Söz konusu roman hayatta kalan son insanın günlüğü olduğundan kitapta başka insan karakterler olmadığını söylememe gerek yok, ki bu gerçekten keyif vericiydi ve kitabın ceketinde bir yerde birinin, sanırım muteber bir eleştirmenin kitabı distopya edebiyatı diye nitelendirmesi bana epey tuhaf geldi çünkü kadının içinde bulunduğu koşulların kıyameti andıran bir yanı yoktu ve genel olarak pek fazla acı çektiği de söylenemezdi. Tabii bu içinde bulunduğu çıkmazın romantik bir biçimde anlatıldığı veya seyreldiği ve bayıltıcı ölçüde didaktik bir anlatımı

olduğu anlamına gelmiyor; tam aksine, hayatta kalmayı konu edinen bir kitap bu, kısa süre önce insansızlaşan ortamlarla sınırlandırılmanın ağır psikolojik sonuçları ve meşakkatli tatbiki zorunlulukları gerçekten duyarlılık ve özenle betimleniyor. Diğer yandan böyle olağandışı bir yalıtımın zemin hazırladığı yoğun varoluşsal ve kozmolojik yansımalar da öyle güzel kaydediliyor ki okumayı bırakmak olanaksız çünkü bir anlamda anlatıcı kadının gittiği yere gitmek istiyorsunuz; onun sürüklendiği şekilde felakete sürüklenmek istiyorsunuz. Gerçekten de pek çok açıdan çocukluğun son gündüz düşü gibi çünkü bir çocuk için dünya çoğunlukla sopalar, dağlar ve kocaman yalnız kuşlardan mürekkeptir diye umuyorum ve bu haliyle çocukluğun neredeyse tümü tam da bu türde sınırsız tehlike ve yalnızlık düşlemleriyle meşguliyettir umarım.

İlk kışın başında birkaç gün soğuk algınlığı geçiriyor ve fena halsiz düşüyor. Yeniden toparlanmaya, kendinde hissetmeye başladığında aynada kendine şöyle bir bakıyor ki hastalıktan sonra yapması oldukça normal bir şeydir bu çünkü iyileşmiş hissetmenin yanında, yeniden kendine benzemeye başladı mı görme ihtiyacı duyar insan. Fakat kadın bir süredir aynaya bakmadığından gördüğü yansımayla nasıl ilişki kuracağını, onu nasıl yorumlayacağını pek bilemiyor, sanki baktığı şeyin ne olduğunu çıkaramıyor. Başka insan yüzü olmadığından kendi yüzünün geçerliliği kalmamıştır, yüzü alışılmış ayırıcı özellikleri taşımaz gibidir, yüzünde tanıdık bir şeyler belirlemekte zorlanır. Derken, bunların hepsi yüzünden balatayı sıyırmak üzereyken şimdiye dek kendini tanımlamakta kullandığı tüm kategorilerin tamamıyla geçersiz olduğunu fark eder. Bir kadın değildir artık, gerçi bir erkek de değildir elbette; daha çok bir element gibidir. Kayalar ve ağaçlar gibi fizyolojik bir alamettir belki de. Madde. Cisim. Şey. Bir ağacın kabuğuna, kayanın yüzeyine, seftalinin kabuğuna yöneltilebilecek türde bir dikkatle kendi yüzüne

baktığında hissettiklerinin birazını hissedebilme fırsatı bulmak için birkaç saniyeliğine bakışlarımı sayfadan ayırdım ve o birkaç saniye içinde gözbebeklerim sanki dehlizlere dönmüştü, aniden geriye doğru sürüklendim.

Sıradan ontolojik belirlemeleri geride bırakmasına rağmen dünyevi bağlarını tamamen aşmamıştı elbette; hayatta kalmak için hâlâ ısınması ve beslenmesi gerektiğinden odun kesmek, patates ekmek, ineği sağmak, bozulan yerleri ve şeyleri tamir etmek, saman yapmak, yemiş toplamak gibi temel görevler –bu türde vazifeler– neredeyse tüm zamanını alıyordu ve bir noktada belki her şeyin yoluna gireceğini, böylece devam edeceğini sandım. Fakat bu aslında kısa ömürlü bir hayaldi çünkü bel bağladığı her şey kısıtlıydı ve bir kere vadesi doldu mu hiçbirini yerine koyması da ikame etmesi de mümkün olmayacaktı. Tüm mermiler harcanınca geyik eti bulamayacaktı, inek ölünce süt ve tereyağı kalmayacaktı, mumlar bitince ışık olmayacaktı ve kibritlerin hepsi yandığında, işte o zaman geriye hiçbir şey kalmayacaktı. Bu yüzden bir akşamüstü kalan kibrit kutularını alıp oturmuş, çöpleri özenle tek tek saymıştı.

Kâğıt da kısıtlıydı ve hatta bahsi geçen gereksinimlerin hepsinden önce kâğıttan yoksun kalmış olmalıydı ki deneyimini kaydettiği satırlar işlerin iyice sarpa sarıp başa çıkılmaz hale gelmesinden önce sonlanıyordu. Yazar, kadının hangi koşullar altında öldüğü sorusunu yanıtlamayarak kurnazlık yapmıştı bence çünkü bana göre kadın basitçe açıklıktan veya soğuktan donarak ölmüş olamazdı, büyük olasılıkla kolay denklemlerle açıklanamayacak biçimde daha fazlası söz konusuydu. Kitapta ölümüne değinilmediğinden bu ölümün gerçekleşebileceği tek yer zihnimdi ve bir şeyler beni hâlâ rahatsız ediyormuş veya hâlâ bir şeyi aklımdan atamıyormuş gibi hissediyorum ki bu da kitabın sona erdiği yerden sonra da devam ettiği anlamına geliyor ve yazarın da kesinlikle bunu amaçladığına kuşku yok.

Karakterin var oluşunun temeli tamamen yeniden şekillendirildiğinden, ölümünün de benzersiz olacağı öngörülebilirdi; dün akşam tek bacak üstünde banyoda durup ayak tırnaklarımı özenle lavabonun içine keserken zihnimde evirip çevirdiğim düşünce buydu. Ölümüne tam olarak ne yol açacaktı ve birisi o ölümü tarif etmeyi bile nasıl deneyebilirdi? Banyonun duvarları, aynası ve penceresi buğulanmıştı, kendimi gerçekten şımartılmış, yenilenmiş ve güvende hissediyordum ki imgeler belirmeye başladı. Önce çizgi filmlerdeki kar gibi hızla eridiğini, sonra havaya yükselip her dem yeşil ağaçlar arasındaki boşlukta hızla dolaştığını gördüm, sonra derin bir nefes aldığını ve çatlak kırağı çizgilerine dönüşene dek o nefesi tuttuğunu duydum, arkasından gerçek karların üstüne uzandı, karlar gıcırdadı ve içinde dolaşan kan bedeninin her yanında kıpkırmızı parladı; ondan sonra kargalar en yüksek dallardan havalandı, geyikler başlarını kaldırdı ve gözleri kapkaraydı. Soğuk suyu açtım, fazlalıklarımı şırıldayarak götüren suyu seyrettim, pencereyi açtım ve kımıldamadan durdum. Yaşamanın püf noktasını unuttuysak, diye düşündüm, ölümün büyüsunü de kaybettiğimize kuşku yok.

Ocakla ilgili sıkıntım dünya üzerinde sağ kalan tek kadının yüzleşmek zorunda kaldığı tekrarlanan çileler kadar vahim değil elbette fakat aynı zamanda son kontrol düğmesi çatlayıp işe yaramaz hale geldiğinde mini mutfağımı hiçbir şekilde kullanamayacağım ve böylece bilinen her yemek pişirme yöntemi o andan itibaren benim için ulaşılmaz hale gelecek. Yaklaşan aksaklıkları önceden görmekte hemen hiçbir zaman fazla zorluk çekmedim ve eli kulağında bir engelden sakınmaya yarayabilecek adımları sıklıkla önceden tahmin ettim fakat bu farkındalığı doğrudan eyleme dökmek suretiyle işleri yoluna soktuğum nadirdir. Yine de, belirttiğim üzere, belki de kısa süre önce okuduğum kitaptan aldığım ilhamla olasılıklar üzerine düşüncelerim

faydasız bir teorik moddan çıktı ve durumu son derece pratik bir bakış açısıyla incelediğimi fark ettim, bu da beni öncelikle külüstür yemek pişirme cihazımın üreticisini tespit etmeye ve biraz araştırmaya yönlendirdi.

Belling öncelikle mini mutfak üreticisiydi elbette, hatta yıllar önce oturduğum, hastanenin yakınındaki çatı katında klasik bir Belling modeli olduğundan emin gibiyim. Bu arada Belling'in bir İngiliz markası olması bana çok mantıklı geliyor çünkü iki gözlü ocaklar bekâr odalarıyla eş anlamlıdır ve tıpkı kahvaltılı pansiyonların İngiliz halkının belli bir tabakasını akla getirmesi gibi, bekâr odaları da özünde İngilizliğe aittir. İnsanın aklına evlenmemişleri, karşılıksız aşk acısı çeken sekreterleri ve yıpranmış bakıcıları, sonsuza dek koridorun sonundaki çamaşır odasının yanında duran, yanık ve çizgili kılıflarıyla ütü masalarını getirir hemen. Dibi ince olduğundan kolayca yanan saplı tencereleri, kötü kokulu buharın içinde uzun metal bir kaşıkla pişen yemeği dürtükleyen iriyarı bir figürü. Bir de hareket halindeki dirseklerin, ısrarlı dizlerin ve yere sağlam basan topukların izini taşıyan, her yerden sarkan çamaşırları. Ayrıca nedense bardak altlıklarını, yurt dışından, örneğin Malta'dan gelen ve yakınlar da bir yerden ikinci el alınan şeyleri, dergilere ve kravatlara özel rafları. Bir de banyodaki, her zaman bir pusula iğnesi gibi daima aynı yönü, kırçıl pencereyi işaret eden aynı fayansın üstünde duran tırnak makaslarını. Bir de davlumbazları, aldatıcı duman alarmlarını, hasarlı konserve açacaklarını, kavun kepçelerini, hazır çorbayı, Baby Belling fırını. Kendinizi bir Baby Belling'le öldüremezsiniz sanırım çünkü bildiğim kadarıyla hepsi elektrikli ve kuşkusuz maksatlı bir seçimdir bu çünkü Belling markası, ürünlerinin ne türde müşterilere hizmet edeceğini elbette bilmekteydi, bu insanların kara kara düşünmesi ve eyleme geçerek nihayete erdirmesi mümkün olan marazi eğilimlerin farkındaydı.

Her halükârda, devasa et parçalarını pişirebilmenize rağmen, Baby Belling marka bir fırında fazla yer olmadığından insanın başını rahatça sokabilme olasılığı da oldukça düşük bence.

Mesela ben çenemin altına epey yağ bulaştırmadan sokamadım başımı fırına – üstelik içi pis kokuyordu. Sanırım karbonlaşma kokusuydu bu, üstelik beklenir bir şeydi çünkü fırının içini bir kez olsun temizlemedim; bence pek anlam. yok öyle bir temizliğin, bilmeniz gerekiyorsa. Hem Belling marka bile değilmiş benim fırın; Salton'muş markası, artık kimin nesiye. Bana kuşkulu –düpedüz asılsız– bir isim gibi geldi bu, fırına yedek kontrol düğmesi alma umudum tükenip zayıflamaya başladı ve model numarasını bulmak amacıyla fırının arkasına bakmak için aynayı kaldırırken bu fırının gerçekte artık var olmadığını, uğraşmanın vakit kaybı olduğunu, bu iki gerçek karşısında azmimi yitirmeme ısrarımın iki anlamı olabileceğini biliyordum: Dikkatimi dağıtacak somut bir şeye çaresizlikle ihtiyaç duyuyordum veya çoğu şey karşısında verdiğim her zamanki affedilmeyecek ölçüdeki bıkkın tepkim paniğe kapılmama yol açmaya başlamıştı ve artık hemen her şeyi tam yetkiyle yönetmesine izin verilmemeliydi. Köşesi kalkmaya başlamış etiketin üstündeki model numarasını not ediyorum. Etiket kalkmış köşesinin altına ve soyulduğu zemine toz toprak yapıştığından iki bölgede de hâlâ biraz yapışkan kalmış olmalı ve bu yüzden etiketle fırının nasıl ayrıldığını merak ediyorum. Etiket yazan sayı 92711 gibi bir şey ama tam olarak anımsamıyorum, rakamları iki büyük harf de takip ediyor olmalıydı ama onların da ne olduğu konusunda hiçbir fikrim yok. Ayrıntılı ve kalıcı anılar formüle etme zamanı değil bu. Her evde ön planda olduğu halde erişilmez olan birtakım bölgeler vardır elbette. Bir başka deyişle, burnunuzun dibinde olduğu halde sürekli kırıntılarla, toz toprak ve kalıntılarla dolan yerler. Bu yakışsız partiküller, kepekler ve firketeler oldukları yerde kalır, düşünmesi nahoş

bir biçimde birlik olurlar ve böylece insan dikkatini her zaman birincil yüzeylere yönelterek eşyaların arasındaki kirli kargaşa çukurlarını görmezden gelir. Aksi takdirde o korkunç içerik dikkatleri hemen üzerine çekip tüm o birikmiş hayal gücünün, kaz yağı ve ham deniz tuzundan memnuniyetle korkutucu bir iksir yaratacak olan bölgelerine gönderir.

Tahıllar vardı orada tabii. Tahıllar ve tohumlar, hatta bir de kuğu. Gagası ve gözleri gökyüzündeki bulutların arasına girip çıkarak uçan dört veya beş başka kuğuya bakıyormuş gibi yukarı çevrilmiş minik, beyaz bir kuğu. Gerçekçi ve özlem dolu, zavallı minik beyaz kuğu, gel seni eski yerine koyayım. Sanırım ayna çerçevesinin köşesiydi yerin. Buraya nasıl geldin küçük beyaz kuğu? Seni başparmağımla işaretparmağım arasında çeviriyorum, nereden geldiğini mümkün değil hatırlayamıyorum.

Güney Afrika. Güney Afrika! İnanabiliyor musunuz! Anlaşılan o ki küçük fırınım onca yolu aşip olağanüstü uzak bir kıtadan gelmiş! Soyulan bek takımının üstünde dolaşan kabarık yelesi tavukları görebiliyorum, aristokratik pençelerinin arasına karamelleşmiş mısır parçaları takılmış. Bir de kırıksıklıklarla kaplı tüm o büyük kök sebzeler, şaşırtıcı meyveler ve çuvaldan yağmur gibi tıslayarak çıkan pirinç. Her şey kırmızı, her şey sarı. Hiçbir şey bilmiyorum elbette; uzun yıllar önce Londra'nın güneyinde bir mutfakta salata yapmak için sebze doğradığımı, Güney Afrikalı bir adamın yanımda durup bana salatalığı nasıl hazırlayacağımı gösterdiğini anımsıyorum, hepsi bu. Salatalığın donuk renkli soğuk kabuğunu bir çatalla uzunlamasına birkaç kez çizdiğini, sonra sebzeyi belli bir açıyla kestiğinde ince ince tırtıklanmış pek hoş oval dilimler elde ettiğini anımsıyorum, o zamandan beri öyle keserim salatalıkları. Botanik cin dolu kısa ve geniş içki bardağında özellikle cici görünüyor bu dilimler.

Sevgili Güney Afrikalı Salton, fırınımın durumu vahim, lütfen yardım et. Belki de ihtiyacım olan parçaları bir guguk

kuşuna yükleyip gönderirsin, böylece bahardan önce geçerler elime – yeniden düşündüm de, guguk kuşu besbelli bencil bir yaratık olduğundan yakında göç edecek başka türlerden daha uygun bir nakliyeciyi seçebilirsin istediğin gibi – ama lütfen bir kırlangıç olmasın çünkü onlar Mayıs ayına dek buraya ulaşmıyorlar ve o zaman da çok geç kalmış olacağız bana kalırsa, hem zaten böyle tuhaf bir görev için fazla marifetli ve hızlıdırılar eminim. Avrupa'nın en batısında yaşıyorum ben, hatta Atlantik Okyanusu'nun hemen yanındayım. Burada hava genellikle çok kötüdür, yani Avrupa'nın geri kalanıyla karşılaştırıldığı zaman, çoğu insanın burada yaşamayı tercih etmemesinin nedenlerinden biri olabilir bu. Nüfusun epey az olması ülkenin temel altyapısının dengesizliğini açıklayabilir ve bu da, örneğin, toplu taşıma hizmetlerinin gelişmemiş, düzensiz ve tüm boyutlarıyla berbat olduğu anlamına gelir. Neyse ki tüm bunlara rağmen, üstüne üstlük buralarda ve otellerde yüzlerce cana mal olan kıtlık geçmişine rağmen, benim yaşadığım yer genel olarak hoştur, hatta beni buraya getiren taksi şoförleri sık sık beklenmedik bir cennet köşesiyle karşılaştıklarını, burada böyle bir yer olduğundan haberdar bile olmadıklarını söyler. Kıtlıktan söz etmemin nedeni toplumsal ve tarihsel bir hısmılık kurmak değil ki bu gerçekten incelikten yoksun bir entrika olurdu, kıtlıktan söz açtım çünkü zihnim son zamanlarda açlık imgelerine karşı daha duyarlı zira deyim yerindeyse kibrit çöplerimin sayısı giderek azalıyor. Yılın granola, salata ve kapari yenecek döneminde değiliz, size bu kadarını söyleyeyim. Ah Güney Afrika'daki Salton, gerçekten var mısın acaba? Korkarım yoksun, genel merkezinin yerini tespit etme çabalarım sonucunda ancak yüzlerce ikinci el modelin satılıp takas edildiği bir dizi çevrimiçi platforma ulaşabildim. Anlaşılan yeni bir şey ürettiğin yok, bir zamanlar şanlı ve epey göz korkutucu ismini verdiğin mutfak eşyalarının bakımına yardımcı olmak için de müsait değilsin artık. Kuşkusuz

son çare olarak kelepçe veya benzer bir şeyler kullanmam gerekecek düğme yerine.

Aslına bakarsanız bir yerlerde en az iki bin cesedin hendeklerden çıkartılıp el arabalarına yüklendiğini ve tepeden aşağı, kilisenin bahçesindeki çukura götürüldüğünü okumuştum. Ama, diye düşünüyorum kendi kendime, hepsi hendekten çıkarılmamıştı. Yere yığılıp öldüklerinde ve hendeklere yuvarlandıklarında bazıları biçimden yoksun halde olmalıydı, bedenlerinde et namına bir şey kalmamıştı. Kemikleri saracak, deriyi tutacak et olmadığından kemikler topraktaki yarıklara gömülecek, derileri gevşeyecek, yağmur suyuna ve tortul tabakaya karışacak, gözleri çok geçmeden şişecek, yerlerinden çıkacak, deliklerden likenler fışkıracak, tırnakları ayrılıp düşecek, saçları dalgalanan jelatinimsi şeritler halinde yukarı yayılacak ve dişleri, zaten kararmış ve delikli dişleri gösterişli yosunların içine çekilerek uğuldayacak ve köpürecek. Onlardan hemen hiç iz, ele gelir bir şey kalmayacaktı. Düşünsene, Salton, öyle tükenip gitmişlerdi ki çekip çıkaracak, taşıyacak bir şey kalmamıştı.

Derken İngiltere’de, fırın, bulaşık makinesi, aspiratör, buzdolabı ve dondurucu dahil tüm elektrikli mutfak aletleri için yedek parça ve aksesuar üreten bir şirket buldum. Etkileyici ölçüde geniş yedek fırın düğmeleri kataloğuna rağmen benim fırınının modeli mevcut seçenekler arasında yoktu ve sitenin arama bölümünden de sonuç alamayınca yapılacak tek şey bir tetkik formu doldurmaktı; ben de bunu yaptım çünkü görebildiğim kadarıyla yapabileceklerimin sonuna gelmişim ve son olasılığı da deneyip kaçınılmaz yenilgiyi tamamen kabullenmekten başka şansım kalmamıştı. Sahiden de yaklaşık üç saat sonra şirketin çevrimiçi destek hattından bu kez aradığım parçayı ne yazık ki bulamadıklarını bildiren bir e-posta aldım. Bana yardımcı olamamalarına rağmen parçayı aramayı sürdürecektik-

lerini yazmışlardı –“Başarılı olursak kataloğumuza ekleyeceğiz ve size hemen haber vereceğiz.”– ama onlardan bir daha haber almayı beklemiyorum. Modası geçmiş mini mutfak fırınım için yedek kontrol düğmesi bulmakta başarısız olacağımı başından beri içten içe biliyordum.

On dakika kadar ne yapacağımı bilmez halde öylece kalakalıyorum ve bunun kayıtsızlıktan tamamıyla farklı bir his olmadığını fark ediyorum. Dolayısıyla epey iyi başa çıkıyorum bu hisle.

Noel'den bir hafta kadar önce yakınlarda oturan arkadaşımın mutfak tezgâhının başında duruyordum, belki kızarmış bir atıştırmalığı paylaşıyorduk, anımsamıyorum – başımda bir şapka vardı, bunu hatırlıyorum, belki o gün bir yerlere gidecektim ama can sıkıcı bir engel çıkmıştı ve gitmemiştim. Arkadaşım bir şeylerle uğraşıyordu ama ilgili ve cana yakındı yine de. Evden çalıştığı, çeşitli malzemeler ve ekipman gerektiren bir iş yaptığı, evi de oldukça küçük olduğundan tezgâhları, masası ve hatta kanepesi bile türlü şeylerle kaplıdır, onunla sohbet ederken bir yandan etraftaki nesnelerden birini alıp kurcalarım ve hatta acemice, göstere göstere çalışıyormuş gibi yaparım o nesneyi. Ah, şimdi anımsadım. Birkaç hafta önce yolda bir makyaj çantası bulmuştu ve çantada istediğim bir şey olup olmadığını sormuştu. Gerçi ona uğramamın sebebi bu değildi, çantayı bulmasından sonra onu kim bilir kaç kez görmüş ve çantanın varlığını neredeyse tamamen unutmuşum ama banyosundan çıkarken aklıma gelince hâlâ onda olup olmadığını sordum yine de. Makyaj çantasını açınca burnuma derinden gelen tatlı çürüme kokusu çalındı, içindeki kozmetikler pul pul olmuş, karar-mıştı. Bu nedir, diye sordu. Kapatıcı, dedim. Peki ya şu, dedi. Sanırım o da kapatıcı, dedim. Yaşlı birine mi aitti çanta sence, dedi. Yok, sanmıyorum, dedim, tam aksine. Nasıl yani, dedi. Şu

dudak parlaticısına baksana, dedim. Makyaj çantasının içinde istediğim hiçbir şey yoktu – bir cımbız hariç. Tek istediğin bu mu, diye sordu. Evet, dedim. Sonra her şeyi yeniden çantaya koyduk ve onu çöpe attı, o sırada kenardaki penseyi fark ettim. Bunu nereden aldın, dedim. İstersen senin olsun, dedi. Olur mu gerçekten, dedim. Herhalde fırının için istiyorsun, dedi. Evet, öyle, dedim, aynen öyle. Uzanıp penseyi almak üzereydim ki önce sterilize edilmesi gerektiğini söyledi. Birkaç dakika kaynar suda beklet, dedi. Neden, dedim. Klozetin içine girdi, dedi. Sonra penseyi şeffaf bir naylon torbaya sardı ve onu pahalı görünen cımbızla birlikte cebime koydum. Döndüğünde bana haber ver, dedim. Olur, dedi. İyi yolculuklar, dedim.

Bu arada, dünya üzerinde kalan tek kadın hakkındaki kitabı anlatırken bir dizi şeyi epey yanlış tasvir etmişim anlaşılan – örneğin Vaşak adlı köpek kadının felaket gerçekleştiğinde kaldığı av kulübesinin sahibi olan çifte, Hugo ile Luise'ye aitti. Köpek aslında bir Bavyera tazısıydı, benim aklımda da buna benzer bir cins vardı zaten ama köpek benim anlattığım gibi birden çıkagelmemişti, kadınla zaten tanışıyorlardı. Başka hatalar da yaptım, daha doğrusu anlatmayı unuttuğum şeyler oldu ama daha fazlasını düzeltmeye çalışmayacağım çünkü asıl aktarmak istediğim belli şeylerin bende bıraktığı izlenimdi, olayların kendisi değil. O sırada kitap elimin altında olsaydı belki anlattığım ayrıntıların doğruluğunu kontrol ederdim ama belki de etmezdim, her halükârda bir şeyi kontrol etmem de mümkün değildi çünkü kitabı bir arkadaşıma ödünç vermiştim. İsveççe konuşan bir Finlandiyalı olan arkadaşım bir süredir pek iyi hissetmiyordu ve o kitabın kendini iyi hissetmeyen biri için mükemmel bir seçim olacağını düşünmüştüm, sonunda kitabı geri almak için arkadaşımınla buluştuğumda elini özenle üstüne koydu ve olağanüstü bir kitap olduğunu söyledi. Öğleden sonra saatleriydi, küçük ve yuvarlak bir masada oturuyorduk, birer kadeh kırmızı şarap içi-

yorduk. Annesinin doksanıncı yaş gününü kutlamak için gittiği Stockholm'den kısa süre önce dönmüştü. Kendini çok daha iyi hissediyordu ve yolculuğundan heyecanla söz etmişti – kaldıkları otelin öğleden sonra ikiye kadar kahvaltı servisi yaptığını anlatmıştı bana! Ne kadar uygar bir yaklaşım, dedim. Evet, dedi ve masalar dolusu nefis yiyecek olduğunu söyledi. Kavunlar, dedi. Kitabın içinde senin için Stockholm'den getirdiğim bir şey var, dedi. Ah, dedim, vay canına. Sonra kitabı dikkatle açtım ve içindeki kemik saplı minik bıçağı gördüm. Çok güzelmış, dedim. Postayla göndermem gerekti, dedi. Ah elbette, dedim, bıçağı yavaşça çevirirken. Küçük bıçakları severim, dedi. Ben de, dedim.

Eve dönüş yolunda kedigözü de, asfalta çizilmiş şeritler de yoktu. Kaldırım da yoktu ve arabalar çok yakından ve çok hızlı geçiyordu. Yolun iki yanında hendekler, alıç ağaçları ve ıskartaya çıkarılmış elektrikli aletlerin de dahil olduğu türlü türlü ev çöprü vardı. Noel'den bir hafta kadar önce arkadaşımın yakındaki evinden çıkıp o yol boyunca evime doğru yürürken her zamanki yerde kıpırtısız durunca bir süredir içimin derinlerinde yalpalayarak biriken pek çok bulanık izlenimin aniden kabarak yükseldiğini hissettim. Bir yerin yerlisi değilseniz o yerin tarihi içinizde, o yerin yerlisi olan insanların içindekinden daha farklı ikamet edecektir. O yerin tarihini belirleyen belli olaylarla bağlantınız dolaysız değildir çünkü atalarınızın hiçbirisi o olaylara karışmamış, onlardan etkilenmemiştir. Anlatıp karşılaştırabileceğiniz hikâyeleriniz yoktur, miras alıp benimseyebileceğiniz bir anlatınız yoktur ve adların hepsi size hiçbir şey ifade etmeyen tuhaf adlardır. Ve sanki o yerin tarihi de içinizdeki boşluğu bilir. Sonuç olarak belli bir yerin yerlisi değilseniz her zaman savunmasız kalacaksınız demektir çünkü orada kaç yıl yaşarsanız yaşayın hikâyenin hiçbir yanı size ait olmayacak; belli bir yerin tarihinin tam gücüyle aranızda mesafe koymanızı sağlayacak hiçbir şey olmayacaktır elinizde.

Böylece doğrudan üzerinize gelecek, ayaklarınızın yumuşak tabanlarından içinize girecek, bedeninizi hırpalayacak, gürültülü imgeler yığını zihninizin berrak, açık alanlarına boşaltacaktır.

Sonunda açılacak, dışarı, dışarı, dışarı çıkacaktır

Ve dümdüz, savunmasız bir gökyüzünün solgun enginliği boyunca ısıldayacaktır.

Tüm o adlar size hiçbir şey ifade etmez, sizin adınız da onlar için hiçbir anlama gelmez.

Kartpostal

Şu anda yağmur yağıyor ve sutyen askılarından biri kayıp indi ki kusursuz bir şey bu. Kurbağaların sesi şimdi nihayet mükemmel geliyor kulağa. Bir vajinanın sesi gibi çünkü şu anda hoplayıp zıplıyor olurduk sonuçta. Tamamen keyfini çıkaracağım, her şeyi içime çekeceğim zamanlardan biri olurdu bu da – bunu kesin olarak bilmek, kati surette sezmek ve hiçbir şey yapmadan bir şekilde çok yakından geçip gidişini hissetmek çok tuhaf. Külotumun bacak delikleri yerde, yatağın yanında boş duruyor ve ben de Cremant'ı bitirmeye devam ediyorum. Tüm pencereler açık ve kepenkler ardına kadar itilmiş, yağmurun sesini ve kurbağaları duyabiliyorum elbette –tahmin edebileceğiniz gibi değil sesleri, hem de hiç değil– çıkardıkları sesi size nasıl tarif edeceğimi asla bilemezdim – ama şimdi besbelli ortada; vajinamın sesi bu. Yüce tanrım yağmur öyle şiddetli yağıyor ki şimdi – askılar da güzel, öylece sarkıyorlar aslında, solgun ve pek de temiz olmayan banyo küvetinin yanındaki sandalyeden. Yataktan kalktım, pencereye yürüdüm ve geçenlerde bir doğum gününü kutlamak için akşam yemeği düzenledikleri odanın ıslak çatısına iki veya üç ayak tırnağı üfledim. Elbisemin fermuarı uzun ve altın rengiydi, görüyorsunuz ya.

En Derin Deniz

Bunlar yeşil mürekkeple yazılıyor – gerçi aslında öyle değil, henüz değil. Bu kalemi kullanmamın üstünden epey zaman geçti – sık sık kullanılan diğer dolmakalemimle kıyaslandığında gerçekten oldukça hantal– ve belki de yalnız bu yüzden ilerlemede zorlanıyorum.

Görünen o ki, son kullanılışında kalemin ucundan gelen mürekkep mavi siyahmış. Hatta eski kartuşu da hâlâ içindeydi ve hemen hemen boşalmıştı, ben de –elimde değil– merak ettim kartuştaki tüm mürekkebin nereye gittiğini. Bu kalemin son kullanılışının üstünden epey zaman geçti ve aslında son kartuşun içindeki mürekkebin nereye gittiğini bildiğimi düşünüyorum çünkü bu kalem bana hediye edilmişti ve yanında bir de defter geldiğinden hediye eden kişinin niyeti doğrultusunda ikisini birleştirmiş olmam mantıklı görünüyor.

Ne kadar da özenliymişim.

Şimdi bile, epey ilerlememe rağmen sözcükler hâlâ mavi siyah görünüyor ve değişecekmiş gibi bir halleri de yok. Değişimin en ufak bir işareti bile görünmüyor ve beklenmedik bir şeymiş gibi geliyor bu bana. Nasıl olabilir? Yeşil mürekkeple yazmanın tuhaf veya saçma bir yanı yok bence fakat ne yazık

ki o incitici ve hoyrat yorumlarla karşılaştıktan ve ayıplandığını fark ettikten sonra insan yanlış bir şey yaparken yakalanmış gibi utanıyor elbette ve artık bunu yapmıyor, hatta hiç yapmamış numarasına yatıyor. Şimdi yeniden olmasının veya yakında gerçekleşecek olmasının nedeni yeniden yeşil mürekkebe dönmem değil, uzun zamandır kullanmadığım bir pazar arabasının dibinde geçenlerde bir yeşil mürekkep kartuşu bulmuş olmam. Söz konusu pazar arabasını uzun zamandır kullanmamamın nedeni de tekerlekli olması; şehirde yaşarken tekerlekli bir pazar arabası kullanmak avantajlı olsa da artık şehirde yaşamadığımdan tamamen kullanışsız ve bu yüzden onu son kez şehirden taşınırken kullanmış, şehirden taşındığım evde mutfak dolaplarında duran eşyaları içine yerleştirmiş, hatta o zaman bile gerektiği gibi kullanarak tekerlekleri üzerinde çekmek suretiyle evden çıkarmamıştım, onun yerine taşımacılardan biri omzuna atıp mutfaktan götürmüştü, hızla şehirdeki evde bulunan eşyalarımınla dolan kamyonete yüklemişti. Tekerlekli pazar arabası baloncuklu ambalaj malzemesiyle dolmuştu tabii, ki baloncuklu ambalaj malzemesine yeniden ihtiyacım olacağına eminim ama özel olarak pazar arabasının içindekileri kullanmayacağım için çıkarıp atmıştım ve dibinde pek bir şey kalmamıştı sonrasında.

Bir pil kalmıştı, hep bir pil vardır zaten, bir de minik çırpma teli ve yeşil mürekkep dolu Sheaffer marka bir kartuş. Sheaffer'ın bir Hollanda, Danimarka veya belki İsveç markası olduğunu sanmıştım – kim sanmazdı ki? Fakat sonra Walter A. Sheaffer'ın Iowa'da doğduğunu ve dolma kalem üretimini 1913'te şirketleştirdiğini öğrenmiştim ki bu da Sheaffer dolma kalemlerinin 100. yılı olduğu anlamına geliyor; eminim bu vesileyle çok kaliteli özel üretim kalemler imal etmişlerdir. Parker marka dolma kalem şirketinin de bir ABD'li tarafından kurulduğunu öğrenince şaşırmıştım – Bay George Safford Parker 1888'de kurmuştu bu markayı, demek ki onlar da 125. yıldönümlerini kutluyorlar-

dı ama bunu kanımca ürünleri biraz şatafatlı olan Sheaffer'dan daha ölçülü bir tarzda yapıyorlardı. Yanılmıyorsam Paper Mate tükenmez kalem üretiyor fakat onlara ilgi duymamamın tek nedeni bu değil ve haklarında başka yorum yapmak istemiyorum.

Bir zamanlar aynı anda çok sayıda dolma kalem kullanırdım ama birbirlerinin yerini alamazlardı çünkü her birinin mürekkebi farklı renkteydi, dolayısıyla belli ve farklı amaçlara hizmet ediyorlardı. Çelik mavisi mürekkeple hem asil düşünceleri hem can sıkıcı bürokratik konuları hallediyordum, altın rengi mürekkebi dikkate değer dönüm noktaları ve milatlar için kullanıyordum, belki daha gizli kapaklı denebilecek işler için yeşil mürekkebi tercih ediyordum.

Evet, kısa süre öncesine dek arada bir yeşil mürekkeple yazıyordum –hatta yeşil mürekkeple yazmanın ayıplandığını öğrendikten sonra bile yaptım bunu– hatta belki ayıplanması hoşuma gitti ve yeşil mürekkep kullanmayı sürdürmeyi ödev edindim. Buna bir de dolma kalemlerimin çalınmış olması eklenince –yani onları ben çaldım demek istiyorum, hem de kolayca– Crombie marka paltomun göğüs cebinde en az üç dolma kalemle dolaşmaya başladım. Kalem kapaklarındaki klipsleri asla cebin kenarına geçirmedi, bu arada. Kalemlerin tepeleri cebin ucundan görünüyordu kesin ama hepsi bu kadar olduğundan bunun kabul edilebilir bir kalem taşıma yöntemi olup olmadığını düşünmedim bile. Her halükârda eski püskü bir paltoydum, en üst düğmesinin olması gereken yerden lime lime, uzun bir ip sarkıyordu, cep astarları delinmiş, etek ucu her nasılsa sertleşmiş, şekilsizleşmişti, yani o paltonun içinde sık görünmek neredeyse olanaksızdı ve böylesi bana uyuyordu çünkü sık görünmek en son istediğim şeydi. O palto hâlâ bende aslında ama son yıllarda onu yalnızca birisi bana karmaşık ve çoğunlukla öngöremediğim bir nezaketsizlik yaptığında giyiyorum sanırım; o paltoyu giyip uzun çimenlerin üstüne uzanabili-

yorum ve çimenler ıslak olsa bile kollarımı kavuşturup sırtüstü yatabiliyorum.

Hırpani giysilere doğuştan zaafım olduğunu itiraf etmeliyim, delik ve benzeri şeylere öyle alışkınım ki böyle delik deşik giysilerin arada bir başkalarını gücendirmesine veya telaşlandırmasına aldırmiyorum bile. Yıllar önce Dublin’de tanıştığım bir Fransız kızın üzerindeki açık renkli fitilli kadife kumaştan paltonun önünde, fermuarın iki yanında kocaman lekeler olduğunu anımsıyorum, lekeler öyle koyu renkliydi ki sanki mürdüm eriği veya mürver gibi koyu renkli bir meyvenin kalıntısıydı ve kirli kadife kumaştan bir palto giyen Fransız kızla tanıştırıldığımda gözlerimi fermuarın iki yanında parlayan bu koyu kırmızı çürük çiçeklerden alamamıştım ve sonradan onunla karşılaştığımda paltosu üzerinde yoksa biraz üzülüyordum, canım sıkılıyordu. O lekelerin zarif ve bir şekilde heyecan verici olduğunu düşünüyordum – sanki kız kendini de sergiliyordu bir an için; öyle canlı ve çekincesizdi lekeler. Mürekkebin rengi hâlâ değişmedi, mavi-siyah akmaya devam ediyor – belki de yanlış görüyordumdur diye sol pencerenin içindeki en parlak lambanın başına gittim ve orada bile, hatta özellikle orada sözcüklerin değişmez bir biçimde mavi-siyah olduğunu gördüm, yeşilden hiç iz yoktu – bir fısıltı bile gelmiyordu.

Gözlerime inanamıyorum! Koyduğum kartuşun koyduğunu sandığım kartuş olduğundan emin olmak için kalemin içini açtım ve evet, mürekkep gerçekten de yeşildi, üstelik hızla tükeniyordu! Beşte biri şimdiden bitmişti ama renginden hâlâ iz yoktu. Kendini göstermeyen bu yeşil mürekkep kartuşuna rast gelmenin nedeni, dibinde yattığı alışveriş çantasının kullanmadığım başka birkaç parça eşyayla birlikte birden benden habersiz garaj yolunda belirivermesiydi. Tuhaf ama yerinden edilmiş eşyalarımı dışarıdayken mi yoksa her zamanki gibi lavabonun başında bir şeyler yaparken mi gördüğümü anımsayamıyorum

– dahası, nerede duruyor olursam olayım, bazı eşyalarımın bana sorulmadan müstemilattan garaj yoluna taşınmış olduğunu gördüğümde endişe veya güceniklik de duymadım.

O ana dek, eşyalarının herhangi bir şekilde karıştırılmasından hoşlanmayan biri olduğumu az çok kabullenmiştim – karıştırmak derken, aslında eşyama bakılmasından bile rahatsız olduğumu kastediyorum. Korkunç ketum biriyimdir, görüyorsunuz ya, o türde ilgi bana hiç uymaz. Bununla beraber, kişisel eşyalarımın bazılarının aniden ve bana sorulmadan biri veya birileri tarafından taşınmış halde karşımda durmasına rağmen, bir şey fark etmemiş gibi yapma niyetindeydim. Kendim hakkında düşündüklerime rağmen dışarıda duran eşyalarımın pek ilgi duymadım ve dürüstçe söylemek gerekirse dışarı çıkmamın asıl nedeni üzerimde yeni bir hırka olmasıydı.

Zulaladığım eşyaların bir bölümünün bu şekilde garaj yoluna konmasının uygunsuz bir yanı yoktu aslında; ev sahibem ile kız kardeşi son zamanlarda sık sık gelmeye başlamışlardı ve mutfak penceresinden gözlemlediğim kadarıyla etrafı düzenlemeye kaptırmışlardı kendilerini. Örneğin üç gün önce ev sahibem kapıma gelmiş, benimle ilgisi olmayan iki çuval dolusu boş şişe hakkında bilgim olup olmadığını sormuştu, gerçi insan konuyla ilgisi olabilecek kişilerin başını derde sokmamak için kendisiyle ilgisi olmayan şeyler konusunda açıklama yaparken çok dikkatli olmalı. Şimdi de müstemilata girişmişlerdi, hem neden yapmasınlar ki? Ne de olsa her türlü rengi solmuş ıvır zıvırın, çürümüş dağınıklığın ve kurtulması uygunsuz şeylerin yığıldığı bir çöplüğe dönüşmüştü; müstemilatı her gün ihtiyaç duyulmayacak fakat vazgeçmesi zor şeylerin depolanacağı bir alan şeklinde düzenlemek istemeleri son derece mantıklıydı.

Gerçekten de, buraya ilk geldiğimde müstemilat bir tür eski eşya deposu işlevi görüyordu ve bazen, kendimi boşlukta hissettiğim anlarda içine girip bir süre odanın narin loşluğunda

bekler, gözüme neyin takılacağını merak ederdim. Derken, burada bir süre daha yaşadktan sonra oraya gidip bir nesneyi elim alır, ona o şekilde bakardım ve sonraları, kendimi iyiden iyiye evimde hissetmeye başladığımda arada bir takdir ettiğim bir şey bulduğumda onu alıp yanımda kulübeye götürürdüm. Müştemilatta hayal edilemeyecek hazineler olduğunu iddia edecek kadar ileri gitmeyeceğim, hatta ilk bakışta oldukça sıkıcı bir yere benziyordu yine de bir süre boyunca oraya her gidişimde yanımda bir şeylerle çıktım, rafta duran eski püskü ıvır zıvırın bile ilgimi çekip onları eski yerine götürmek istememe yol açmasının ne kadar yumuşak biri olduğumu gösterdiğini düşündüğümü anımsıyorum. Çünkü yaptığının tam da bu olduğunun farkındaydım; iskartaya çıkarılan şeyleri eskiden durdukları yerlere taşıyordum.

Geri dönüşüm merkezine şimdiden dört kez gittik, dedi bana, yeni hırkam hakkında hoş fakat hafif yanlış bir yorum yaptıktan sonra. Garaj yolunda durup eşyalardan ve nasıl birikip yığıldıklarından söz ettik, biraz da Fransa ve İtalya'dan konuştuk – ev sahibemin çok iyi görüldüğünü söylemeliyim. Sonra giderek daha fazla şeyin yığılmış olduğu müştemilata girdik, öyle ki kapıyı açmak bile neredeyse olanaksız hale gelmişti ve içeri girdiğimizde odanın dikkate değer ölçüde boşaltılmış olduğunu gördüm, bazı eşyalar da haklarında verilecek son kararı bekler halde, tuhaf bir araf diyebileceğim garaj yoluna yığılmıştı; geriye kalan eşyalar da özenle düzenlenmişti, hatta müzik setim merkeze yerleştirilmiş etkileyici bir parçaydı. O müzik seti çalışmıyor, dedim, atabilirsiniz onu. Çadırımın da –kılıfına sarılmış halde– orada olduğunu gördüm, bir tür şömine rafına, daha doğrusu pervaza benziyordu ve çadırımı görmek beni her zaman canlandırdığından kalmalı mı gitmeli mi sorusunun cevabı konusunda zihnimde hiçbir şüphe yoktu. Diğer yandan dışarıda ne yapılması gerektiğine karar vermesi pek kolay olma-

yan şeyler vardı – doktora tezim üzerinde çalışarak geçirdiğim üç yıl boyunca yazdığım binlerce sözcük de bunların arasındaydı. Sayfaların çoğu dağılmıştı, sıralı olmadıklarını biliyordum. Şu gösterişsiz klasörlerden de çok sayıda biriktirmiştım ama kullanmak bir türlü içimden gelmemişti çünkü hepsi sıkıcı ve ciddi görünümlüydü; her yerde siyah, kırmızı veya mavi kapaklı olmayan klasörler aradığımı hatırlıyorum ki toplam iki kırtasiye varken oldukça zor bir işti bu. Aslında bu anlattıklarım yalnızca bir girizgâh, elbette öyle, elimden geldiğince anlatıp duruyorum ki asıl karşılaştığım şeye sıra gelmesin. Bir zarf vardı, beyaz bir zarf – iki kez katlanmış birkaç A4 kâğıdı rahatlıkla alabilecek bir zarf. Beyaz zarfta yazan adın üstü çizilmiş, yukarısına benim adım yazılmıştı ve ağzına bir bant parçası yapıştırılmıştı, bandın yapışkanı hâlâ durduğundan zarfı açmak için onu biraz çekiştirmek zorunda kalmıştım. İşte oradaydı, ondan gelen, yine benim elimdeydi.

Mektubun bunca zamandır evde, artık kullanmadığım bir el çantasının iç cebinde olduğunu sanıyordum çünkü onu uzun süre orada saklamıştım ve yerini neden değiştirdiğimi anlayamadım. Bugün elimde o mektupla garaj yolunda öylece durmayı beklemiyordum, elbette beklemiyordum, dolayısıyla bir süre orada durup onu iki elimle tutarak gerçekleşmesini beklemediğim bir şeyin gerçekleşmesinin keyfini çıkardım ve o sırada kendimin fazlasıyla farkındaydım. Hatta kendi içimden çıktım; yeni hırkamı, gelişigüzel tasarımındaki parlak renkleri görebiliyordum, enseme ve atkuyruğumdan kurtulup öylece sarkan bir tutam saç bile görebiliyordum. Sonra duyguları beklediğimi fark ettim; bu zarfı ne zaman elime alsam içimde beliren duyguları bekliyordum. Ama o duygular gelmedi ve her halükârda hiçbir zaman doğal değildiler zaten – bu mektubun varlığı bile bir tür mucizeydi, görüyorsunuz ya, onun için çok emek harcanmıştı, ellerimdeyken hep sıcak ve baş döndürücü olduğunu hissed-

dim; onun hakkındaki hiçbir şey yeni ve istemli olamazdı. Ama bunların hepsi çok uzakta kalmıştı ve bugün, bu öğleden sonra, mektup tek başına, engelsizdi, arkasından gelen ve onu anlaşıl-maz hale getiren tüm panik ve karşılıklı suçlamalardan uzaktı. Onu zarfından çıkardım ve içimde daha önce okumadığım bir şeyi okuyacağım yönünde bir his uyandı.

Harfler küçük, yazı tipi alışılmadıktı –mektubun tüm for-matı biraz tuhaftı aslında– ama bunların yalnızca onun sözcük-leri olduğunu, ondan geldiklerini biliyordum. Ve ilk seferlerin aksine yazılanlara balıklama dalmak yerine sözcükleri tek tek, istikrarlı bir şekilde okudum, bir kez bile duraksamadan bir sözcükten diğerine geçtim. Sonuç olarak karşılaştığım her sa-tır bakışlarımın altında farklı göründü – yakın, çok daha ya-kın geldi bana. Yıllar önce ilk birkaç seferinde okuduğumdan çok daha yakındılar. O zamanlar aç ve seri bakışlarla mektuba bakarken aynı bağlantısız sözcüklerin şahlanıp aradaki diğer sözcükleri geri çekilmeye zorladığını anımsıyorum, sanki yüklü ve çalkantılı bir manzaranın tepesine tutturulmuş küçük tah-ta bir tüneğin üstündeydim. Yoğun, kara bir fırtınayı ve koca-man fosforlu dalgaları sürekli görüyordum, onca kargaşanın ve elektrikli tonların arasından sabit ama geri çekilen bir şey bana sesleniyordu fakat ne olduğunu işitemiyordum elbette. Orada, küçük tahta tüneğimin üstünde titreyerek bekliyor, tam olarak çözemediğim ve kabullenemediğim nedenlerden ötürü çaresiz, kabahatli ve saldırgan hissediyordum. Bugünse, garaj yolunda, cesur renkli yeni hırkam içinde onunla birlikte ilerledim.

Sözcük sözcük.

Adım adım.

Onun hareket halindeki; azarlayan, açıklayan, anımsayan, itiraf eden, hayal kuran ve sonunda yorulup tükenen zihninin hareketlerine doğrudan temas ettim. Ona bir şeyler oluyordu ve iki elimin arasında tuttuğum şey bir mücadeleye biçim vermeye

çalayan gelişigüzel uğraşlar, notlardı; kendi olanaksızlığının her aşındırıcı yarığına ve çapraşık kontürüne değinmeye niyetli bir aşk mektubuydu. Öyle çok eylem, öyle çok enerji – her şeyden öyle çok içeriyordu ki durup çevreme bakındım, incelememe bahçe kapılarını da dahil ettim; kuşkusuz buralarda bir yerde olmalıydı mektubu yazan. O zamanlar mektubundan tek beklentim güzel ve incelikli duygulardı, ihtirasından ve ödlekliliğinden kaynaklanan paldır küldür, öfkeli bir saldırı değil. Fakat mektup tam da buydu, arzusunun yenilgiye uğramış yönüydü, yıkılan ve paramparça olan umutlardı ki nihayetinde bunlar sonsuza uzanmaya çabalayan her türlü övgü dolu beyandan daha uzun yaşardı; ellerimde tuttuğum şey öyle canlı geliyordu ki muvaffak olmaması düşünülmez görünüyordu. Neden tam şu anda ağaçların arasından çıkıp gelmiyordu ki?

Mektubu yanımda eve götürdüm ama yeniden el çantasına koymadım çünkü bana göre orada yeterince kalmıştı ve artık başka bir yere aitti – gerçi onu koyduğum yeni yerin de bütünüyle tatmin edici olduğunu söyleyemem. Tatmin edici olmayabilir ama el çantasından iyi yine de – doğrusunu söylemek gerekirse o çantada durmasından bıkip usanmıştım. Eski moda bir çantaydı, kim bilir nereden almıştım onu, herhalde uzun zaman önce, ikinci el eşya satan bir dükkândan; hayatı boyunca yalnızca tek bir mektup alan bir kadının o tek mektubu içine koyup saklayacağı türde bir çantaydı ve aslına bakarsanız ben epey eskilerden beri, istikrarlı denebilecek şekilde çok fazla sayıda mektup almıştım. Mektuplar, şiirler, şarkılar, kasetler, hatta küçük portreler – çevresine nefis ve arsız bir mesaj sarılmış sıradan bir çakıl taşım bile var ve onu pek severim; beni hep şaşırtır. Tüm o notlar, taşlar ve benzeri şeyler zamanında gerçekleşmiş ve sonlanmış, kısa da olsa, beceriksizce de olsa sürdürülmüş şeylerin kıymetli kalıntıları olduklarından hepsini yan yana kocaman bir kutuya yerleştirdim; yumuşak tonlu, gümüş

rengi ipliklerle bağlanmış şekerli badem ezmeleri gibi bir araya koydum. Aradaki fark bu. Mektup tam aksine gerçekleşmemiş, gerçekleşmesi mümkün olmayan bir şeyin kanıtı olduğundan istirahat etmeyecektir. Sizi sürekli, yeniden ele geçirecektir ve nihai bir dinlenme yeri yoktur onun. Hayatın gerçekleşen şeyler kadar gerçekleşmeyen şeyler hakkında olduğunu herkes içten içe bilir ve bu da örtbas edilmesi, inkâr edilmesi gereken bir şey değildir çünkü hüsrân olmasa hayal kurmaya da hemen hiç gerek kalmayacaktır. Hayaller ise beni şeylerle ilgili asıl hislerime döndürür ve yeniden tümüyle katışıksız benliğime kavuşana dek bu hararetili ilkel tasavvurların tadını çıkarırım. Dolayısıyla insan bazen düş kırıklığından ölecek gibi hissetse de beni asıl hayatta tutanın, aksine, sahip olamadıklarım olduğunu teslim etmem gerek.

Bazen ikimizin deniz kenarında bir koyda olduğumuzu ve gelgitin hızla yaklaştığını hayal ederdim. Bazen de bir gölün üstündeki kocaman kayalara oturur, elimizde gevşekçe tuttuğumuz biralarla birbirimize gölün yüzeyinde veya karşı kıyıda gördüğümüz şeyleri işaret ederdik, ellerimizde gevşekçe tuttuğumuz şişelerin boyunlarıyla. Ve sonra, sağımızda uzanan bir plaj, bir arabanın içinde dümdüz bir yolda ilerlediğimizi giderek daha sık hayal eder oldum. Sahilde pek çok insan vardı, hepsi olağanüstü zinde ve floresan, bronz tenleriyle olağanüstü çekiciydi –LA’de olabilir miyiz diye düşündüm. Belki de LA’e doğru gidiyorduk, böylesi daha olasıydı. Güneşin metalik ışıkları öyle parlaktı ki arabanın tavanını bile zorlukla görüyordum. Çok güzeldi. Başımı öne eğdim ve onun eline ve kucağına baktım. Sonra ayaklarına, hatta ayakkabı bağcıklarına – ve işte oradaydı, tek düşünce, düşünebildiğim tek şey: sürat. Ayak pedalda, camlar inik, gözümüze giren güneş ışığı, tüm yol boyunca.

Nelerden söz ederdik kim bilir, onunla gerçekten konuştuğumu anımsamıyorum hiç. Bir gün hariç. Bir gün konuşuyor-

duk, bana bir şeyler tarif ediyordu ve tarif ederken kullandığı ilk sözcüklerden biri anlamını tam olarak bilmediğim bir terimdi, sonraki açıklamalarının hepsini anlamama rağmen tam olarak emin olmadığım bu temel ayrıntı yüzünden zihnimde bir türlü belli bir görüntü oluşmuyordu. Bu da utangaç hissetmeme, endişelenmeme yol açıyordu çünkü her şeye rağmen zihnimde bir şey oluşmaktaydı ve hepsinin yanlış olduğunu biliyordum, onunla bağlantılı hiçbir şeyin yanlış olmasını istemiyordum çünkü hakkında hatırlayacağım yalnızca bir veya iki şey kalacağını biliyordum ve doğal olarak o bir-iki şeyin berrak ve kesin olmasını istiyordum. Ne anlama geliyor o, diye sordum. Neyi soruyorsun, dedi. Ankastre kirişli, dedim. Ankastre kirişli, dedi. Evet, dedim, ne demek olduğunu bilmiyorum doğrusu. Bana ankastre kirişli tamlamasının ne anlama geldiğini açıkladı ama yüzüm hâlâ kaygılı görünüyor olmalıydı ki elini dümdüz önümüze uzattı ve benim elimi alıp dikine kendi elinin altına koydu, böylece parmak uçlarım onun parmaklarının başladığı yerdeki küçük tümseklerle temas etti ve işte böylece, her şey bir anda netleşti. İşte böyle, dedi, ankastre kiriş budur. O anda zihnimde bir araya gelip oluşan görüntü yalnızca onun sahip olduğu hayatı ve o hayatın bir parçası olma umudumun boşunallığını vurgulamaya yaradı. Öyle olsa bile, sözcükleri söyleyiş biçimini sevmiştim. Ankastre kirişli. Ankastre kirişli. Bu sözcükleri söyleyiş tarzını sevmiştim. Ankastre kirişli. Bir daha asla duymayacağım ve her zaman duyacağım sözcükler.

Ah, Salça!

Ah, salça! Sonunda aklıma geldiğinde cömert, taze, kabından fışkıran bir şeysin. Dolabın kapağını açıp sana uzandığımda yanan buzdolabı ışığında ne yazık ki büzüşmüş, soğuk ve son kullanma tarihin geçmemiş olmasına rağmen tatlılıkla ikna edilmesi gereken bir halin var.

Ah, salça – bırak da şöyle bir yayayım seni, üzerindeki o katı olukları ve kırıksıklıkları düzelteyim! Çatlamış özünü yeniden birleştireyim ki eski bereketinin kalıntısını bir kenara iterek yeniden belir tüm *kitch* ve yoğunlaştırılmış görkeminle!

Sabah, 1908

Otavsiye ettiği andan beri son derece mantıklı geldiğinden, hatta gün gibi açık olduğunu fark ettiğimden musluk suyu doldurduğum bardaktan birkaç yudum aldım. Aslında bir bardak su içmemi önermişti sanırım ama o anda bir bardak dolusu su tüketebilecek halde değildim. Buna rağmen içebildiğim az miktarda su içimi tazeledi –hatta moral verdi– ve yataktan kalktığımdan beri eklemlerimi sızlatan sersemlik suyu içer içmez biraz hafifledi. Bunu halledip biraz daha kendime geldikten sonra dolaptan uzun ince bir parka aldım, parkayı alırken raftaki rugan botun tekini yere düşürdüm ve parkayı geceliğim ile sabahlığımın üstüne geçirdim. Kimse görmeyecek beni zaten, diye düşündüm ama yine de kapının yanındaki aynaya şöyle bir göz attım. Üst üste giydiğim  kıyafetin bu şekilde gayet güzel, hatta epey şık göründüğünü fark edince şaşırdım ve kısa süreliğine bu kostümü toplum içinde giymeyi düşündüm –bir cumartesi günü örneğin, kasabada işlerimi hallederken– ama çok geçmeden herhangi bir günde böyle bir kıyafetle rahat edebileceğim tek yerin Fransa olduğuna karar verdim.

Evden çıkıp ağır ağır kısa bir yürüyüş yapmayı en sevdiğim saatlerdir bunlar. Bu saatlerde zihnim telaşlanmaya veya var-

sayımlara her zamankinden daha az yatkındır. Sonrasında bir şey yapmak zorunda olmadığım saatlerdir bunlar. Buna rağmen, nedenini bilmiyorum ama bu akşamdan pek beklentim yoktu. Muhtemelen her şeyi teker teker yaptığım ve beklenti türünde bir şey geliştirmek neredeyse olanaksız olduğu için. Buna ek olarak, dışarı çıkma dürtümün temelinde yatan şey biraz hava alma isteği ve ikinci olarak da bedenimin kısa süre için, nazikçe de olsa biraz hareket etmesini sağlamaktı. Demek ki öncelikli kaygım fiziksel sağlığımla ilgili pratik hedeflerdi – zihinsel durumumu elden geçirmek veya duygularımı yeniden düzenlemek gibi bir niyetim yoktu. Dürüstçe ifade etmek gerekirse, son zamanlarda yakın çevremle bağlantımın koptuğunu hissediyordum. Bu yaz hava pek hoş gitmemişti ve son zamanlarda öyle bir teslimiyet hali içindeydim ki havanın iç karartıcı muhalefeti hakkında bıkkınlık ve küçümseme ifade ettiği halde içten içe duyduğum tümenden kayıtsızlığı belli etmeyen bildik sözcüklerle yorum yapıyordum. Hiç kesilmiyordu. Sağanak yağış dindikten uzun zaman sonra, ağaçların özellikle yoğun olduğu yerlerde dururken hâlâ yağmur yağdığını sansanız kimse sizi suçlayamazdı. Oysa aslında duyduğunuz kayarak bir yapraktan diğerine süzülen, son yapraktan yere düşen gecikmiş yağmur damlalarının sesiydi.

İnanılmazdı, gerçekten. Veya yürüyüp geçerken işittiklerim yüzünden bana öyle geliyordu. İleride de o minik su damlaları vardı, damlacık denebilir onlara sanırım; tepeden aşağı paldır küldür yuvarlanan fırlatılıp atılmış bir avizeye benzeyen güzel ve narin bir çalı türünün yapraklarına kararlı bir şekilde fakat fıkır fıkır bir düzenle yapışmışlardı. Çok geçmeden bahçe kapılarından birinin önünde durdum bir süre, hatta normalde önünden geçip gittiğim kapılardan biriydi – burası genelde rüzgâr alır ve asıl rüzgâr hangi yönden eserse essin her zaman bu kapıdan geçer ve tahtalarının arasından geçerken de ses çıka-

rır. Her zaman aynı sesi. Tesadüfen, oradan geçerken duymayı önemsemeyeceğim ama uzun süre yerimden kımlıdayamadan dinlemek zorunda kalsam bir tür çevresel deliliği tetikleyecek olduğundan kuşku duymadığım türde bir ses. Yine de, kapı her zamankinden daha dilsiz olsa da, orada geçirmeye ayırdığım zamanın tümüyle huzurlu olduğunu da söyleyemem doğrusu.

Bu yöne gelen araçlara alışkınım. Alışık olduğum bir şey bu. Bazen de –gerçi daha nadiren– yolun aşağısına giderler ve buna da alışkınım ben. Her halükârda uzun otların arasına giriyor, yoldan uzaklaşıyorum. Böyle zamanlarda o olsa mutlaka elini kaldırıp şoförü selamlar, oysa ben bunu asla yapmam – nedenini hem bilmiyor hem biliyorum. Yalnızken de öyleyim aslında ama bu sefer elimi kaldırmamamın sebebi farklı belki de. Belki de o yanımdayken yapmadığım bir şeyi onsuz yapmak sinsilik olacaktı.

Bilmiyorum ve bu ufak tefek merakları çözmenin şu anda önem taşıdığını sanmıyorum – mesele şu ki araç falan gelmedi. Hiç kimse, iki yönde de ilerlemedi. Yanımdan geçen araçlara alışkınım, diğer yandan bu yolda yanımdan bir delikanlının geçmesine hiç mi hiç alışkın değilim. Kapının önünde dururken yoldan yukarı gelen de alışkın olduğum şey değil, tam aksiydi; yürüyen, kapüşonlu bir genç adam. Daha önce karşılaşmadığım bir görüntü – onu gördüğümde gözlerime inanamıyordum az kalsın. Onu, genç adamı gördüm ve telaşlandırıcı bir şeydi bu. Kanımı ve organlarımı altüst eden son derece telaşlandırıcı bir şey, öyle ki ne kadar önemsiz olsa da o ana dek zihnimde taşıdığım amaç yitip gidivermişti. Tüm bunlara rağmen deneyimlediğim telaş sanki benim içimden kaynaklanıyor değildi – sanki bu duyguyu bir tür belirsiz dışsal nedenden ötürü hissetmem gerekiyordu. Hayır, bu duygu tam anlamıyla bana ait değildi, hatta duruma da ait sayılmazdı – genç adam yaklaştıkça huzursuzluk verici his tahmin edilebileceğinin aksine kabarmadı ama

azalmadı da. O durumda yapabildiğim tek çıkarım hissettiğim her yana yayılan huzursuzluğun büyük olasılıkla genç adamın ani ve öncesinde benzeri görülme-yen varlığıyla doğrudan ve tamamen ilişkili olmadığıdı.

Dirseklerimi kapının en üst tahtasına yasladım, ellerim kulaklarımın arkasında, parmaklarım saçlarımın arasındaydı ve her saç telimle, her kasımla, rahat edemediğim halde bu duruşu korumaya odaklandım. Başlangıçta böyle bir pozun nüfuz edilemez bir yalıtılmışlığı işaret edeceğini düşünmüştüm –hatta belki de beni görünmez kılacaktı– fakat bu abartılı niyetimi engelleyen empatik bir düşünce vardı; aslında yuvasından kovulmuş bir tarla faresi kadar savunmasız ve alınıp götürülmeye açık göründüğüm yönündeki korkunç farkındalık. Aynı ölçüde korkunç ama daha zorlayıcı olan paniğe tahammül etmek veya uyum sağlamak mümkün olmadığından, şu anda olabilecek belki de en kötü şeyin bile o şeyin düşüncesinin hoyratça ilan edilmesi kadar şeytani ve çılgınca olmayacağı görüşüyle o paniği kontrpiyede bırakmaya çalıştığımı fark ettim. O şey –eylem– şu anda gerçekleşse çok mu korkunç olurdu, diye düşündüm. Gerçekten de büyük bir değişiklik, kirleten bir aşağılama mı olurdu? Belki de aksine epey eğlenceli görünürdü, köpeklerinki gibi, belki de hiç iğrenç olmazdı. Elimden geldiğince uzağa baktım ve zihnim bir an boşaldı, arkasından büyük olasılıkla altıma işeyeceğim geldi aklıma. Bunun kesin olduğu söylene-bilirdi ve canımı sıktı aslında. Çişimi kaçıracağım düşüncesi –sonradan değil, o sırada– canımı sıktı. Kaçınılmaz olacağını tahmin ettim çünkü, öncelikle yol kenarında kıvrak bir dere yaratan ve gözlerimi alamayacağım kesin olan onca yağmur suyu vardı, bir de başka bir şey – evden çıkmadan önce çok az su içmiş olsam da, öğleden sonra boyunca hatırı sayılır miktarda zencefil çayı tüketmişim ve sonuç olarak mesanem epey duyarlı bir hal almıştı.

Ne olmuş ki, diye düşündüm, o sırada onun üstüne işersen? Hak etmiş sayılmaz mı bunu? Bu soruyu uzun uzadıya düşünmedim çünkü aslına bakarsanız üzerine işeme olasılığı beni çok rahatsız ediyordu ve o esnada bunun nedeniyle yüzleşmek istemiyordum. Bana yaklaştırmaya başladığında genç adamın bakış açısından gördüm kendimi – pespaye fok derisi botlarım, kalın Norveç çoraplarımın kiraz kırmızısı kar tanesi desenleri, geceliğimin eteğindeki dantel. Taranmamış ıslak saçlarım. Hiçbir şey olmadı elbette. Bir kapının önünde durduğum sırada genç bir erkek geçti yanımdan. Hepsi buydu.

Derken inekler tuhaflaştı bana karşı. Kapının önüne geldiğimde ki genç adamı görmemden epey zaman önce gerçekleşmişti bu, inekler hızla tarlanın sol yanına, bayır aşağı kaçmıştı – pek de dikkat çekici bir tepki olmadığından buna önem atfetmedim ve şimdi söz etmemin sebebi de sürünün mizacını ve konumunu netleştirmek böylece arkasından baş gösteren gelişmelerin, ne kadar çapraşık olsa da, daha iyi anlaşılmasını sağlamak. İneklerin yaklaştırmamı kabullenmemesi hiç canımı sıkmadı ve koşarken başlarının yanındaki gözleriyle bana bakmaları yüzünden onları bir balık sürüsüne benzettiğimi fark ettim. Hatta bilakis daha uzak bir yere gitmelerinden memnun kalmıştım çünkü böylece dikkatimi onlara yöneltmek zorunda kalmayacaktım. Gerçi bu hoş erteleme fazla uzun sürmedi. Genç adam yanımdan geçip gittikten ve ellerim kulaklarımın arkasından indikten kısa süre sonra inekler birbirine sokularak aynı ifadelerle bana bakmaya başladı. Tam olarak neyi görebildiklerini merak edip kımıldamadan öylece durdum. Zaman geçti, bana çarparak geçti ve sonra inekler yavaş yavaş yaklaştırmaya başladı – hepsi aynı ifadeyle beni süzmeye devam ediyordu.

İnekler durdu, birkaç kez daha hareketlendi, hep aynı ritimle yaklaştı ve onlar yaklaştıkça kendimi giderek daha anormal hissetmeye başlamakla rağmen kapının önündeki konumumu

korumayı başardım. Bu esnada bakışlarını benden hiç ayırmamışlardı, bu bakış izdihamı öyle kesintisizdi ki neyi görebildiklerini merak etmekten alamadım kendimi. İyice yaklaştıkları zaman birlik olmuş halleri de dağıldı – bazıları gerçekten tedirginken diğerleri ahmakça sürüyü takip ediyordu, en az birinde de bayağı ve denetlenmemiş merakın, her türün belli üyelerinde uyandırdığı o sarsak özgüven seziliyordu. İtiraf etmeliyim ki bunların hepsi tarif edemediğim, hatta sınıflandıramadığım bir şekilde temelden kaygılandırıyordu beni. Bir şey mi biliyorlardı? Bir şey mi görebiliyorlardı? Bir şey mi bekliyorlardı? Tam olarak ne istiyorlardı? Durumu anlamaktaki yetersizliğime ve onu ortaya çıkaran saçma gerilime rağmen bir şeyler olduğu belliydi ve böylece olduğum yerde dikilmeyi sürdürdüm, ineklerden biri burnuyla kapının üzerinden bana doğru uzanıp sıcak ve ıslak nefesini ellerimin üstüne salana dek orada kaldım – o noktada artık yapacak bir şey kalmadığını anladım. Durum, artık her ne idiyse sonlanmış görünüyordu böylece kapıdan uzaklaştım ve bunu resmi bir şekilde değil, özenli olduğunu düşündüğüm bir tavırla yaptım. Dar yolun paralelinde yürüdüğümü fark edince rahatlayıp tepeye ilerledim.

İneklerle bu karşılıklı olağandışı bekleyişten sonra daha geniş, daha genel ve tümüyle ilgisiz bir manzaraya kavuşmak istemiş olmalıyım çünkü çevremi incelemeye başladım. Bulduğum yerden görünen geniş ve tanıdık manzarayı içeren bir inceleme olabilirdi fakat bakışlarım birden tepenin üstündeki direğin altında durup kuzeybatı yönüne bakan genç adama takıldı, başını açmıştı şimdi.

Bu kez görünüşü hakkında heyecanlanmaya fırsat kalmadı çünkü onu gördüğüm anda ağzından bir duman çizgisi çıktı ve bunun üzerine yakın zamanda ona çok yakın biri yüzünden kalıcı ve zorlu bir üzüntü yaşadığını düşündüm – kız arkadaşı da olabilirdi, babası da, hangisi olduğuna karar veremiyordum. Bu

üzücü intiba genç adamı benim gözümde insanlaştırmaya yaradı elbette böylece az önce yeniden dizginlediğim epey sağlam dengem ve ruhumun daha gizli köşeleri muğlak ve saklanmış halde yokuşu tırmanmayı sürdürdüm. Dönemeci aştığım sırada atmosfer alışkanlığınca dönüşüm halindeydi, hatta güneş Maamturk'lerin arkasında batmaya başlamıştı. Günbatımının epey sıradan bir şekilde başladığını söylemeliyim, derken bir dizi uzatmalı fakat algılanması zor gelişmeyle gökyüzü keskin bir güzelliğe, yeni ve adlandırılmamış bir dünyanın muğlak ihtişamına büründü. Böylece başka bir kapıya yaklaştım. Bu sefer kapının dibine gitmedim. Gerek yoktu. Dirseklerimi kapıya yaslayıp ellerimi geriye atarak görünmez kılmaya gerek yoktu.

Herkes günbatımını görmüştür – bu seferkinin eksiksiz görsel tarifini yapmaya çalışmayacağım. Dünyanın yörüngesi fark edilebilir ve yatıştırıcı biçimde görünür hale geldiğinde zihnime doluşan şeyleri de kaydetmeyeceğim. Tuhaf şeylerdi, tuhaf fakat yakından tanıdığım şeyler. Belki de doğrudan deneyimlemediğim bir şeyin izlenimleri. Doğuştan sahip olduğum anılar. İçime sızan, kıvrılan, içimde ve her yanımda yaşayan anılar. Bunların hiçbirisi dikkatimi dağıtmadı veya beni etkisiz hale getirmedi, hâlâ olduğum yerde duruyordum ve bir süre sonra genç adamın direğin dibinden ayrılıp uzun taş duvardaki bir kapıya uzanan patikada yürüdüğünü işittim. Ona doğru dönmedim, dinlemeye devam ettim, sanırım kapı kilidinin kalktığını duymaktan endişelenerek bekliyordum – çünkü kapıyı arkasından kapadıktan sonra genç adamın dümdüz ilerleyip tepeden aşağı, benden uzağa gideceğine ikna olmamıştım henüz.

Uzaktaki kararan ağaçlara baktım, yerdeki çamura ve çamurun deliklerinde özenle birikmiş yağmur suyuna baktım –orada, botlarımın hemen ucundaydı– ve sonra biraz ilerleyip kollarımı kapının üstüne yasladım. Öyle olsun, diye düşündüm. Bu yöne gelsin istiyorsa. İçinden geçenlere rağmen bu akşam evinden

çıkma zorunda hissetmenin nedeni tam da bu olabilir sonuçta. Üzerindeki ince parkanın altında yalnızca yatak odası giysilerinle. Tam da ihtiyacın olan şey olması mümkün bunun. Bırak gelsin bu yana. O esnada, delikanlının yolda belirmesi üzerine hissettiğim şok ve tiksintinin ona duyduğum korkudan değil, kendi çapraşık özlemim karşısında duyduğum dehşetten kaynaklandığını kabullenmekte zorlanacak aşamayı geçmiştim. Bu dehşet, bedensel suskunlukla birlikte az çok geri çekilmişti artık. Dünyanın en doğal şeyiymiş gibi gelebilir, diye düşündüm.

Kara ağaçlar

Yana yatan küre

Nemli sığır burnu

Yuvarlanan avize

İnce dantel kenar

Islak ve taranmamış saçım

Hepsi kadim bir güç ve dönüşüm rutininde somut ve büyüyen koordinatlardı, bana bulaşan alacakaranlık belki de en nihai ve tatmin edici unsurdu. Kuşkusuz hepimiz arada bir davet edilirdik bu kapsayıcı ve çözümlenemez açlığın hizmetine. Bana gerçekten ne olmuştu kim bilir –sonuçta hasta hissediyordum–, savunma duvarlarım inmişti, kendimde değildim veya belki her zamankinden de fazla kendimdeydim. Belki de gizli akıntılarımın en kuvvetlileri ortaya çıkmıştı; orada, bahçe kapısının başında şeffaf ve içi dışı birdim. Direğe doğru yürürken gerçek bedenimle karşılaşmıştım, sefih ve müsaitti –her şeyi görmüştüm, büyülü eğiliminin her veçhesini– ve hayır, beni sarsan korku değil vecd haliydi. Rezillik, tam rezillik. Kapı kilidinin kalktığını ve yeniden yerine düştüğünü işittim böylece bir yerlerde bir şeyler gevşedi ve başka hiçbir şey çıkmadı ortaya. Kapı kapandı ve genç adam sağa yönelerek tepeden aşağı indi. Başında kapüşonu, elleri ceplerinde uzaklaştı. Sanki elekten geçirilmiş, tebeşir tozu kadar ince ay serpilmişti her yana birden. Bir an için

her şey korkunç bir gerilimle bir araya geldi, buz kesen gözlerim yuvalarından fırlayacak gibi oldu – derken her şey gerisin geriye, genişleyen bir fazlalık atmosferine kaydı, dikey ve daha ziyade dağılayıcı bir inkâr duygusuyla kesişti.

Uzak duygulardı bunlar aslında, hem benim bile sayılmazlardı – üzerime alınacak bir şey yoktu. Münferit gerilim süklüm püklüm dağılıp uzaklaştı ve her şey her zamanki haliyle sürüp gitti. Hatta üşüdüğümü hissettim. Tepeden aşağı yürüdüğüm sırada inekler hâlâ kapının yanındaydı. Biraz yavaşladım ve nedense aklıma İsa geldi. Belki sizler beni İsa sanıyorsunuz, dedim ve yakındaki kulübenin pencerelerine baktım. Bir ışık yandı. Pencere pervazındaki tepsilere kaktüsler dizilmişti. Çok geçmeden kendi evimin önündeydim, yeşil kapısına ve çukur pencerelerine hayranlıkla bakıyordum. Hayret doğrusu, diye düşündüm. Yaşamak için ne hoş bir yer. Sonra içeri girdim ve ıslak botlarımı çıkardıktan sonra masaya gidip Clarence H. White'ın fotoğraf kitabının sayfalarını çevirmeye başladım yavaş yavaş.

İşler Ciddiye Biniyor

Yakınlarda oturan arkadaşım uğradığında yine dışarıda, bu kez merdivendeydim ve birkaç saat önce satın aldığım kullan at mangalı duvar nişine taşımaya çalışıyordum. Beni hemen göremeyeceğinden emindim ve birileri tarafından arandığını görmek insanın yüreğini nazıkçe burkan, en sevdiğim şeylerden biridir. Dolayısıyla bisikletini her zamanki yerinde duran bisikletime yaslayacağını, evime gireceğini ve tabii ki beni orada bulamayacağını seyredeceğim sandım. Bunun yerine beni hemen –bisikletinden inmeden önce– görmesi her şeyi mahvetti, üstelik beni görmesini beklemediğimden gafil avlandım ve kullan at mangalı diklemesine yüzümün önüne kaldırarak hızla gizlendim, bu tuhaf refleks kendimi az çok toplamamı sağladı. Onunla ne yapıyorsun, dedi. Bir yere kaldırıyorum, dedim ve öyle yaptım.

O zaman merdivenlerden çıkıp yanıma geldi, duvar nişine, kullan at mangalı koyduğum yerin yakınına oturdu – belki de az önce telefonda, onu aldığımı anlattığım için mangaldan söz etmedik, yani şimdilik mangalda pişirecek pek bir şeyim olmadığını biliyordu, dolayısıyla konuşacak bir şey yoktu. Bıkıp usandığını veya benzer bir şeyler söyledi, ben de öyleyim, de-

dim, bunun hava durumunun son iki haftadır değişmemesiyle ilgisi olduğunu düşünür gibiydi. Bense hayatımızın çok daha uzun süredir az çok aynı biçimde geçip gidişle ilgisi olduğunu düşünüyordum daha ziyade. Tam olarak nereden çıktıklarını güvenilir bir biçimde tespit edemediğimden bu tür düşüncelere kapılmaktan gerçekten hiç hoşlanmam ve bu konu üzerine konuşmak istemedim, konuyu deşmenin ikimize de pek faydası olmayacağını düşündüm. Bir süre kocaman bir yusufluğu seyr ettik, parlak ve iri olduğundan takip etmesi kolaydı, kendimi onun kusursuz bir biçimde Edward dönemini andıran kanatları arasındaymış gibi hissetmeye başladığım sırada arkadaşım kahve istedi, bu da bana uyuyordu, böylece eve girdim. Kahveyi içmek için o da içeri girdi ve ben de nispeten asık bir suratla duvara yaslanıp yayılarak oturdum – günün o saatinde kahve içmezdim, onun yerine huzursuz parmaklarımla duvara işaretler çizdim ve arada bir yan gözle ona baktım. Sıcak suyum var mı diye sordu. Bilmiyorum, herhalde, dedim – duşu hâlâ tamir edilmemişti ama bu beni hiç şaşırtmadı çünkü daha önceki bozuluşunda ev sahibine haber vermemişti ve bir kaza geçirmese ne olurdu bilmiyorum, kaza geçirdiğinde işlerini devralmışım, hatta ev sahibine gidip duştan söz etmiş ve yeni bir kanepe almasını istemiştım çünkü evdeki kanepe eski ve çöküktü, kırık uyluk kemiğini iyileştirmeye çalışan biri için hiç de uygun değildi. Elektrikli ısıtıcıyı aç, dedi, ben de açtım, sonra kapatıp yeniden açtım, yeniden kapadım, şalteri bir indirdim bir kaldırdım, açtım açtım kapadım ve sonra durup, şimdi açık mı kapalı mı bilmiyorsun değil mi, dedim, bu da onu neşelendirdi. Açık, dedi ve haklıydı da.

Arkadaşım güzelce duş alırken ben de kâseyi kompost bidonuna götürdüm ve gölgedeki çamaşır ipinde yalnızca battaniyemin asılı olduğunu görmek rahatlatıcı geldi. Kompost bidonu gerçekten dolmaya başlamıştı, içindekilere her zamanki gibi iyi-

ce bakamadım çünkü içerisi epey hareketlenmişti. Bu kez çok fazla sayıda sinek vardı ve herhalde giderek kalabalıklaşacaklardı ve bazı günler kapağını çevirip açmak bile istemeyecektim. Dönüş yolunda boş kâseyi göletin kıyısındaki banka koyup yanına oturdum. Onu ellerimin arasında tutmayı sürdürmeliydim ve kucağımda durmalıydı sanırım çünkü kâsenin yanına oturmak gerçekten tuhaf geldi ve bakışlarımı ona doğru indirip nasıl olduğunu sormamak için çaba harcamam gerekti. Komşumun battaniyesi gölün daha yakınındaydı ve durduğu yerde çim yoktu, sadece küçük taşlar vardı, çakıl da denebilir bunlara herhalde, gerçi sanırım çakıl ses çıkarır ve biraz kayar ama bu taşlar zemine gömülmüştü ve hiç ses çıkarmıyordu. Komşumun battaniyesi bir süredir yerde duruyordu besbelli, epey yağmur da yemiş olmalıydı çünkü taşlara yapışmıştı ve bazı yerlerde taşlarla battaniyenin kaba ve bulanık kıvrımlarını ayırmak zordu, sıyrılıp atılmış bir sürüngen kabuğu gibi orada öylece yatıyordu. Görüntüsü beni ürpertti aslında, çok geçmeden bankın üstünde oturmanın da pek faydalı olmadığı ve bir şeyi iyileştirmeyeceği anlaşılınca kâseyi alıp patikadan kulübeme doğru tırmandım. Sanki göreceğim hiçbir şey kalmamıştı artık. Posta kutusunun durduğu kapıya çıkan ana merdivenin basamaklarında duran geçen yıldan kalma yapraklara baktım, ev sahibemin kız kardeşinin bu yapraklar hakkında kaç kez yorum yaptığını istesem de sayamazdım.

Gerçekten doğru; hiçbir şey yapmıyorum aslında. Bu kadar geniş bir toprağa erişimi olan her ilerici insan kuşkusuz hemen etkileyici bir sebze bahçesi kurardı. Bu kadar tembel olmasam aylar boyunca kendi bahçemde yetiştirdiğim ürünlerin tadını çıkarabilirdim. Arada bir aklıma geliyor tabii; baharda süpermarket raflarına, otomatik kapıların tam karşısına kendi bahçenizde sebze yetiştirmeye yarayan ürün kitleri yerleştiriliyor, bunları görmemek olanaksız ama tuhaf bir şekilde bana ilham

vermek yerine beni itiyor bu paketler. Üstlerinde sık sık aşırı neşeli mesajlar yazıyor ve öyle fabrika işi görünüyorlar ki bunlardan doğal ve kalıcı şeyler çıkması bana olası gelmiyor. Bazen sepetime bir başlangıç kiti attığım bile oluyor ama süt ürünleri reyonuna ulaştığımda paketin içindekilerden işe yarar bir şey çıkacağı yönündeki umudum tükenmiş olduğundan onu alıp spot ışığıyla aydınlatılan özel üretim peynirlerin arasına atıyorum ki bu yaptığım hiç hoş değil herhalde.

Yabani ot ayıklamam, bitki budamam, ortalığı nadiren süpürürüm; bahçe bakımı konusunda umutsuz bir tembelim. Saz çatı ustaları işlerini bitirip gittiklerinde geride öyle bir pislik bırakmışlardı ki sazlar, kamışlar veya her neyse eve dolup duruyordu ve bu da öyle canımı sıkıyordu ki sonunda çıkıp elimden geldiğince temizlemem gerekti. Bu konudaki uzatmalı miskinliğim mantık dahilindeydi bana kalırsa çünkü büyük çoğunluğu hayal kırıklığından ibaretti. Saz çatı ustaları banyomun başlangıçta koyu yeşile boyalı duvarlarını başka renge boyamaya başladığım günlerde geldi; duvarlar öyle koyu ve gözenekli görünen bir yeşile boyanmıştı ki geceleri bazen yüzeyleri tamamen yok oluyor gibi görünüyor; sanki ellerimi, kollarımı ve bedenimin kalanını duvarın derinliklerine akıtabilir, küçük keskin silahlar ve koca bir dilim sert peynir gerektiren başka bir yere dalabilirmişim gibi geliyordu. Fakat duş aldıktan sonra duvarlar buğulanınca işler değişiyordu. O zaman küçük bir çamur deliğine benziyordu ve ıslak ıslak parlayan kirişlerin arkasından semender, kurbağa ve koca göbekli örümceklerin çıplaklığını seyrettiğinden kuşkulanıyordum sık sık. Duvarlara daha saygın bir hava kazandırmak amacıyla seçtiğim sarı çok şık bir tondaydı, ona Rönesans sarısı veya tercih edecek olursanız mata-dor sarısı diyordum. Ev sahibeme bir renk örneği verdiğimde onu ağır el çantasına yerleştirip kendini pek iyi hissetmeyen kız kardeşine götürdü ve ikisi de pek çarpıcı bir renk olduğu ko-

nusunda bana hak verdi. Gri kayrak taşı zeminle bir arada nasıl görünecek hayal edin, dediğim zaman ev sahibem bu rengin gri kayrak taşı zeminle şık bir uyum yakalayacağını onayladı. Boyam dev boyutlu bir kutundaydı ve böylesi daha iyi oldu çünkü illa kendini göstermek isteyen yeşili tamamen örtmek için kat kat boya kullanmak zorunda kaldım; ondan en ufak bir iz bile kalsın istemiyordum çünkü sarıyı bastırarak bayağı ve saykodelik görünmesine yol açıyordu ve bu da kesinlikle benim amaçladığım etki değildi.

Bekleneceği üzere iki hafta boyunca her gün tüm gün banyodaydım –işini tamamlamadan önce birkaç günlüğüne bir yerlere gitmiş olabilirim, dolayısıyla iki haftadan bile uzun sürmüş olabilir– ve doğal olarak, üstlendiğim görev ortalığı fena halde kokuttuğundan pencereyi sürekli açık bırakıyordum. Böylece saz çatı ustalarını haberleri olmadan yakından gözlemleyebiliyordum ve o dönemde ana binada yaşayan kızlardan birine öküz gibi baktıklarına sık sık şahit oldum. Ustaların müstehcen şamatalarını hiç şaşırtıcı bulmuyordum ama saz çatı ustalarının üzerine titreyen komşularımın davranışları isabetsiz ve naif geliyordu. Beş dakikada bir yanlarına gidiyor, ustaların fotoğraflarını çekiyor, iki ellerinde iki kocaman kupayla onlara bol bol çay ikram ediyorlardı – sanki usta değil eski zamanın gözü pek klan şefleri vardı karşılarında. Neden bilmem, insanlar doğal malzemelerle geleneksel yöntemlere göre çalışan zanaatkar tüccarların saygın hassasiyetlere sahip, faziletli kişiler olduğunu sanıyor. Fakat bu ikisi, görebildiğim kadarıyla tencere yuvarlanıp kapağını bulmuş iki pislikti ve bunu yalnızca benim sezmiş olmam ilginçti çünkü tüm gün İrlandaca konuşuyorlardı ve gerçekte neler söylediklerini anlamayan tek kişi bendim. Bir gün kapının iki yanındaki, anlaşılan kötü durumda olan ve değiştirilmeleri gereken bağlantı kirişleri hakkında konuşmak isteyen ev sahibemle birlikte kapıma geldiler. Biraz hoşbeşten sonra

ev sahibem eğilip İrlandacamın ne durumda olduğunu sordu, bunun üzerine saz çatı ustaları hallerinden memnun bir tavırla sırıtmaya başladı. Ya, dedim, sormanız ilginç oldu, İrlandacayı epey iyi anlıyorum çünkü. Öyle mi, dedi ev sahibem, o ikisi de, söylememe bile gerek yok, zafer kazanmış gibi sırıtmayı kesti. Peki, bu ikisi ne tür saçmalıklardan söz ediyor, dedi ev sahibem. Ah, tekrarlayabileceğim şeyler değil, dedim, gerçekten şoke edici şeyler – özellikle de şunun söyledikleri, dedim başımla kısa boylu ustayı işaret ederek; adam hemen kıpkırmızı kesildi ve suçunu bildiğinden emin oldum. İkisi de o küçük alanda ayak sürüyerek dolaşmaya, yıpranmış bağlantı kirişlerine hafifçe pat pat vurup bir zürafanın bacakları arasında duruyormuş gibi başlarını kaldırıp göğe bakmaya başladı. Genel olarak pek işim olmadı saz çatı ustalarıyla – arada bir, umarım ne yaptığınızı biliyorsunuzdur diye seslenmem uzun boylu olanı sevindiriyor, kısa boylunun fena halde kafasını bulandırıyor. Beni hayal kırıklığına uğratan saz çatı ustalarının düzenbaz tavırlarıyla sinisi soytarılığı değildi aslında; asıl düş kırıklığı yaratan saz çatıyı takviye etmekte kullandıkları malzemelerin kökeniydi.

Saz çatı ustaları sazları kocaman ve güzel silindir demetler halinde garaj yoluna dizmişti ve evlerine dönmeden önce gece boyunca kuru ve güvende kalmaları için üstlerini örtüyordu. Sazların fazla uzak olmayan bir yerden, büyük olasılıkla Shannon Nehri kıyısından getirildiğini düşünüyordum, hatta bu konuda düşünmek hoşuma gidiyordu. Sazları hafif hafif iten, orasını burasını dürtten minik balıkları düşünmekten hoşlanıyordum. Daha büyük balıkları, örneğin bazen derinden hızla geçerek sazların kilometreler boyunca kaygıyla sallanmasına yol açan turnabalıklarını düşünmekten de hoşlanıyordum. Heyecanlanan sakarmekeler bitmek bilmez meraklarının girdabına kapılıp havada dönerken öfkeli bataklık tavukları zikzaklar çizerek bir ileri bir geri gidiyordu. Kuğuların küçük filoları andı-

ran yuvalarında ebrulu yumurtalar ışıldıyordu. Kurnaz balıkçıl kendi dünyasındaydı. Suda koşan böcekler, tatarcıklar, sandal böcekleri, yusufçuklar ve salyangozlar da vardı; fısıltılı sazlıklar başka kim bilir nelerin istilasını altındaydı. Bunlar saz mı, dedim uzun boylu ustaya bir gün. Evet öyle, dedi. Nereden geldiler, diye sordum. Türkiye, dedi. Türkiye mi, dedim. Evet doğru, dedi. Nasıl oluyor bu, diye sordum. Daha ucuz, dedi. Gerçekten mi, dedim. Çünkü duyduklarıma inanamamıştım doğrusunu isterseniz ve bir süre sonra, hatta haftalar sonra hâlâ ikna olmadığım için konuyu araştırdım ve Shannon Nehri'yle ona akan çok sayıda ırmağın yaklaşık yirmi yıl önceye dek gerçekten de su sazi üretiminde birincil kaynak olarak kullanıldığını öğrendim. O zamandan beri yoğun tarım uygulamaları nedeniyle suni gübre kullanımı artmış, bol yağışla tarlalardan akan gübre kalıntıları suları kirletmişti ve nitratlar sazları daha hızlı büyümeye, daha fazla uzamaya zorladığı halde sazlar fazla hızlı büyüyüp fazla uzun olduğundan epey kırılğan ve işe yaramazdı, bir çatının üstünde uzun süre dayanmayacakları kesindi. İşte nedeni buydu.

Giriş merdivenindeki kuru yaprakları temizlemenin zamanı gelmiş de geçiyor gibi görüldüğünden mutfığa gittim, süpürgeyi alıp en üst basamağa götürdüm. Yaprakları temizleme yöntemimin en iyi yaklaşım olduğundan emin değildim çünkü taktığım yaprakları en üst basamaktan bir alttakine, sonra sıradakine, arkasından onların altındakine süpürmekten ibaretti. Her basamakta yaprakları bir faraşa süpürmek daha iyi olurdu muhtemelen fakat işi en iyi şekilde yapmak benim için önemli değildi, basamakları birer birer indiğim sırada süpürdüğüm yaprak yığınının kocaman, yuvarlanan bir dev gibi büyümesi hoşuma gidiyordu. Son basamağa ulaştığım sırada arkadaşım dışarı çıktı ve orada öylece durdu. Güzelce düş aldın mı, diye sordum. Evet, dedi. Zamanı gelmişti, dedim, sonra ona gidip

el arabasını getirmesini söyledim ama bundan pek memnun kalmamış göründü. Birlikte biraz çaba harcamanın üzerimizdeki bıkkınlığı atmamızı sağlayabileceğini düşünmüştüm ama mizaçlarımız bu açıdan çok farklıydı ve onun heves veya girişkenlik sergilemeyeceğini bildiğim için canlandırıcı bir eylemde bulunma fikrinden vazgeçtim ve ona ne yapacağını söyledim yalnızca. Bahçıvanlıktan hoşlanmadığını söylediği zaman yaptığımızın bahçıvanlıkla ilgisi olmadığını söyledim. Peki, ne yapıyoruz o zaman, dedi. Ortallığı düzenliyoruz, dedim. İşim biter bitmez süpürgeyi gevşek yaprakların köklere takılıp arapsaçı gibi toplandığı büyük kayaya uzattım. Bu da ne ki zaten, dedim, cansız görünüyordu her ne idiyse, böylece yerinden fırlayarak çıkana kadar onu çekiştirdim ve sonunda kaya öyle açık, çıplak ve etkileyici bir şeye dönüştü ki. Arkadaşımın yaptığının anlamsız olduğunu düşündüğünü anlayabiliyordum, kopardığım köklerle yaprakları el arabasına yığdım ve boşaltmasını söyleyip aletlerimi bulmaya gittim – arkadaşım yakında gidecekti, yaptıklarını çevrede başka biri olmadan yapmanın nasıl bir his olacağını öğrenmek istiyordum.

Bahçe makası ve budama makası buldum; ortalığa çeki düzen verme derdinde olduğumdan ikisi de beni sevindirdi, özellikle de budama makası çünkü bahçe makaslarını sağda solda –belirtmem gerek ki oldukça tehlikeli yerlerde– arada bir görmüş olmama rağmen budama makasları hakkında hiçbir şey bilmiyordum ve böyle bir makas bulmak gerçek bir kazanç oldu. Gemi aزی almış böğürtlen çalıları ve kuruyup solmuş başka şeyler vardı bahçede. Onlar hakkında bir şeyler yapmak hiç aklıma gelmemişti, doğrusunu isterseniz benim işim değildi bu – müdahalede bulunmak her koşulda gerçekten hiç hazzetmediğim bir şeydir. Bahçeyi böylece düzenlerken –isterseniz budamak da diyebilirsiniz– ve yabancı otları ayıklayıp toprağı yeniden pat pat yerine yerleştirirken kendimi küçükken arabayla büyü-

kannem ile büyükbabamın evine giderken camdan gördüğüm bol bahçıvan eldivenleri takan, geniş kıçlı hanımlardan biri gibi hissettim. Akılsızca bir şey bu yaptığın, diye düşündüm, hem de epey kötü görünüyorsun, derhal bırak artık. Ama durmadım çünkü devam edersem nelerin değişeceğini çok merak ediyordum. Yaptığım işle huzursuz bir ilişki içindeydim, bu kesindi; kendimi her şey yeniden büyüyecek, küçük bitkilere canlanma fırsatı vermiş olacaksın, büyüklerin de çoğu ölmüş zaten diye telkin etmem gerekiyordu –son olarak bunları bir daha yapmak zorunda kalmayacaksın diye teskin ettim kendimi– ama bugün bir şey yapmazsan, şimdi eyleme geçmezsen ne hissedeceğini nasıl öğreneceksin? Aletlerle çalışmaya devam edemediğim için onları bırakıp ellerimle çalıştım ve eldivensiz ellerim çok geçmeden yanmaya başladı, öyle olacağı belliydi. Haydi o zaman, diye düşündüm, ayrım yapmadan önüne geleni tutup kopartan ellerimi seyrederken. Bir kere başladın mı böyle çıldırmış gibi çekiştirip sökmeye mi çalışırsın önüne geleni? Belki de bunların hepsinden nefret ediyorum ve onları ezmek istemek son derece normal, insani bir şey. Ama hayır, öyle değil, doğayla mücadeleye girişmek gibi abartılı bir iddiam yoktu –birden tüm o darma-dağın bitki örtüsünden kurtulmak istemiştım çaresizce, doğru, ama çok geçmeden amacımın çıplak toprağa ulaşmak olduğunu anladım –toprağı özlüyordum– ama üstü tamamen örtülmüştü ve her şeyi kenara itip toprağı görmek geliyordu içimden. Yeterince yaprak ve çiçek görmüştüm, tüm o hisşirtılardan, çiçeklenmeden, bitki sıvı besini şişelerinden bıkmıştım, hepsinin toplanıp gitme zamanı gelmişti artık. Tabii bir yere gittikleri yoktu aslında, fışkıran şeylerin çoğu gibi öylece ortalıkta yatıyor, kuruyup büzülüyor, soluyor, vıcık vıcık olup bataklığa dönüşüyorlardı. Ah, siktirsin yapraklar da çiçekler de! Çıplak ağaçları görmek istiyorum ben, toprağın güçlkle soluyarak çöktüğünü işitmek, sıcak ve yumuşak bir karanlık odağına dönüştüğünü

görmek istiyorum. Toynak izleri görmek istiyorum, son anda satın alınan kullan at mangallar değil. En çok da içine girmek istiyorum. Evet öyle, her zaman öyleydi. Anımsayabildiğim ilk şey bu. Arka pencerede durup bahçeye bakarken altındaki her şeyi eksiksiz bilmek ve aralarına karışmak istemek. Aşağısı ne kadar tutkuludur bilmiyorsunuz.

Kalbimi orada kaybettim sanırım.

Arkada, ötede, geride ve hâlâ ilerisinde. O zamandan beri de böyle. Fakat tüm görünüştekilerin ve kötü kullanılan bazı öğle-den sonraların ardından her şeyin bitip yitmediği anlaşıldı. Hayır, hayır. Buradaki şu tepede boşa vakit harcamak yok. Ah, ama o zamanlarda boş durmak ve değişim kulağı kesiklerden değildi. Yo, yo. Burada bu tepede tereddüt etmek. Böylece, epeyce kuşatılmış halde, yeni çokluklarıyla bir güneş mor doğdu ve dolu yağdı bir-iki yıl içinde. Hepsi bu kadarla kalmadı. Yok, yok. Buradaki şu başıboş ayda dede mede yok. Sıralar belirlendi, zaman harcandı, onca ağırlık ve yüz buruşturma, işte, nasırlarla birlikte, tüm köşegen boyunca. Başka hiçbir zamana benzemeyen ve geri alınan zaman gibi, bu da başka hiçbir şey gibi buharı tüten bir sığır yığınıyla veya çırpınan bir kuyruklu yıldızın göz atışıyla kıyaslanabilir. Bir ileri bir geri, dökülen yumurtayı, yıpranan kabloyu ve bayağı kaya midyesini inceleyerek. Tüm gün paket açma, vida sökme, gözlerini kısıma, eğip bükme veya fırçayı ısılatma molası vermeden. Yo, yo. Buradaki şu hoplayıp zıplayan dayanak noktasında sahtekârlık yok. Ağaçtan ağaca ve oradaki gölet derinleşirken, bazı küçük delikler belirirken ve çok sayıda mısır sapı eğilip bükülerek mısırdan epey uzak bir şeye dönüşürken. Böyle olmasına rağmen bahçeyi plana geçirirken kötü bir dağıtım da yapılmış, taş dönen yerler ekin tutmuyor. Yo, yo. Buradaki şu mihenk taşını ovalamak yok. Sonra silt ve yıldızçiçeği bölgesinden gelip at dizgini ve ateş kadifesi boyunca ilerledi, önce bu sesler sonra onları çıkaranlar. Arasından geçip

tamamen girince kovalar savruldu ve çentikler değerlendirildi. Hiç ışık yoktu. Buradaki şu sidik kraterinde zim zim yok. Gündüz vakti olduğundan düşünüldü yine de. Ah, her şey göz önünde bulunduruldu ve hiçbirinin lafı açılmadı çünkü tüm adlar dönmüş ve iade edilmişti. Bunu bilen köpekler dağıldı ve zemin de mezar taşlarını, mihenk taşlarını, darağaçlarını ve en taze hanımellerinin badem biçimli tomurcuklarını karıştırdı. Ve bu aşındırıcı karmaşa içinde kaderler kapışıldı, ölümlülük düzensizleştirildi ve kuvvetli yeminler bir nefes aldı. Artık gidişat böyleydi ve geri dönülemez eve dönüş artık geçmişten kalma, gerekli uygulama veya lüzumsuz anlamdan yoksun, kaldırılmış iskelet gibi bir şeydi. Yo, yo. Buradaki şu kiralık payandayı şap şaplamak yok. Sağ ayaktan sola, önce köknarlar boyunca, sonra nehir kıyısınca, asılmış ve oyalanmış, oradaki alevlerin gelişi yavaş olmuş. Tüm gece yürüyüş uyuyup dinlenmeden, nefes çatlarken, göğüs yükselirken ve gazyağı yayılırken ama hiçbir şeyden bir alev fışkırtamazken. Hayır, hiçbir şeyden. Buradaki şu cilalı amcıkta vin vin yok. Ah, toprak, toprak ve oradaki kadınlar, yapmacık gülümseyen kulübelerin içinde, damgalanmış ve ruhsuz, közlere üfleyen. Çok uzakta değiller ama dönüş yolunun ötesindeler artık.

Oldu Bitti

Burada rüzgârlar öyle hatırı sayılır bir fırtınaya yol açtı ki komşu ülkede bile haber oldu bu yüzden bir sabah ailemin, daha doğrusu babamın nasıl olduğum yönündeki sorularıyla uyandım. Gerçekten çok rahat olduğumu söyledim ki abartılı bir ifade değildi, evimin de bir kayanın oyuğunda olduğundan makul surette güvenli ve her yönüyle oldukça sağlam olduğunu ekledim. Ama sonra bazen üzerine bir ağaç devrilmesinden korktuğumu söyledim çünkü babamı fazla teskin etmek ve benim için duyduğu kaygıdan tamamen feragat istemiyordum. Ona havanın orada nasıl olduğunu sordum elbette, o da, yalnızca çok rüzgâr var hepsi bu, dedi. Saat beş buçuktan beri ayaktaym, dedi ki bu ikimiz için de şaşırtıcı değildi çünkü yeni çocukları fevkalade küçük, hatta kızın o anda bir zencefilli adam kurabiyesi yediğini bile söyledi. Aynı gün daha geç saatlerde, belki de sonraki gün öğleden sonra garaj yoluna çıktım ve bir istiridye toplayıcısının sahili incelemesinden pek de farklı olmayan biçimde sağa sola eğilip fırtına sırasında kırılan çok sayıda sopayı ve dalı topladım – bunlar yaklaşık bir hafta boyunca ara ara garaj yolunda birikti durdu yanılmıyorsam.

Yılın bu zamanında bir şeyin ne kadar süreceğini bilmek zor olduğundan arada bir müdahale etmeyi görev edindim, örneğin Noel'den yalnızca iki gün sonra bu kadarı yeter dedim ve yılbaşı süslerini hemen indirdim. Ağacım yoktu, onun yerine şömine rafına çobanpüskülü ve benzer şeyler dizmiştim ama şömine rafi epey geniş olduğundan göze çarpan bir yanı vardı, dolayısıyla dikkat çekiyordu ve özellikle göz alıcı olması için uğraşmışım, en başta da görüntüsünden çok memnun kalmışım. Öyle olsa bile çok geçmeden kasvetli bir hal aldı, hatta çobanpüskülü kötücül bir şeye dönüştü, havaya tüyler ürpertici biçimde temas ederek odayla dalga geçiyordu, hayır, hiç hoşlanmamışım durumdan, dolayısıyla bir hafta geçer geçmez hepsinden bir anda kurtuldum. Çobanpüskülünü doğruca şöminedeki ateşe attım, körpe bir ateşti çünkü bunların hepsi kahvaltıdan önce oldu, çobanpüskülü sabırsız toy alevleri çıldırtarak öyle güzel, öyle keyifli tükendi ki durumdan çok memnun kaldım ve alevlerin iyiden iyiye boy atıp parlamasına, çobanpüskülünün nefesini tutar gibi sesler çıkarıp gürültüyle çatırdamasına rağmen dalları peş peşe şömineye tıktım. Evet işte böyle, acı çek, diye düşündüm, cehennemin dibine kadar yolun var – ve alevler filizlenip boy atmaya sürdürdü, parlaklaştı, müthiş ve neşeli bir şamatayla çatırdadı. Ölümüne yan, cehennemin dibine git, odaya yaydığın her sapkın fenalığı da yanında götür; ateş yanmayı sürdürdükçe havanın hafiflediğini hissettim. Bir daha yapmayacağım bunu, diye düşündüm, bir daha eve sokmayacağım. Adam elimdeki parayı alıp karşılığında demet haline getirilip bağlanmış dikenli dalları uzattığında hissettiğim zayıf kuşkuyu anımsadım. Elinde bu ürkütücü üç çatallı mızrakla durmuş bekliyordu, küçük oğlu da küçük elini nemrut bozuk para kesesinde dolaştırıyordu. Baştan sona gölgeli bir andı ve bir ara dalları bırakıp çekip gitmem gerektiğini belli belirsiz hissettiğimi anımsıyorum ama sonra bu ne yazık

ki kararsız kalma ânını içimdeki züppelik ve batıl itikatların en tiksindirici biçimde örtüştüğü yere yordum ve bu kadar kolay etkilenen, kafası karışık biri olduğum için kendime kızdım – nesin sen, sınırları zayıf bir kontes falan mı diye düşündüm– ve kesinlikle öyle değildim, o zaman onlara veda et ve yoluna git. Böylece sallanarak sokaktan aşağı yürüdüm fakat anakronistik acıma ve tiksinti duygularına karşın içimin tam olarak rahat etmesine engel olan bir şeye teslim olduğumun net bir şekilde farkındaydım ve ilk kırmızı göz çifti belki işte o anda yarı açılarak asırlık nefretle süzdü beni.

Dallardan çok iyi çıra oluyor, şayet merak ettiyseniz, ben de yağmur yağıp onları ıslatmadan ve tutuşmalarını zorlaştırmadan önce bol bol dal toplamanın iyi olacağını düşündüm. Yapması da hoştu zaten, garaj yolunda öylece dolaşmak ve sopaları yerden almak keyifli bir uğraştı. İki üç kez eve döndüm, dal yığınlarını alçak kitaplığın önündeki sepete dizdim. Öğleden sonra saatleri gelmiş, hava aydınlanmıştı, her şeyi neşeli ve kuşatılmış bir hale getiren onca kıpır kıpır çalışkanlık sayesinde her şey yeniden iyiydi, yolundaydı. Özellikle doğal olarak her zaman orada olan kuşlardan söz ediyorum. Münasip şekilde Noel'e teslim edilen o iki gün boyunca ne zaman dışarı, onlara baksam diğer günlerde baktığımdan farklı olduklarını görüyordum ve böylece, bana asgari gelen ölçüde hazırlık yapmış olsam da, bu yıl meşru olduğu farz edilen kutlamalara en ufak biçimde katılmamamın daha iyi olacağını kabul ettim. Zaten ya yaparsınız ya yapmazsınız – benim gönülsüz kurcalamalarımla ortaya çıkardığım tek şey örtülü fakat can sıkıcı bir çarpıtmaydı. Noel gibi bir şeyin gerçekten işe yaraması için kişinin gerçekliğin yüksek ila orta seviyeli dereceleriyle örneklendirilmiş bağlantıları olmalı yoksa yalnızca tuhaf ve bir şekilde suçlayıcı geliyor insana, kişi çalkantılı ve eğreti hissediyor, hepsinin karmaşık kadife zarfına dönüp yığılmasını ve tepeden aşağı uzaklaşmasını iple çekiyor.

Buna kuşku yoktu, bu yıl Krampus'un etkisi hissediliyordu, alçak kitaplığın önündeki sepete özenle dizilmiş güzel dallarıma bakınca büyü yapmayı bilmemek bir tür kusur gibi geliyordu ve ilk defa da olmuyordu bu. Yalnızca birkaç sözcük söyle, dedim, sopalar yanarken ama bu hiç doğru olmazdı, zaten hangi sözcükleri söyleyecektim, arada bir uyaklı olmaları gerektiğinden emindim ve uyak uydurmakta çaresizlik ölçüsünde beceriksizim. Aslında önemi yok çünkü geçti gitti ve hiçbir şeyin izi kalmadı artık. Hem dallarla, uyaklarla ve büyülerle uğraşmaya ihtiyacım da yok asla çünkü olayları ilerletme tekniğim epey gelişti artık. Pek çok açıdan epey tecrübeli biriyim ve bir şeyleri uzun uzadıya düşünmeme gerek kalmıyor çoğunlukla. Evet öyle, artık şeylerin derinine dalmıyorum – örneğin sorduklarında ki soracaklar, nasıl geçtiğini sordukları, güzel bir gün geçirdin mi dedikleri zaman çok güzeldi, teşekkürler, harika bir gün geçirdim, diyeceğim. Tek başına söylendiği zaman biraz çekingen bir yanıt olabilir, hatta geçiştirdiğim sanılabilir ve dolayısıyla yanlış anlamalar olabilir, bundan ötürü üstüme düşeni yapacak ve akşam yemeği hakkında iştah kabartıcı birkaç sözcük sarf edeceğim; yemekte sülün vardı, diyeceğim. Birer porsiyon. Kalın domuz pastırması dilimlerine sarılmış, nefis ve mayhoş frenküzümleriyle süslenmişti. Ah ne kadar da hoş, diyecekler, beğendin mi peki? Ah evet, diyeceğim, fena değildi – epey yumuşaktı ama yer yer biraz tatsızdı belki. Öyle mi, diyecekler, yeniden yer misin karşına çıksa? Elbette, diyeceğim o zaman, tabii yerim. Gerçi bir dahaki sefere biraz daha farklı pişireceğim. Bir dahaki sefere haylazın belini kırıp tavada kızartacağım onu.

Dilimin Ucunda

Bacadan aşığı hızla inen bir şey savruldu, kömür kovaşına çarpıp sekti. Küçük bir şeydi, belki keskindi; kovaya çarpınca çıkardığı sestten küçük ve keskin bir şey olduğu anlaşılıyordu. Nereye düştü bilmiyorum, düştü mü onu bile bilmiyorum. Sanırım kaybolup gitti. Kovaya çarptıktan sonra kayboldu sanırım veya en azından görünürdeki tüm olasılıklardan soğuruldu, geri çekildi. Bir süre sonra, hatta uzun zaman sonra bir patırtı geldi, sanki içeriden – sanki bacaya yarı sıkışmış bir şey vardı yeniden. Pek hoşuma gitmedi bu patırtı ama bana zorluk çıkarmadı çünkü o da kayboldu veya tamamen döndü, her ne idiyse. O sırada zar zor görebiliyordum, gözlerim odaklanamıyordu –biraz acemi ve beceriksizdiler– sanki önceden biçim ve perspektif deneyimleri yoktu. Sağa sola kayıp duruyorlardı, hareketleri düzenden yoksundu – o sırada nerede olduğumu anlamak zordu, sabit koordinatları belirlemekte zorlanıyordum, o yüzden onları kapadım. Dinginliğe benzeyen bir duyguya kavuşmak amacıyla gözlerimi yumdum ama bir şey değişmedi, sanki gözlerim hâlâ ardına kadar açıktı. Hatta tamamen açık, dikkatle bakıp bir şeyler aradıklarını hissediyordum. Bu yoklama eylemine bir süre daha devam ettiler, bazen bedenim seğiriyordu –ama uyu-

duğum için değil– uyumuyordum. Nasıl uyuyor olabilirdim? Kanım kaynıyordu veya kendinden geçmişti, kalbim de benden nefret ediyor veya bir şeyleri ifşa etmek istiyordu; hangisi olursa olsun, genel hissiyatım epey vahimdi. Yeniden bir huni gibi hissetmeye başlamıştım kendimi, daha iyi tarif etmek gerekirse – gerçi huni de isabetli sayılmazdı çünkü yönü yanlıştı. Üzerinde durmak istemiyordum zaten, çünkü sizden istediği tam da budur aslında. Bunlara mümkün olduğunca sırt döndüm –kütükleri beyaza çeviren alevlerin sesini duyuyordum, bir tür hafif çınlamayı andırıyordu, buz saçakları ve Gotik kardan çıkıyordu sanki.

Bir yere gitmemiştim. Daha öncesinde yatağa oturup yüzümü pencereye dönmüştüm. Müştemilatın çatısında erkek bir karatavuk vardı, başını öyle bir çevirmişti ki omuzları varmış gibi görünüyordu. Hava kararıyordu sanırım. Evet doğru. O zaman sırtüstü uzandım ve dışarıda farklı yerleri gösterdiğinden artık yeri değişen pencereye bakmayı sürdürdüm. Şimdi ağaç pencereyi tamamen dolduruyordu, ağacın tamamı değil elbette, havada olan bölümüyle toprak altındaki bölümü arasındaki gerilimin en hissedilir olduğu yeri görünüyordu, boğum boğum gövdesi delikliydi, hatta dallar olmasa insan gerilimin aşırı olduğunu düşünebilirdi – bu arada sarmaşığın kaosu nerede olduğunu her zaman bilmesi ve onun çevresine dolanması, güçlü uçuculuğunu hortumlayarak giderek yeşermesi dikkate değer, biraz da tiksindirici değil midir?

Fakat kocaman, güzel, dayanıklı dallar pencereyi aşıyor, dalların arasında gökyüzü uzak görünüyordu. Işık azalıyordu sanırım ve az sonra önceki yıldız belirecek, diye düşündüm – tam da öyle oldu. Daha önce gördüğümün aynısıydı. Gökyüzü maviye en yakın en koyu tonundaydı o sırada. Bir ara, öncesinde miydi sonrasında mı anımsamıyorum, ön kapının üst yarısını açtım ve alt yarısının üstünden dışarı eğildim. Yağmur yağıyordu,

yağmuru en son ne zaman gördüğümü bile anımsamıyordum ama her şey sırlıskılamdı, sular şıpır şıpır damlıyordu. Bir şeyleri emebilseydim keşke diye düşündüm, insana bunu yapabilmeliymiş gibi geliyordu – duvara yığılmış taşlara ve üstlerini kaplayan sırlıskılam yosuna bakınca hissettiğim şiddetli arzuyu bastırmak zordu. Neden orada öylece durup kapıyı kapadım bilmiyorum. Belki de kapamadım kapıyı. Herhalde öyle oldu. Orada durmayı bıraktım ama kapıyı kapamadım çünkü şimdi hatırlıyorum masamda olduğumu –oturuyordum aslında, masamda oturuyordum– oturmuş dışarı bakıyordum, böyle olduğundan eminim şimdi. Belki de şöyle düşündüm, öyle canlı görünüyor ki kımıldayabilir bile –doğru olmaz mı öylesi– hepsi aşağı, bu yöne gelecek ve kapıdan içeri girecek, belki pencerelerden de içeri dolacak. Böyle şeyler düşünmüş olabilirim orada, masada oturmuş dışarı bakarken.

Belki de şeyler gerçekten bu yöne gelmeye başladı, bilmiyorum ama bir süre sonra kalkıp kapıyı kapatmaya gitmemin nedeni bu değildi. Belki de buydu, gerçekten hatırlamıyorum, aslında en başta kapıyı açmamın gerekçesi neydi onu da unuttum ve öyle durmasını gerektirenin ne olduğunu anımsayamadığım için açık durmasına gerek olmadığına karar verdim. Olduğu gibi olmasının amacını bilmiyordum artık. Başka şeyler de oldu, ondan sonra – saatlerce böyle dolaştım durdum evin içinde, en az hoşlandığım yer de banyo oldu, büyük olasılıkla kulak temizleme çubukları ve güneye bakan duş başlığı yüzünden, kim bilir. Sonu yoktu gerçekten, en azından benim idrak edebileceğim bir sonu. Dışarı çıkmalıydım ama artık olanaksız bir hal almıştı, karanlıkta bile. Korkuyorsun, diye düşündüm, bütün gün korkuyordun büyük olasılıkla. Panik değilse nedir bunların sebebi? Tarif etmenin başka yolu var mı? Dehşete düşmüşsün, tamamen dehşete kapılmışsın. Bu bana mantıklı geldi ve farkına vardığım zaman biraz rahatlamış hissettim. Sonra o günden önce de,

daha uzun süredir korkuyor olabileceğim geldi aklıma, bunu fark edince karışık duygulara kapıldım – yıllardır dehşet içinde yaşamış olma düşüncesi pek hoşuma gitmemiştii ama mümkün görünüyordu. Aslında biliyordum bunu. Başından beri gayet net biliyordum ve şimdiki telaşımın nedenini anlayamıyordum. Kanımın neden kaynadığını, kalbimin neden göğsümden çıkmaya çalıştığını bilmiyordum. Bunların hepsi neden bugün ele geçirmişti beni, dedikleri gibi, onca gün varken özellikle bugün? Gerçekten kuşkulandım ve aklıma gelen fikirleri fazla deşmemenin daha iyi olacağını düşünüyordum, sonuçta dehşete kapılmak oldukça normal görünüyordu, insan onunla yaşamayı öğreniyordu –muhtemelen unuttuyordunuz veya o yan yatıyordu. Ve sonra zaman zaman, bugünkü gibi yeniden ortaya çıkıyordu, belki de yalnızca size hemen her seferinde neredeyse unutmanıza rağmen aslında neyle yaşadığınızı anımsatmak istiyordu. Bu bana mantıklı bir açıklama gibi geldi, açıklamamdan memnun kaldım, daha ileri gitmeye ihtiyaç duymadım. Yusufçuk gibi bacadan aşağı inen o küçük ve keskin şeyi düşündüm yeniden. Artık hava neredeyse tamamen kararmış olsa da ateşin başında bir defter açıp bir şeyler yazdım.

Sayfalar çizgiliydi ama çizgileri seçmek zordu çünkü hava iyice kararmıştı ve bir sözcük yazılır yazılmaz kaçırılmış gibi bir daha ele geçmez bir hal alıyordu. Sözcükleri sayfalara batırarak yazmayı sürdürdüm, onları neyin veya kimin içine çektiğini merak ettim bir yandan, belki de. Derken, yazdıklarım bitmek üzereyken, o gün ilk defa nerede olduğumu anladım – yerin altındaydım. Yerin derinlerindeydim sonunda, kanım damarlarımda sıkışıyor, kalbim büyüleyici bir şekilde bir ileri atılıyor, bir geri çekiliyordu. Kalem defterimin dikiş yerine yasladım. Er ya da geç, diye düşündüm, konuşmak zorunda kalacaksın.

Evin Hanımı

Vay be, öyle kıpırtısız ki her şey. Ürkütücü değil mi. Ah evet. Öyle sakın ki. Her şey kıpırtısız. Doğru, öyle. Kürekçilere bak – bak ne kadar da hızlı ilerliyor kürekçiler. Kaygılandırıcı – evet, fırtına öncesi sessizlik gibi. İstersen öyle diyelim. Kürekçilere bak! İki uzun kayık ve bedenler –kürekçiler– tekerlek parmaklarını andıran. Dişliler veya parmaklar gibi –veya dikmeler ya da cıvatalar– veya öyle bir şeyler. Arkamdaki, önünde kalan makinenin banyo paspasını kuruturken çıkardığı ses epey alçak, makine kaliteli. Seni onunla baş başa bırakma zamanı geldi sayılır. Elyazısı notlar, sağda solda – dolaşırken göreceğin küçük mesajlar, unutulmaması gereken şeyler. Beni duygulandırıyorlar aslında. Pasondaki fotoğrafla birlikte duygulandırıyorlar beni.

Hava sonsuzluk kadar uzun süredir soğuk olmasına rağmen beremi takmadım, berem orada, çantamın dibinde. Rimelim gece çıktı ve o berenin başımda iyi görünmesi için hafif göz makyajı şart, bunun farkındayım. Suyun altındaki yaratıkla ilgili hiçbir şey söylemedim, tek sözcük bile. Canavarın adını anmadım. Onun yerine, çiçekler çok güzel, özellikle güller, dedim. Ah evet, dedin sen de. Yeterince uzadıklarından Mary'nin arabasından inişini görmek zorunda kalmıyorum. Artık onun

geçip gidişini, evine girişini görmek zorunda değilim – bu da hoş bir şey aslında.

Muazzam kuyruklu, pullu bir canavar mıdır, diye merak ediyorum, yoksa seyrek kanatlı, hayalet gibi bir şey mi? Başka deyişle, sürüklenip suyun dibinden çıkarılan bir şey mi, yoksa gökten mi düştü? Karar vermek konuyu çözmiyor çünkü gün başta göründüğünden daha incelikli – ve zaten tam olarak nerede bilmiyorum ama bir şeyler yer değiştiriyor ve birden tüm sahne değişiyor. Fakat yine de kusursuz biçimde sakın görünüyor. Hatta havada süzülüyormuş gibi. Manzaranın tümü havada süzülüyor.

Bir tür numara besbelli. Tüm gün böyle kalıp anlamaya bile yaklaşamayabilirim gibi geliyor.

Önemli bir mesele olmazdı – canavarın dipten gelişi büyük bir gösteri sayılmazdı. Nehir kıyısında yürüyen birilerinin peşinden gitse dönüp bakmayabilirlerdi bile. Eve dönüş yolunda ilerlemeyi sürdürüp her şeyi kaçırabilirlerdi. Aslında bu tür şeyleri tam arkalarında tekrarlanıp durduğu halde fark etmediklerini iddia edebilirlerdi –gerçi içten içe olup bitenin farkındaydılar tabii– ve işte bu yüzden zaman zaman olayların normal akışına bakıldığında tamamen mantıksız ve nedensiz görünen biçimlerde davranıyorlardı – sıfır bilincinde oldukları, hayali bir biçimde aktarılan bu etki yüzünden. Sık sık olabiliyordur bu, bana kalırsa.

Suyun dibinden, hiçbir kısırtı veya dalga yaratmadan yükselerek geleceğinden emin olabilirsiniz. Yalnızca belli belirsiz beyazlık. Hava. Üst üste devrilen beyaz yığınlar halinde hava.

Canım sık sık o kadar sıkkın ki. Ama şimdi, bak şu işe, değil artık! Bu sabah bana göre her şey yolunda. Soğuk tereyağını sürmeye çalıştığınızda eşit olmayan parçalara bölünen kızarmış ekmekten biraz yedikten sonra bile çekip gitmedim.

İşte böyle.

Sen de bana bakmadan bıçağı hemencecik denebilecek kadar kısa sürede bulaşıklığa bıraktın ve tezgâh boyunca ilerleyip su

ısıtıcının durduğu yere gittin. Ben de aynı senin gibi görünürdüm. Aynı şeyi, aynı şekilde yapardım. Bu arada Mary'nin arabasından nefret ediyorum. Komşularının kullandığı arabalardan nefret ediyorum. Hepsinden. Ne düşünüyorlar bunu yaparken? Tam olarak? Mutfak havlusu ve bardak altlığı gibi şeylerin var, bir de sahibi olmadığın kediler. Kedinin biri garaj yolu boyunca bir aşağı bir yukarı eşlik ediyor sana – öğleden sonraları hava güzelse garaj yolunda gidip geliyor seninle. Elektrikli battaniyen de var.

Birinin benden korkabileceği daha önce aklıma gelmemiştii hiç. Ve şimdi, bunun birinin gerçekten hissedebileceği bir şey olduğunu kabul etmem gerektiğinde, ciddiye almakta zorlanıyorum. Şimdilik tek yapabildiğim olasılığın farkına varmak – daha sonra gelişebilecek veya gerçekleşmeyecek bir şey olduğunu kabullenmek. Öfke duymuyorum. Öfkeli değilim. Evde duş almak daha kolay benim için – ısıtıcıyı dünden beri açmadığım için su en az bir saat ısınmaya bile başlamayacak olmasına rağmen doğru bu. Eve ulaşınca banyo yapmam belki de. İki türlü de rahatsız etmiyor beni çünkü kendimi gayet güzel temizleyebiliyorum. Aslında neden bilmiyorum ama külotlu çorabımla külotumu giymek için banyona girdiğimde külotumu tersyüz ettim. Yeni ve çok tuhaf bir şey bu yaptığım – o anda, yaparken böyle düşündüm aslında ama yine de yaptım çünkü bana ilginç falan geldi belki de. Bu sapmanın bir tür sağduyulu seziden kaynaklandığını düşündüm belki. İçimden gelene uyum sağlamak doğal geldi –ona direnmemek, böylece, anlaşılacağı üzere, bir yere varıp varmayacağını merak ettim– evrimsel geçitlerin ortada olanı dizginlemek için tuhaf yöntemleri vardır sonuçta.

Hiçbir şey olmadı zaten. Yalnızca kokumu dışarı doğru giydiğim ve külotlu çorabımın onu boğduğu yönünde bir rahatsızlık hissi. Sifonun üstündeki pencere pervazında duran küpelere bakıyor ama onlara dokunmuyorum çünkü daha sonra, belki

alışverişten döndüğünde veya gece çişe gitmek için kalktığında onları fark etmen için pervazda bırakmanın hoş olabileceğini düşünüyorum. Peki ya şu canavar? Kocaman baş belası bir turna balığından daha göz alıcı değildi, madem bilmek istiyorsunuz. Kürekçilerin altında bir ileri bir geri manevra yapıyor, gözleriyle köpekbalıklarını taklit ediyordu. Böylece, sonunda, işte size köpekbalığı olduğunu hayal eden bir turna balığı. Bırakın bunu. Bugün şeylerin renklerinden nefret ediyorum – daha doğrusu duruş yoksunluğundan. Her şey üzerine işenmiş görünüyor. Sanki kediler her yerde tüm gece aralıksız her şeye işemiş. Tüm çimenleri, taş patikaları, yerde yatan geçen yılların yapraklarını sırlıslıkla etmişler. Kedilerden nefret ederim, doğrusunu isterseniz. Kedilerin sözde tuhaf davranışlarının görsel kayıtlarıyla karşılaşmaktan nefret ederim, kediler hakkında bir şeyler duymaktan tiksiniyorum. Kedinin öğleden sonraları, hava yeterince güzelse garaj yolunda seninle nasıl bir aşağı bir yukarı yürüdüğünü dinlemekten de nefret ediyorum – hava da genellikle yeterince güzel değil zaten. Yerimde oturup hava durumuna bakıyor, onu tartıyorum ve bu sanıldığı kadar düz bir iş değil. Bazı günler olmaz, bugün garaj yolunda bir ileri bir geri yürümeleri mümkün değil, diye düşünüyorum, sonra biraz ışık belirliyor veya daha büyük olasılıkla bir ses, inek veya kuş sesi gibi bir ses geliyor – gerçekten hoş ve moral verici bir şey oluyor, verdiği intibaya rağmen dünyanın yeniden yoluna koyulduğunu gösteren bir işaret belirliyor. Normalde yaydığı intiba canımı sıkırmıyor çünkü anlıyorum onu – diğer yandan bu biraz indirgenmiş bir yorum çünkü doğruyu söylemek gerekirse onun süregiden melankolisinden fena halde nefret ettiğim de oluyor. Sanki bazı günler gökyüzü amaçsızca dolanıyor. Üzgün üzgün geziyor. Üzgün üzgün dolaşıyor, kamburlaşıyor, tembel tembel fokurduyor. Onu iyice sarsmak istiyorum. Siktir oradan. Sen de siktir. Vay canına. Neyse, küçük bir fikirden ibaretti bu

canavar. Şimdi dönüp düşündüğümde hata da buydu, çünkü istemsiz bir imge olarak başladı, doğrusunu isterseniz – hepsi buydu. Zihniniz toparlanıp tetikte olduğunda veya –aksine– iyice yayılıp neredeyse tamamen bihaber hale geldiğinde kendiliğinden beliren imgelerden biri. Canavar çıkageldiğinde zihnim hangi duruma yakındı emin olamıyorum – ilkinde yakındı dersem hemen diğerinin doğru olduğunu anlıyorum ve diğeri dersem aslında ilkinin geçerli olduğu gün gibi ortada oluyor. Ne saçmalık hepsi aslında, diğeri yandan neden yılın bu zamanını bazı alt katman icatlarının manzarasını yeniden hatırlamaya çalışmakla geçirmeyeyim? Bilmeniz gerekiyorsa yan yanayken yakın çevremizle ilgili konulardan nadiren söz ederiz o ve ben. Doğrudan önümüzde olan şeyler hakkında konuşmayız – hayır, aynı yeri işgal ettiğimiz nadiren oluyor aslında. Yan yana tamamen ayrı dünyalardayız. Demek ki bu nadir bir şeydi. Gözleme dayalı katkılarla ortak bir bakış açısı kurmak nadiren yaptığımız bir şeydi. Böylece canavar kendi başına çıkıp geldiğinde parmağımı kaldırıp heyecanla onu işaret ediyorum az kalsın. Çünkü, doğal olarak, canavarın farklı biçimde vücut bulmuş olsa da onun da başına gelmiş olması tümüyle olası –hatta mantıklı– görünüyor.

Daha sonra bisikletle kasabanın dışındaki süpermarkete giderken karşı yönlerden gelip yanımdan geçen arabaların ikisinin de farlarını sonuna kadar açmış olduğunu fark ediyorum. İki dakika önce evimin önünde eldivenlerimi giyip bisiklet sellesini kurulamak için sol dirseğimle şöyle bir silerken olduğundan daha karanlık burada hava. Dönüp gövde ışıklarımı almaktan başka çarem yok. Onları yanımda getirmemiş olmam çok boktan –hatta alacağım erzaka yer açmak için sırt çantamdan çıkarmıştım onları– ne boktan iş. Olası neticeleri tahmin edebilme becerim nerede acaba? Yola ikinci kez çıktığımda günün son ışıklarının ne kadar hızlı kaybolduğu iyice belli oluyor, yanında pedal çevirdiğim küçük tarlalar da çöp dolu. Çöp torbaları ev-

lerde ağzına kadar doldurulup sıkıca düğümlenmiş ve buraya getirilmek için arabanın bagajına tıkmış. Demek ki anlık bir eylem denemez ama en korkunç eylemlerin bile icrasını mantıklı kılmak zor değil. Hatta herkesin etkin bir biçimde, derhal yapabileceği bir şey bu. Süpermarketten çıkınca dolunayın ne kadar yuvarlak olduğunu fark ediyorum – otomatik kapılar açıldığında tam karşımda beliriyor. Gökyüzü henüz kararmadığından sık sık sergilemediği bir bağımsızlık hali var ayın üzerinde – fakat bir yandan da sahne korkusuyla baş etmeye çalışır görünüyor. Evet, sanki perdeler açıldı ve sahnede beliriyor! Ayrıca öyle alçakta ki sinmiş aya uzanıvermek doğal ve doğru olurmuş gibi geliyor insana. Şışt, sakin ol, bakışlarını başka bir şeye odakla ve dengeni bul bebek surat –evet doğru, onca şey dururken ayı neşelendirmeye çalışıyorum– ve evet, bakın, sanki ay gözlerini yumuyor ve derin bir nefes alıyor.

Uyanıp kalkmadan önce derin bir nefes. Bunların hepsini sana nakletmek, sana aydan, onun titrek özerkliğinden söz etmek ve onu silkinip kendini toplamaya nasıl cesaretlendirdiğimi anlatmak istiyorum ama eldivenlerimi zaten taktım ve katı gelse de vazgeçiyorum ve eve döndüğümde eldivenlerimi hemen çıkarmama rağmen sana hemen ay hakkında mesaj atmıyorum – sandalyelerin arkasına atılmış, dağınıklık yaratan parkaları asıyorum, ateşi yakıyorum ve lavabonun altından bir çöp torbası alıp tezgâhta kalmış bozulabilecek bazı şeyleri atıyorum, büyük alışveriş torbasını bisikletin arkasından almak için dışarı çıkıyorum ve yanılmıyorsam bir parça da peynir yiyorum sana ay hakkında mesaj atmadan önce. O zaman sinemada olduğun anlaşıyor, dolayısıyla ayın yüz ekşiten yuvarlaklığıyla empati kurmak şu anda gündeminde değil. Film bitip sinemadan çıktığında ay orada veya o yakınlarda olacak elbette fakat o sırada ne durumda olacağını garanti edemem doğal olarak. O zaman gökyüzü kararmış olacak kuşkusuz, görüyorsun ya, biraz da dost-

ne görünecek tahminimce. Bu gece ortam biraz *camp*'leşebilir* bile, bana sorarsan. Abartılı ve komplocu tuhaflıklarıyla ayın uykusuna tüm gece engel olabilir. Ayı tüm gece uyutmayabilir! Şuna bak, tüm gece ağzı yırtılacakmış gibi esneyen aya bak! Filmden hoşlanmıyorsun, hatta berbat bir film ve hangi filme gittiğini tahmin ediyorum, nereden bildiğimi sorduğunda hafta içinde bir arkadaşım ile bu filmde söz ettiğimizi söylüyorum – ki bu doğru ama soruna cevap vermiyor– ve eldiven giymeme rağmen süpermarket dönüşünde bisiklete binerken ellerimin çok üşüdüğünü ekliyorum. Ellerimin o kadar üşümesine şaşır-mıştım çünkü eldiven takmıştım ve bir süre sonra, yakınlarda oturan arkadaşım ile telefonda konuşurken ellerimin eldivenlere rağmen ne kadar üşüdüğünden ona da söz ettim ve bir arkadaşımın bana ödünç verdiği, benim de sonradan bir akşam ona ödünç verdiğim termal eldivenleri sordum. Onları arkadaşım a ödünç verdiğim gece eldivenler hakkında şakalar yapmış-tık çünkü Sibirya'da giyeceğiniz türde eldivenlerdi bunlar ama şimdi, rüzgâr az çok doğrudan Sibirya yönünden geldiğinden artık komik değiller.

Ben de gerçekten berbat bir film izledim ama bir yönüyle öyle müşfik bir hikâyeydi ki ne kadar kötü olduğunu kendime itiraf edebilmem biraz zaman aldı ve o zaman da filmin kötülüğü ile şefkati birbirinden ayırt edilmeyecek hale gelmişti, o yüzden sonuna kadar izledim ama sonunu hatırlamıyorum tabii. Arada bir, geçen şeylerin arasında sudan çıkan orantısız bir Godzilla gibi bir şey görüyorum – gerçekten tiksindirici, zihnimin onu evirip çevirmesi, doğrulamaya çalışması. Tutunacak bir fikre gerçekten ihtiyacım varmış demek ki. Uğraşacak ilişkilendirilebilir bir şeylere sahip olmayı çaresizce istiyordum

* Yazar geceyi "camp" sözcüğüyle niteleyerek Susan Sontag'ın *Notes on "Camp"* isimli deneme ve kitabına göndermede bulunmuştur. (yh.n.)

demek ki. Cüssesi olan bir şeyi! Bir eğretileme değil, öyle bir şey değil – canavarın bir şeyi temsil etmesini asla istemezdim, bu kadarı kesin. Olsa olsa yakındaki ev hakkında bir şey söyledim belki ki o ev de biraz kıskırtıyordu hakkında konuşmayı. Görüş alanımda olması bile rahatsız ediciydi doğrusunu isterseniz, bastırılmış bir sapıkmışım gibi hatta. Bakışlarını çevirmek bile hesaplıydı. Bakışlarını çevirmek bile bakmaktı. Eve ilk dönüşümde yapacağımı bildiğim üzere banyodaki ısıtıcıyı çalıştırdım ama duş almadım ve tango elbisemi çıkarıp çamaşır sepetine atama rağmen iç çamaşırlarımı çıkarmadım bu yüzden külotlu çorabım ve tersyüz edilmiş külotum hâlâ üstümde, doğrusunu isterseniz. Kokum tel örgüye uzanmış genç bir ağız. Şeyleri kendi hallerine bırakmak daha iyi. Kesin olarak karar verdim buna. Şeyleri başka şeylere dönüştüren biri olmak istemiyorum, nendense ölümcül geliyor bana. Bir şeyin başka şeye dönüşmesi için yapılması gereken mecburi açıklamalar dünyayı küçültüyormuş gibi. Gizliden gizliye, derinlerde zaten başarı elde edemediğim bir meslekten çekilmekten başka seçeneğim olmadığını kabullendim ve şimdiki planım gerçekten havlu atıp Brezilyamaisurb alimontanatrandheimnyons'a gitmek, kira sözleşmem sonlanır sonlanmaz. Bu arada kira sözleşmemin yenilenmesinden korkmaya da gerek yok çünkü ev sahibem üç kulübeyi de satışa çıkarmak zorunda kaldı.

Buna az çok mecbur kaldı, doğrusunu isterseniz. Bana söylemeye geldiğinde geniş kürklü siperliği epey tuhaf görünen mana veremediğim şapkasıyla kız kardeşi de yanındaydı. Açıkçası şapkadan nefret ettim ve sürmeyi seçtiği donuk renkli ruj belki şapkadan bile daha tiksindiriciydi. Amacı neydi tüm bunların? Tam olarak? Kapımın yanında duran bazı metal şeylere bakıp duruyor, arkasından yanıtlamaya mecbur hissedeceğim bir soru sorar gibi bakışlarını bana çeviriyordu ama onu kolayca görmezden geldim ve ev sahibeme kulübeleri satmak konusun-

da ne hissettiğini sordum. Kız kardeşinin ve o acayip, kürklü şapkasının tahammülsüz siperliğinin orada oluşunun vereceği yanıtta engel teşkil ettiğini hissedebiliyordum ne yazık ki, hat-ta şapka o kadar çok yer kaplıyordu ki ikisinin kapımda yan yana durabilmesi bile başlı başına bir işti. Bir gelişme olması için uzun zaman gerektiğini, her halükârda onca zamandır burada yaşadığım için bana iki ay önceden haber vereceklerini söyledi ve ben de, tamamdır, dedim. Bir yerlere gitmeyi düşünüyordum zaten, diye ekledim. Öyle mi, dedi, nereye mesela? Ah, Brezilya, dedim. Brezilya, diye tekrarladı. Ev sahibemin elleri nedense öyle belirgindi ki özellikle parmaklarına bakmayı bırakabilmek için başımı eğip kendi ellerime baktığımı fark ettim ve bu da canımı sıktı, bu yüzden yeniden, tamamdır, bana haber verir-siniz, deyip mutfığa döndüm, çok geçmeden, mutfak evyesinin başında çaydanlığı çalkalarken iki adamın geldiğini gördüm ve havada sallamaktan başka işe yaramayan evrak dosyaları taşı-dıkları için emlakçı olduklarını düşündüm.

Neyi ciddiye alacağını bilmek gerçekten zor iş.

Martin Tepesi'nden neden öylece söz etmeye başladım bil-miyorum – bu sabah kanepenin kolçağına tüneyip hayallere da-larken neye bulaştığımı tam olarak bilmiyordum. Böyle yersizce eski günlerden söz etmek gerçekten bir eğilim haline mi geldi bende? Peki ne zamandır? Çünkü doğrusunu isterseniz geçmi-şime ait hiçbir şeyi özellikle ilginç veya dokunaklı bulduğumu anımsamıyorum, hatta özellikle güvenilir bile bulmuyorum. Israrlı hırs yoksunluğumla karakterize radikal olgunlaşmamış-lığım yüzünden gerçek olaylar benim için pek fark etmiyor; yani zihnimdeki etkileri ya sıfır ya şiddetli, dolayısıyla gerçekte olanlarla biraz olsun eşleşen anılar oluşturabilme becerimi bile sorgulamam gerekiyor – dönüm noktası denebilecek olaylar için de geçerli bu. Diğer yandan rüyalarımın belleğimden epey etkileyici bir şekilde yararlandığını söyleyebilirim – rüyalarım-

da geçmiş, dışsal geçmiş görmem ama sık sık daha küçükken kurduğum hayalleri görürüm örneğin – ağaçların, perdelerin, böyle şeylerin yanında. Anlıyor musun? Buna rağmen –şâibeli ilişki kurma biçimime rağmen– Martin Tepesi’den bir şeyler çıkarmaya kararlı bir halim vardı.

Belki de mekânın merkezindeki felaketi biraz şairane tavırlarla betimlemenin beni ferasetli ve olgun göstereceğini, insan hayatının, incelikli kairoitik değişimlerin tekinsiz damıtımı uyarınca nasıl ilerlediğinin farkında olduğumu belli edeceğini düşünmüşümdür. Envanter kayıtları üzerine tefekküre heves duymama yönündeki genel kuralım doğrultusunda davranırım genellikle fakat bu sefer kuralımı kim bilir kaç kez bozdum – hatta tavuk yediğimizi anlatacak kadar ileri gittim. Gerçi yalnız tavuk yediğimizden emin olamam. Tavuk yemiş olmamız muhtemel çünkü bu olay doksanların ortasında gerçekleşti ve bir tür makarna salatası, Fransız ekmeği, satsuma ve altılı mini gofret paketi yanında kızarmış soğuk tavuğun da doksanların ortasında İngilizlerin temel piknik besinlerinden olduğunu herkes bilir. Onca şey dururken Martin Tepesi’nden söz açışım! Ah evet, epey ayrıntıya girdim ve dağılan kızarmış ekmek diliminden sonra bu sabah bir yandan mızımız oturma kemiklerimle kanepe- nin kolçağını dürtüklerken cennet bahçesinin kovulmadan önceki halini andıran bir sahneyi vurguladım; başı çenemin biraz altında kalıyordu, ikimiz de karşıdaki manzarayı izliyorduk. Göl, nehir, harap kale, çalılıklar, uzun ağaçlar, kasvetli bulutlar, üzerine işenmiş sazlar, kürekçiler ve kayıkları, canavar, yakındaki ev, çocuklar, anneleri, garaj, bahçecilik aletleri, kuruyan kesekler, hol, merdivenler, kapılar, anahtar delikleri, yatak, yatağın altı, soğuk zemin, ayak bileği bağları, biriken toz. Martin Tepesi’nin bir yamacı çok dikti, diye açıkladım –eğim sözcüğünü kullanmış olabilirim, doğrusunu isterseniz– ve sanırım erkek kardeşimin topu oradan aşağı yuvarlanmıştı, görüyorsunuz

ya, her halükârda kardeşimi tepenin dik yamacına çeken bir şey olmalıydı çünkü normalde tepenin o yamacına asla gitmezdim – çok dikti, anlıyorsunuz ya, ayrıca azman bitkilerle kaplıydı–, sarptı, zemini inişli çıkışlıydı ve orman gibi bitkilerle kaplanmıştı. Turuncu. Mavi. Turuncu. Mavi. Turuncu. İlk birkaç adımda sorun yoktu, sonra hızını ayarlayamadı – kontrolünü yitirdi ve düştü, aslında. Martin Tepesi’nin eteklerine kadar yuvarlandı. Ben öylece bakarken tek başına yaptı bunu ve ondan büyük olduğumun sonunda bir kanıtı oldu sanırım.

Aslında öyle hissetmekten nefret ettim ama akşama doğru yükselen beklenti hissi o duyguyu bir anlamda hafifletti ve bu iki his, önce kayıp hissi sonra yükselen beklenti bir araya gelip muhtemelen ilk melankoli deneyimini yaşattı bana. Melankolinin içimde, daha öncesinde simya kullanarak yarattığım her şeyden daha hakiki ve zahmetsiz bir şeyi uyandırdığını hemen fark etmedim.

Bakın, hayali başka yerler ilgimi uyandırırken şimdinin koşullarının hemen hiç dikkatimi çekmediği artık herkes için aşikâr olmalı – öyle olsa bile bir insanın zihninin nasıl bir yoldan ilerlediğini kimse bilemez, dolayısıyla belki de sadece bu yüzden kendi işime gücüme bakma yöntemim şu haliyle akıl karıştırıcı, şaşırtıcı, anlaşılmaz – hatta bazen nahoş bile gelebilir başkalarına. Benim gibi bir avareden kuşkulanmak kolaydır ve gerçekten de sık sık her türlü münasebetsizlikle suçlanmışım. Örneğin geçen yıl bu zamanlar öğle yemeğinde bir otelin serasında benimle buluşmak isteyen eski iş arkadaşımın tek amacı karakterim ve dünyaya bakışım hakkında hiç de övücü olmayan, inkâr edilebilir görüşlerini bana bildirmektir – doğruluğu şüpheli çocuksu anekdotlar kataloğunu bir araya getirmekte yardım aldığı da belliydi– ve bunların hepsini benim iyiliğim için yapıyordu! O zorlu sınavı çok yakışksız bulduğumu ve tepki vermenin insiyaki bir yolunu bulamadığımı da belirte-

yim – beni aşıyordu bu. Çörek sipariş etmiştik, çörekler masada duruyordu ve yanlarında o nefret ettiğim meyvesiz ve lezzetsiz kutu reçellerden vardı. Kibar olmaya çalıştım, kibar davran, dedim kendime ama kafa karıştıran bir talimattı çünkü hangimize karşı kibar davranmam gerektiğinden emin olamıyordum.

Gerçekten çok rahatsız ediciydi ve ancak konuyu bir arkadaşım, onun arabasında, benim evimin garaj yolunda birkaç kez konuştuktan sonra kendimden emin olup konuyu umursamamaya karar verdim. Hepsi geride kaldı artık. Köprünün altından akanlar, falan filan. Yarın iki günlük bir geziye çıkacağımız için öğle yemeğinden sonra telefonu bahçeye indirdim ve yapacağımız hazırlıkları konuşmak için onu aradım. Çorba içiyordu, bilmeniz gerekiyorsa. Bir damla süt katılmış domates çorbası. Telefon konuşmasının başında konuşurken çorba içmesinin sakıncası olup olmadığını sordu hemen, ben de bilmediğimi söyledim, belki sakıncalı bulmam, ne kadar ses çıkardığına bağlı dedim. Ona şaka yollu takılıyordum elbette, aslında amacım buydu ama konuşurken sesimde işittiğim içtenlik tınısı beni bile şaşırttı – bu sevimsiz refleksle çabucak hafifçe gülerek karşı koydum ve bu da çok rahatlatıcıydı elbette, arkasından çorbasını istediği gibi yemesini rica ettim.

Çorba içeceği kesinleştikten bir süre çorbalardan konuştuk – o hemen her gün çorba içerken ben bu zahmete nadiren girerim ve aramızdaki bu farkı bir şekilde gidermek ister gibi, en azından daha iyi anlamak ister gibiydi. Çorba sevmediğim yargısına ulaştığında ona hak vermekte gönülsüz olduğumu fark ettim – aslında çorba içmeyi pek severim, benim hoşlanmadığım içme sürecidir – kaşığı kim bilir kaç kez kaldırıp indirmek çok geçmeden usandırır insanı, mekanikleşir – hayır, benim hevesimi kaçıran sıkıcı çorba içme eylemi, çorbanın tadı değil. Bu uyumsuzluklar ele alınırken çamaşır ipinin yanındaki uyku tulumunun üstünde yuvarlanıp duruyorum – son iki gündür

hava öyle güzel ki battaniyeleri, yastık kılıflarını ve küçük kilimleri yıkama fırsatını kaçırmadım. Ona dün gece bisikletle dolaştığımı, yolların ay ışığında ne kadar güzel göründüğünü anlatıyorum. Ama sonra üstüme koşup ayak bileklerimin hizasında havlamaya başlayan bir köpek yüzünden canım sıkılmış ve öfkelenmiştim, bacaklarım tutmaz olmuştu ve dizlerim aniden boşalınca pedallar ayaklarımın altında çaresizce boşa dönmüştü. Bundan sonra yanımda bir sopa taşımamı, böylece dün geceki gibi köpeklerin kafasına vurabileceğimi söylediği zaman bisiklette sopa taşımanın zor olabileceğini söylüyorum, o da bir yolunu bulacağımı belirtiyor. Belli ki lazım, diyor. Gömleklerin güzelce kurudu, diyorum, birazdan ütüleyeceğim onları – yarın ikisini de getirmemi ister misin? Evet, diyor, ikisini de getir. Bir gömleğe daha ihtiyacın olacak, diyorum. Evet, diyor, üzerimdeki. Hangisi yani, diye soruyorum. Henüz bilmiyorum, diyor. Ah, diyorum, yarın giyeceğin gömleği kastettin, şu anda üzerinde olanı değil. Neden mavi keten gömleğini giymiyorsun, diyorum. Benekli olan, diyor. Evet, diyorum, gerçi gömlek benekli değil, minik çiçekler onlar. Tamam, diyor, lacivert kazağın altına onu giyerim. O kazak sana yakışıyor, diyorum. Derken, telefon konuşmasının sonlarına doğru, çorba kâsesini elinde tuttuğunu, bir eliyle kâsedden çorba içerken diğer eliyle cep telefonunu tutup benimle konuştuğunu açıklıyor.

Biliyorsun, diyor, çorbayı şu anda içtiğim gibi içsen kaşık konusunda endişelenmen gerekmez ve keyfini daha rahat çıkarırsın.

Dürüst olmak gerekirse çorbayı doğrudan kâsedden içme denemesi yapmıştım zaten ama benim için kolayca benimsenecek bir alışkanlık olmadığı ortaya çıkmıştı çünkü olmadığım bir yerdenmiş numarası yapar gibi hissetmiştim – nereden bilmiyorum, başka bir kıtadan, başka bir çağdan, büyük olasılıkla – zaten pek önemi de yok, asıl mesele nasıl hissettirdiği ve verdiği his, her şeyden çok yerinden edilmişlik hissiydi. Tuhaf gerçek-

ten. Üstelik kahvemi sık sık küçük bir noodle kâsesinden içirim ve hiç sorun yaşamam, doğrusunu isterseniz. Dört adet küçük noodle kâsem var ve hepsiyle kahve içmek güzel, özellikle terakota olanla. Bir de yeşil var, tabii. Beyaz ve doğru yerinde ufak bir kırık olmayan her türlü kaptaki içtiğim çaydan keyif almakta zorlanıyorum – artık siyah içsem de bu hâlâ değişmedi. Okuldayken arkadaşlık ettiğim bir kızın annesi ev idaresinden hiç anlamıyordu, mutfakları özellikle nahoş, hatta ölümcüldü. Kadının aklına buzluk rafına oyuncak ayılar ve baykuşlar koymak gibi marazi fikirler geliyordu, görüyorsunuz ya? Hayal edebiliyor musunuz? Büyüleyiciydi aslında. Zaman zaman mutfağa biraz sıcaklık kazandırma denemelerinde bulunuyordu ama çabaları öyle kayda değmezdi ki bu çabaların ifadesini bulduğu aykırı nesneler genellikle çok nahoş şeylerdi – kabartma işlemeli el havluları ve desenli kupalar bunun iki örneği. Daha önce desenli kupalara rastladım, dolayısıyla konseptten haberdarım ve tercih edilir şeyler olmasalar da kabul edilebilir olduklarını düşünüyorum. Ama bunlar bambaşkaydı, desenin kupanın dışıyla sınırlı olmaması epey ürperticiydi – kulağa inanılmaz gelse de kupaların içi de bir örnek desenle kaplıydı. Harika olduklarını düşünüyordu kadın, onları bana göstermeye vakit ayırdığını gayet net hatırlıyorum. Annen bunları beğenir miydi sence, diye sormuştu bana, ben de, evet, demiştim, tabii. Oysa annemin o kupaları beğenmeyeceği kesindi. Aynı şekilde, telefonda bana çorbayı kâsedan içmemi tavsiye ettiğinde tek yapabileceğim bir ara mutlaka deneyeceğimi söylemekti.

Bir ara! Asla bir ara dememeliydim çünkü ne yazık ki kâsedan çorba içmeden geçirdiğim her gün onu savaşıyor muyum gibi ihmalkâr hissediyorum kendimi ve böyle hissetmeyi sürdürmem elbette hiç hoş değil. Verdiği tavsiyeden memnundu, anlıyorsunuz ya, sesinden belliydi. Konuşma boyunca zihninde bu konuyu topladığını hissettim. Sorunu çözmüştü, görüyorsunuz.

nuz ya – bazı insanlar böyledir işte. Sürekli dünyaya tutunmanın bir yolunu bulmaya, kendilerini ona biraz daha uygun hale getirebilmek için belli hoşnutsuzluklarının üstesinden gelmeye çalışırlar. Gerçekten takdire değer bir şey, dünyanın geri kalanıyla aralarına hiçbir şeyin girmesine izin vermemek – Ah, geri kalanı! Orada gibidir, sürekli orada bir yerde, havada süzülür gibidir. Arada bir farklı düşünceler geliyor aklıma – biraz daha uyumlu olmayı telkin edebilecek stratejiler. Bir gün becerebilecek miyim hiç bilmiyorum doğrusunu isterseniz – hatta gerekli bakış açısını geliştirmekte birazcık geç kaldığımı düşünüyorum.

Bakış açısı, öyle görünüyor ki, en önemli şey. O olmadan belli bir şeyin belli bir anlama gelmesi çok zor çünkü bakış açısı olmazsa görüş açısı da olmayacaktır, besbelli. Ütü masasını ilk defa açıyorum ve dışarıda hava neredeyse tamamen karar-mış olmasına rağmen pencerenin hemen yanına koyuyorum. Çamaşır sepetindeki iki gömleğini buluyorum ve önce daha koyu renkli olanı ütülemeye karar veriyorum – neden böyle bir karar vermem gerekti hiç bilmiyorum, sonuçta iki gömlek de ütülenecek kuşkusuz, fakat diğer yandan, açıklanamayacak bir şekilde, birinin diğerinden önce yapılmış olması gerekir gibi görünmüş olmalı çünkü iki gömleği ütü masasına serdiğimde bir süre öylece durup onlara baktım ve hangisini önce ütüle-yeceğime karar vermeye çalıştım. Aslında doğru tercihi yaptığımı düşünüyorum çünkü daha koyu renkli gömleği ütülemeye başladıktan kısa süre sonra kendimi çok mutlu hissetmeye başladım ve dürüst olmak gerekirse çok geçmeden keşke ütüle-mem gereken daha fazla gömleği olsaydı dedim. Pencerenin önünde duruyor, yarın için önce koyu renkli olmak üzere iki gömleğini ütülüyordum ve dışarıdan kolayca görülebileceğimi gayet iyi biliyordum. Dışarıda ne var bilmiyorum –bunu asla tam olarak çözemedim– ve evimin oturma odasındaki yeşil perdelerin arkasında geçirdiğim onca zaman boyunca da çözmeye

yaklaşamadım. Neden bu şekilde pencerenin önünde durmayacakmışım? Neden görünmeyecekmişim? Korkmuyorum. Hiçbir canavardan korkmuyorum. Ay ışığıyla aydınlanan dar yoldan seyretsin beni. Hep böyle izliyordu beni, ömrüm boyunca gelip gidiyordu –ve orada öylece dururken ne görüyor bilmiyorum, benden biraz korkmaya başladı mı bilmiyorum– ve eskisinden iki kat temkinli davranmam gerekecek diye düşünüyorum, onu korkutup kaçırmamak için, çünkü aramızda kalsın ama onsuz nerede olurdum bilemiyorum.

Eski Toprak

Toprağı yeşil kâğıtların üzerine örttü, yumruklarıyla sıkıştırdı, vurmaktan çok yoğurur gibi hareketler yaptığından kendini bu işe iyice kaptırdı. Hareketten, parmak eklemlerinin çıkardığı izlerden, bastırınca hissettiklerinden büyülenmişti. Aşk şaşırtıcı olabilir. Bu düşüncenin aklına nereden geldiğini bulamıyordu, içinde bir yerden kaynaklanmıyordu düşünce. Ama onu memnun ediyordu, yumruklarına yüklendi ve yere sertçe bastırdı. Aşk şaşırtıcı olabilir, dedi öngöremediği bir hafifliğin keyfini çıkararak. Sonra, mantrayı hafifçe değiştirip tenini, gözlerini ve dudaklarını kıvrılmış çamurlu parmaklarına yaklaştırıp onların içine fısıldadı: Aşk şaşırtıcı olmalıdır.

Botlarını bağcıklarından tutup duvara savurdu, tabanlarındaki kalın toprak katmanını gevşetti. Annesi üst kat pencerelerinden birini eldivenli eliyle açıp aşağıya, ona seslendi ama annesini görmezden geldi, botlardan nefret etti ve sessizce evin arkasına seğirtti, annesinin sesi esintiyle birbirine dokunan ne olduğu belirsiz parçalardan yapılmış bir rüzgâr çanı gibi ahenkliydi.

Çimenlikte kırmızı bir elma duruyordu. Elmanın biraz uzağında dikilen kardeşi sol elinde sallayarak tıkırdattığı bahçe salyangozlarını sağ kolunu koltukaltından savurarak havaya atı-

yor, döne döne inen salyangozların elmanın üstüne düşmesini sağlamaya çalışıyordu. Ablasına bir salyangoz fırlattı. Başını kaldıran abla havadan yaklaşan salyangoza dikkatle baktı, bir metre ötesine düşünce alaylı bir sesle of diye bağırarak bakışlarını kalifiye elmaya indirdi. Aptal elma. Dokunma ona, dedi kardeşi. Kız olduğu yerde durup kaşlarını çatarak elmaya bakmayı sürdürdü. Aptal, aptal elma.

Üstüne atılıp kaptığı elmayı öfkeyle evin yan duvarına fırlatmayı yalnızca hayal etti. Çekirdeklerinin patlayışını, duvara çarpıp dağılınca çıkaracağı berbat ve tok sesi yalnızca hayal etti. Bunları yalnızca hayal etti ama yine de hayal ettiği şeyler konusunda daha dikkatli, belki biraz daha kurnaz olması gerektiğini kabullendi, artık tam yetki onda olduğuna göre.

Az sonra bir şeyler değişti – içindeki tüm düşünceler ve farkındalık yavaşça sızarak bahçeye dağılırken elma rahat yeşil bakışını üstünden ayırmadı. Pencere camı beyaz çerçevesinin altında irkildi. Ve sonra, ikisinin içeri girip ellerini yıkama zamanı geldi tabii.

Sabah yüksek salıncağında durmuş bekliyor, toprağa tırnaklarının altında boş bir kâğıt parçasıyla bir ileri bir geri manevra yaptırıyor.

Dağınık bir zihnin kâğıda dökülmüş hali...

Küçük bir sahil kasabasında tek başına yaşayan genç bir kadın. İsmi yok. Yulaf lapası ya da muz yiyişinden ineklerle karşılaşmasına, gündelik hayatının detaylarını paylaşıyor.

Hem de bunu bazen hikâye tadında, bazen bir hikâyenin bölümünü anlatır gibi, bazense bir sayfadan uzun olmayan kesitler şeklinde aktararak yapıyor.

Çevrenin kendi içine dönmeye zorladığı bu karakter arzularını, öfkesini ve hayal kırıklıklarını bu şekilde dile getiriyor. Onun kimi zaman can sıkıcı, sıklıkla komik tuhaflıklarıyla boğuştuğça, elimizde olmadan kendi arzularımız ile yetersizliklerimizi, her şeye rağmen tanınmaya dair kaçak tutkumuzu görüyoruz.

Her detayın ele alındığı, her sesin yankılandığı, her şeyin gerçekliği deforme eden bir lensten aktarıldığı bu hayatın tüm zevklerine ve zorluklarına *Gölet*'te şahit olacaksınız.

Karl Ove Knausgaard, Deborah Levy, Eimear McBride gibi yazarlarca övülen Claire-Louise Bennett, Türkçede ilk kez *Gölet* kitabıyla okurla buluşuyor.

"İğneleyici, komik ve ayırıksı. *Gölet*, Bennett'in yenilikçi bir yazar olarak öne çıkmasını sağlıyor ve küçük şeylerde saklı derinliği hatırlatıyor bize."

- New York Times

"Şaşırtıcı. Ustalıkla kaleme alınmış."

- Oprah Magazine

ISBN: 978-605-70631-9-2

9 786057 063182

